

Stíluskutató Csoport

1970–2008

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ.....	3
EDDIG MEGJELENT RECENZÍÓK A STÍLUSKUTATÓ CSOPORT KÖZÖS MUNKÁIRÓL	6
ACZÉL PETRA	11
ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES.....	13
BENCZE LÓRÁNT.....	15
BODA ISTVÁN KÁROLY – PORKOLÁB JUDIT	29
CSETNEKINÉ BODNÁR ILDIKÓ.....	33
DOMONKOSI ÁGNES	35
GÁSPÁRI LÁSZLÓ	40
GELLÉNNÉ KÖRÖZSI ESZTER.....	43
HELTAINÉ NAGY ERZSÉBET.....	44
JAKUSNÉ HARNOS ÉVA	47
JENEI TERÉZ.....	48
CS. JÓNÁS ERZSÉBET	50
KABÁN ANNAMÁRIA.....	66
KINCSES KOVÁCS ÉVA.....	71
KOCSÁNY PIROSKA.....	76
KORNYÁNÉ SZOBOSZLAY ÁGNES	80
LŐRINCZ JULIANNA.....	82
MINYA KÁROLY.....	88
NAGY L. JÁNOS.....	92
NÉMETHNÉ VARGA ANDREA.....	100
PETHÓ JÓZSEF.....	101
PINTÉRNÉ EÖRY VILMA.....	106
V. RAISZ RÓZSA.....	108
RÓKA JOLÁN.....	116
ROZGONYINÉ MOLNÁR EMMA	117
SZATHMÁRI ISTVÁN.....	121
SZIKSZAINÉ NAGY IRMA	144
TÁTRAI SZILÁRD	151
TOLCSVAI NAGY GÁBOR	153

ELŐSZÓ

Az 1970-től 2008 végéig, az ELTE Bölcsészettudományi Karának Mai Magyar Nyelvi tanszéke mellett működő Stíluskutató Csoport – minthogy fennállása alatt eredményes munkát fejtett ki – elhatározta, hogy ez idő alatt megjelent műveinek a bibliográfiáját elektronikus úton közzéteszi. Közelebbről hármass felosztásban: első helyen kinek-kinek az alakzatokkal foglalkozó munkáit, aztán az egyéb stilisztikai jellegű dolgozatait, harmadsorban pedig az általuk írt recenziókat. Ezenkívül megjelentetjük a közös munkáinkat ismertető-bíráló írásokat is.

Hogy mindez érthetőbbé váljon, röviden ismertetem csoportunk történetét. A csoport 1970-ben kezdte meg munkáját: az ELTE akkori két magyar nyelvészeti tanszékének stilisztikával foglalkozó tanárai voltak az alapítók. Az első tanácskozáson – amelyen az akkori terveinket, elképzeléseinket ismertettem – olyan egyéniségek is részt vettek, mint Balázs János, Kovalovszky Miklós és Martinkó András. Ők, különösen Balázs János, készséggel támogatták munkánkat a későbbiek során is. Az első évtizedben inkább csak közös gondjainkról, a stilisztika egyetemi oktatásának az elméleti és módszertani kérdéseiről tanácskoztunk. A hetvenes évek végétől fokozatosan bővült a csoport más fővárosi intézmények és a vidéki egyetemek, főiskolák (Pécsset kivéve) stilisztikaoktatóival és -kutatóival. Tagjaink száma egyébként 2008-ban már túlhaladta a harmincat. A nyolcvanas évek végéig a XIX–XX. századforduló nyelvvel és stílusával foglalkoztunk. Ennek eredménye az akkori Tankönyvkiadó gondozásában 1989-ben megjelent könyvünk: *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről* (szerk.: Fábíán Pál és Szathmári István).

1992-től kutatásunk tárgya a két világháború közötti stílusirányzatok vizsgálata volt. A hangsúlyt azonban először a stíluselméletre tettük. Egyfelől mert a stilisztika a XX. század második felében válságba jutott. Igaz, önálló tudományággá válni addig nem tudott, mivel nem a saját problematikájából nőtt ki (hanem főként a retorikából); továbbá mivel elkülönülésétől (a XIX. század első felében) mindig a nyelvészettől, ritkábban az irodalomtudománytól kapta az indíttatásokat; és mivel – immár a magyarországi stilisztika felé fordulva – nálunk igazán kiemelkedő tudós művelője az egy Zolnai Béla kivételével nem volt, iskolát azonban ő sem teremtett; végül mivel hátrányosan érintette stilisztikánkat az is, hogy 1950-től mintegy három

évtizeden át az akkori nyugati, modernnek számító nyelvészeti és irodalmi irányzatok politikai okokból itt nem válhattak ismertté. Mindamellet – elsősorban az úgynevezett funkcionális stilisztika – nem jelentéktelen eredményt ért el ekkoriban is. A stilisztikai vizsgálódások azonban főként a nyolcvanas évek elejétől részben átcsúsztak a szövegtan, a poétika, a pragmatika stb. területére. Kívánatosná vált tehát a stilisztika elméleti háttérének korszerűvé és egyben megalapozottabbá tétele. A stíluselméleti vizsgálódásnak a másik oka a nyelv- és irodalomtudományak a szinte forradalmi átalakulásában keresendő. Kiszélesedett ugyanis a nyelvtudomány (modern szemantika, szövegtan, szociolingvisztika, kommunikációtan, pragmatika, kognitív nyelvészet stb.), és szintén fellendült a modern irodalomelmélet.

Ilyen indíttatásra született a *Hol tart ma a stilisztika?* (Stíluselméleti tanulmányok) című kötetünk (szerk.: Szathmári István 1996. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest). Másik vállalkozásunk eredménye a következő futamidőben a *Stilisztika és gyakorlat* című kötet (szerk.: Szathmári István 1998. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest), amely mintegy működés közben igyekszik bemutatni a különböző stíluselméleti, megközelítési módokat. A stilisztika tehát az ezredforduló felé haladva felzárkózott az önálló tudományágak sorába.

A csoport az ezredfordulótól fogott az alakzatok kutatásához, illetve az alakzatlexikon megszerkesztéséhez. Az alakzatok ugyanis átfogják a teljes kommunikációt, a szépirodalmat csakúgy, mint a tudományos értekezést, az újságcikket, a kérvényt és mindennapi beszélgetéseinket. Így érthető egyébként, hogy Arisztotelésztől napjainkig hol a retorika, hol a nyelvtudomány, hol az irodalomtudomány keretében így vagy úgy mindig foglalkoztak az alakzatokkal, de különösen korábban inkább a szűk gyakorlat felől, illetve később is a jelzett tudományágak szemléletétől, elméleti háttérétől, módszerétől függően (lásd például a liège-i, sajátos felépítésű retorikát, amely éppen az alakzatokon alapul). Ezért vitatott maradt az alakzatokat illetően sok minden.

Munkánk során természetesen igyekeztünk meghatározni, mit tekintünk alakzatnak. E fontos retorikai-stilisztikai jelenségeknek a rendszerezésével kapcsolatban válaszoltunk aztán a vitatott fő kérdésekre: az alakzat „eltérés” vagy hibából származik-e?; a trópusokat – követve számos korábbi és mai (alakzatokkal foglalkozó) művet – tárgyaljuk az alakzatok között; arra is válaszoltunk, hogy

beszélhetünk-e hang-, szó-, mondat-, jelentés- és gondolatalakzatról; felhasználtuk aztán megfelelő módon az úgynevezett változáskategóriák – adiectio, detractio, immutatio és transmutatio – elvét. Megjegyzem még, hogy különösen nagy hangsúlyt helyeztünk az egyes alakzatok funkcióinak a bemutatására. Korszerű példaanyaggal igyekeztünk élni, és végül szakirodalmi bibliográfiával is elláttuk az egyes szócikkeket. Azt is megjegyzem, hogy a 2008 végén napvilágot látott alakzatlexikonunk eddig jó kritikát kapott (l. az idevágó recenziókat).

Csoportunk tagjai a következők voltak: Aczél Petra, Antalné Szabó Ágnes, Bencze Lóránt, Bodáné Porkoláb Judit, Boda István Károly, Czetter Ibolya, Csetnekiné Bodnár Ildikó, †Fábián Pál, Gáspári László, Gellénné Körözi Eszter, Heltainé Nagy Erzsébet, Jakusné Harnos Éva, Jenei Teréz, Cs. Jónás Erzsébet, Kabán Annamária, Kincses Kovács Éva, Kocsány Piroska, Kornyané Szoboszlay Ágnes, Kozocsa Sándor, Lőrincz Julianna, †Máté Jakab, Minya Károly, Nagy L. János, Némethné Varga Andrea, Pethő József, Pinténné Eőry Vilma, V. Raisz Rózsa, Róka Jolán, Rozgonyiné Molnár Emma, Sájter Laura, †Szabó Zoltán, Szathmári István, Szikszainé Nagy Irma, Tátrai Szilárd, Tolcsvai Nagy Gábor, Tuba Márta.

Köszönet mindenkinek a munkájáért és köszönet az OTKA-nak, hogy anyagilag támogatta törekvéseinket.

Szathmári István

EDDIG MEGJELENT RECENZÍÓK A STÍLUSKUTATÓ CSOPORT KÖZÖS MUNKÁIRÓL

- Szathmári István (szerk.) 1996. *Hol tart ma a stilisztika? (Stíluselméleti tanulmányok)*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 399 p.
- Petőfi Sándor János 1977. *Szemiotikai Szövegtan* 10: 225–228.
- Máté Jakab 1997. Új szempontok és távlatok a stílus- és stilisztikai kutatásokban. *Nyr* 121: 343–358.
- Szabó Zoltán: *Annales... Sectio Linguistica XXIII. (1992–1998)*. 291–298.
- Szabó Zoltán 1998. *Irodalomtörténet* 1–2: 345–350.
- Kemény Gábor 1998: *MNy*. 94: 70–75.
- Domonkosi Ágnes 1998. *MNyj*. 35: 220–225.
- Jenei Teréz 1998. *Magyartanítás* 5: 36–38.
- Kabán Annamária 1998: *NyIrK. XLII*. 1: 110–113. (Kolozsvár)
- Murvai Olga 1999. *A Hét XXX*. 37: 4 és 38:8. (Bukarest)
- Adamik Tamás 2004. Az alakzatok és a szóképek fogalmáról és osztályozásáról. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 65.
- Kabán Annamária 2009. *A szövegvizsgálat útjain*. Bíbor Kiadó. Miskolc. 115–116.
- Szathmári István (szerk.) 1998. *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 373.
- Szabó Zoltán 1999. *Nyr*. 123: 131–135.
- Máté Jakab 1999. *Szemiotikai Szövegtan* 12: 380–385.
- Eőry Vilma 1999. *MNy*. 95: 485–489.
- Minya Károly 1999. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle* 3: 383–385.
- Tuba Márta 1999. *MNyj*. 36: 176–179.
- Tátrai Szilárd 1999: *Édes Anyanyelvünk* 3:14.
- Büky László 1999. *Magyar Nemzet* 1999. I. 9. 18.
- Kabán Annamária 2009. *A szövegvizsgálat útjain*. Bíbor Kiadó. Miskolc. 117.
- Szathmári István (szerk.) 2003. *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 227 p.
- V. Raisz Rózsa 2004. *MNy*. 100: 371–376.
- T. Erdélyi Margit 2005. *Irodalmi Szemle* 2: 67–71. (Pozsony)

- Bodnár Ildikó 2005. „Mindent fordítunk, és mindenki fordít.” In: Dobos Csilla – Kis Ádám – Lengyel Zsolt – Székely Gábor – Tóth Szergej (szerk.) *Mindent fordítunk és mindenki fordít: Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben*. Szak Kiadó. Budapest. 221–227.
- Szathmári István (szerk.) 2006. *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 207 p.
- Kornyáné Szoboszlai Ágnes 2006. *MNyj*. XLVI: 144–153.
- Bodnár Ildikó 2006. *Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények* I. 145–154.
- Kemény Gábor 2007. *Édes Anyanyelvünk* 2: 15.
- Gelléné Körözi Eszter 2007. *Magyartanítás* 2: 36–37.

Recenziók

Az alakzatok világa sorozat füzetei (mindegyiket szerkesztette Szathmári István):

- Szathmári István 2001. Alakzatok kutatásunkról; Gáspári László: A funkcionális alakzatelmélet néhány kérdése. A gondolatalakzatok. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 2001. 33 p.
- Kocsány Piroska – V. Raisz Rózsa – Porkoláb Judit – Boda István Károly – Aczél Petra 2001. *A retorikai kérdés a nyelvhasználatban*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 88 p.
- Sziksza Irma 2001. *A retorikai kérdés rövid tudománytörténete*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 117 p.
- Czetter Ibolya 2001. *Az ismétlés gondolatalakzatainak értelmezése Márainak a Napló 1943–1944 és a Napló 1984–1989 c. műveiben*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 27 p.
- Heltainé Nagy Erzsébet 2001. *Az ismétlés és az ellentét alakzatai Sinka István Kadocsa, merre vagy? c. kisregényében*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.
- Kabán Annamária 2002. *A sorismétlés mint versszöveg-szervező alakzat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 30 p.
- Tátrai Szilárd 2002. *A történet hangsúlyozott elbeszéltsége mint a történetmondás pragmatikus alakzata*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 24 p.
- Rozgonyiné Molnár Emma 2002. *Alakzattársulások egy szép prózai műalkotásban (Szomorú Dezső: A párizsi regény)*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 31 p.
- Szathmári István 2002. *Alakzatok Márai Sándor Halotti beszéd c. versében*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 27 p.
- Czetter Ibolya 2002. *Az elhagyás alakzattípusai és értelmezésük a Márai-naplók alapján*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 31 p.
- V. Raisz Rózsa 2005. *A közbevetés és a közbeékelés a Mikszáth-prózában*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 33 p.
- Nagy L. János 2005. *A chiazmus gondolata és a szöveg chiazmusai*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 62 p.
- Jenei Teréz 2005. *Babits szép prózája az alakzatok tükrében (a Gólyakalifa c.*

- regény vizsgálata alapján*). Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 27 p.
- Cs. Jónás Erzsébet 2005. *Alakzatvizsgálat Csehov-drámák fordításaiban*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 36 p.
- Porkoláb Judit – Boda I. Károly 2005. *Alakzatok hipertextuális szövegekben*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 34 p.
- Kocsány Piroska – Szikszainé Nagy Irma 2006. *Előtanulmányok egy tervezett alakzatlexikon számára*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 56 p.
- Kabán Annamária 2006. *Komplex alakzat és intertextualitás (Dsida Jenő: Arany és kék szavakkal)*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 23 p.
- Cs. Jónás Erzsébet 2006. *Alakzatok és trópusok a műfordításban (Ratkó József Viszockij-fordításainak elemzése orosz eredeti szövegmellékletekkel)*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 48 p.
- Lőrincz Julianna 2006. *Petőfi-versek és műfordításaik alakzatainak kontrasztív vizsgálata*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 48 p.
- Domonkosi Ágnes 2008. *Az alakzatok szöveg- és stílussteremtő szerepe Parti Nagy Lajos költészetében*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 27 p.

Recenziók

Az 1–20. terjedő egész sorozatról

- Bodnár Ildikó 2005. „Mindent fordítunk, és mindenki fordít.” In: Dobos Csilla – Kis Ádám – Lengyel Zsolt – Székely Gábor – Tóth Szergej (szerk.) *Mindent fordítunk és mindenki fordít: Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben*. Szak Kiadó. Budapest. 221–227.

Az 1. sz. füzetéről:

- Szikszainé Nagy Irma 2002. *MNyj*. XL: 140–141.
- Jenei Teréz 2002. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle* 1: 105–106.
- Szabó Zoltán 2002. *Annales... Sectio Linguistica XXV*. 221–223.
- Lőrincz Julianna 2002. *Az Eszterházy Károly Főiskola Tudományos Közleményei*. 211–212.

A 2. sz. füzetéről:

- Lőrincz Julianna 2002. *Az Eszterházy Károly Főiskola Tudományos Közleményei*. 213–216.

A 3. sz. füzetéről:

- V. Raisz Rózsa 2002. *Az Eszterházy Károly Főiskola Tudományos Közleményei*. 217–218.
- Pethő József 2002. *MNyj*. XL: 144–151.

A 4. sz. füzetéről:

V. Raisz Rózsa 2002. *Az Eszterházy Károly Főiskola Tudományos Közleményei.* 219–220.

Az 5. sz. füzetéről:

V. Raisz Rózsa 2002. *Uo.* 221–222.

A 9. sz. füzetéről:

Bencze Lóránt 2003. *MNy.* XCIX: 488–492.

Szekér Endre 2003. *Forrás* 2003. szept. 133–136.

Domonkosi Ágnes 2004. *Nyr.* 128: 259–260.

B. Fejes Katalin 2004. *Szemiotikai Szövegtan* 16: 178.

A 15. sz. füzetéről:

Hankó Melinda 2005. *Nyelvtudomány V.* 1–2: 174–176.

Az 1–10. sz. füzetekről:

Bencze Lóránt 2003. *Mny.* XCIX: 488–492.

Kabán Annamária 2003. *Modern Filológiai Közlemények V.* 2: 108–113.

A 6–10. sz. füzetekről:

Szabó Zoltán 2003. *Magyartanítás* 5: 32–36.

Domonkosi Ágnes 2004. *Nyr.* 128: 257–262.

B. Fejes Katalin 2004. *Szemiotikai Szövegtan* 16: 176–178.

A 11–15. sz. füzetekről:

Szabó Zoltán 2006. *Nyr.* 130: 248–251.

Kincses Kovács Éva 2005. *Édes Anyanyelvünk* 4: 14.

A 11., 16., 19. sz. füzetekről:

Domonkosi Ágnes 2007. *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis* XXIV: 173–179.

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Könyvkiadó, Budapest. 594 p. .Szerzők: Aczél Petra, Boda István Károly, Bodáné Porkoláb Judit, Csetnekiné Bodnár Ildikó, Cs. Jónás Erzsébet, Czetter Ibolya, Domonkosi Ágnes, Eőry Vilma, Gellénné Körözi Eszter, Heltainé Nagy Erzsébet, Jakusné Harnos Éva, Jenei Teréz, Kocsány Piroska, Kornjáné Szoboszlav Ágnes, Kozocsa Sándor Géza, Lőrincz Julianna, Minya Károly, Mózes Huba, Mózesné Kabán Annamária, Nagy L.

János, Némethné Varga Andrea, Pethő József, V. Raisz Rózsa, Rozgonyiné Molnár Emma, Sájter Laura, Szathmári István, Szikszainé Nagy Irma, Tátrai Szilárd, Tuba Márta.

Ismertetések

Adamik Tamás 2009. *Nyr.* 133: 109–109.

Bencze Lóránt 2009. *Nyr.* 133: 109–111.

Cs. Jónás Erzsébet 2009. *Magyartanítás* 1: 29–32.

Hanthy Kinga 2009. *Magyar Nemzet* 2009. I. 10: 35.

Kemény Gábor 2009. *Édes Anyanyelvünk* 1: 15.

Nábrádiné Jurasek Ibolya 2008. Gondolatok az új Alakzatlexikonról
<http://www.anyp.hu/cikkek.php?id=79> (2011. április 2.)

ACZÉL PETRA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

Akumen, Amplifikáció, Definíció, Elízió, Entiméma, Szinizézis, Epexegézis, Permisszió. 2008. In: Szathmári István (főszerk.) *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Budapest. Tinta Könyvkiadó.

A formálás logikája – a logika formája. 2006. In: Mártonfi Attila – Papp Kornélia – Slíz Mariann (szerk.) *101 írás Pusztai Ferenc tiszteletére*. Argumentum Kiadó. Budapest. 533–42.

Négyszögből kör: logika, szemantika és pragmatika az enthümémában. 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 71–79.

Logikus ellentmondás – szónoki tűz. Acumen: az elme alakzata. 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 81–83.

Retorikai kérdés a szónoklatban – szónoki kérdés a retorikában. 2001. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai kérdés a nyelvhasználatban*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 55–65.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Aczél Petra 2009. *Új retorika. Közélet, kommunikáció, kampány*. Kalligram. Pozsony.

Aczél Petra – Bencze Lóránt 2007. *Hatékonyság és meggyőzés a kommunikációban*. L'Harmattan. Budapest. (2., 6., 19., 23. fejezetek.)

Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra 2004. *Retorika*. Osiris Kiadó. Budapest. 253–427.

Bencze Lóránt – L. Aczél Petra 2001. *Mikor, miért, kinek, hogyan. II./I.-II.* A hét szabad művészet könyvtára. Corvinus. Budapest. 49–58, 265–330.

Aczél Petra 2001. *Retorika. A szóból épült gondolat*. Krónika Nova Kiadó. Budapest.

Tanulmányok, cikkek

Meggyőző kommunikáció. A tervezés, az üzenet, a kód és a hatás retorikája. 2009. In: Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) *A meggyőzéstől a manipulációig*. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 15–32.

Dialogue as Rhetoric of Deliberation in the Public Sphere. 2008. In: Antal Éva – Czeglédi Csaba (eds.) *Eger Journal of English Studies. Vol. VIII*. Lyceum Kiadó. Eger. 143–153.

- A nem. Igen vagy nem? Gender-különbségek retorikai és szociálpszichológiai megközelítésben. 2007. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A memória és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 59–73.
- Winning with Words. An Argumentative and Rhetoric Approach to Persuasion in Mass Communication. 2006. In: Antal Éva – Czeglédi Csaba (eds.) *Eger Journal of English Studies vol. VI*. Eger. 35–47.
- Logikusan dialektikus, retorikusan logikus: az érvelés „átmeneti” értelmezései. 2006. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A prózaritmus és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 79–89.
- Az érvelés szemiotikája. In: Balázs Géza – H. Varga Gyula (szerk.) *Társadalom és jelek*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest.
- Társadalomkutatók a szemiotikai perspektívákról*. 2006. Magyar Szemiotikai Tanulmányok 10–11. Lyceum Kiadó. Eger. 66–75.
- Nyelv és logika. 2005. In: Alabán Ferenc (szerk.) *Irodalmi és nyelvi kölcsönhatások az integráció folyamatában*. Konferenciakötet. Besztercebánya. 231–241.
- A retorikai kommunikáció – a retorikai szituáció. 2004. In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *Stílus és anyanyelv*. A pedagógusképzés kiskönyvtára 3. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. Szeged. 293–301.
- Szóval győzni (retorika és meggyőzés a kommunikációban) 2004. In: Balázs Géza (szerk.) *A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője I–II*. MTA Társadalomkutató Központ. Budapest. 121–140.
- Erős szavak. 2003. *Világosság* 11–12: 171–179.
- Logikus szenvedély. Kossuth Lajos bizonyításának jellemzői. 2003. In: Adamikné Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A modern retorikai bizonyítás*. Trezor Kiadó. Budapest. 43–55.
- A gondolat és szó között, félúton. 2003. *Magyartanítás* 3: 27–32.
- A szó ereje. Érvek a retorikai bizonyításban. 2002. In: Adamikné Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A klasszikus retorikai bizonyítás*. Trezor Kiadó. Budapest. 45–59.
- Működő szöveg a retorikában. In: Gósy Mária (szerk.) *Beszéd kutatás 2000. Beszéd és társadalom*. MTA Nyelvtudományi Intézet. Budapest. 180–190.
- Korszerű retorika – népszerű retorika. 2000. *Magyartanítás* 1: 7–10.
- www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/nyelvtud/retorika/hun

ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

A tanári beszéd kérdésalakzatai I. 2005. *Magyar Nyelvőr* 2: 173–185.

A tanári beszéd kérdésalakzatai II. 2005. *Magyar Nyelvőr* 3: 319–337.

Könyvek, könyvfejezetek

A meggyőzés forrásai. 2003. In: Róka Jolán (szerk.) *Szónoklatok nagykönyve iskolaigazgatóknak*. Raabe Kiadó. Budapest. 1–27.

A meggyőzés forrásai. 2003. In: Róka Jolán (szerk.) *Szónoklatok nagykönyve polgármestereknek*. Raabe Kiadó. Budapest. 1–27.

Hogyan kezdjük a beszédet? 2004. In: Róka Jolán (szerk.) *Szónoklatok nagykönyve iskolaigazgatóknak*. Raabe Kiadó. Budapest. 1–12.

Hogyan kezdjük a beszédet? 2004. In: Róka Jolán (szerk.) *Szónoklatok nagykönyve polgármestereknek*. Raabe Kiadó. Budapest. 1–12.

Hogyan zárjuk a beszédet? 2004. In: Róka Jolán (szerk.) *Szónoklatok nagykönyve iskolaigazgatóknak*. Raabe Kiadó. Budapest. 1–20.

Hogyan zárjuk a beszédet? 2004. In: Róka Jolán (szerk.) *Szónoklatok nagykönyve polgármestereknek*. Raabe Kiadó. Budapest. 1–20.

Zdroje prejavu. 2005. *Veľká kniha rétoriky pre riaditeľov škôl*. Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o. Odborné nakladateľstvo. 1–27.

A tanári beszéd empirikus kutatások tükrében. 2006. A *Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai* 226. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 116 p.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

Magyar intézménynevek? 1989. *Magyar Nyelvőr* 1: 30–34.

Napjaink intézménynévdivatjáról. 1990. *Tanárképzés és Tudomány* V: 180–191.

Reformnevek helyesírása. 1993. *Magyar Nyelvőr* 4: 513–515.

A szöveg szemléletű grammatikatanításról. 1995. *Magyar Nyelvőr* 1: 34–44.

Szövegvilág. 1996. *Magyar Nyelvőr* 1: 48–63.

Könyvek, könyvfejezetek

- Névírás-szociológia az intézménynevekben. 1983. *Magyar Névtani Dolgozatok*. 28. 42 p.
- A mozaiknevek stílusáról. 1997. In: Fercsik Erzsébet – T. Somogyi Magda (szerk.) *Oktatási tapasztalatok – kutatási eredmények. Tanulmányok az anyanyelv használatának és oktatásának kérdéseiről*. Korona Nova Kiadó. Budapest. 98–105.
- Kurta névformák. 1995. In: Keszler Borbála – Laczkó Krisztina (szerk.) *Emlékkönyv Szathmári István hetvenedik születésnapjára*. Budapest. 19–22.
- Szövegjátékok. 1995. In: Szende Aladár (szerk.) *Anyanyelvi nevelés — embernevelés*. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 335–339.
- A szó hatalma. 2002. In: Keszler Borbála – Kiss Róbert Richárd (szerk.) *Harmincéves a Mai Magyar Nyelvi Tanszék*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 65–75.
- Nyelvművelés – emberművelés. 2002. In: Balázs Géza – A. Jászó Anna – Koltói Ádám (szerk.) *Éltető anyanyelvünk*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 42–45.
- A tanári beszéd mint nevelési eszköz a tanórán. 2006. In: Mártonfi Attila – Papp Kornélia – Slíz Mariann (szerk.) *101 írás Pusztai Ferenc tiszteletére*. Argumentum Kiadó. Budapest. 541–546.
- A múlt, a jelen és a jövő dialógusa. 2007. In: A. Jászó Anna (szerk.) *A memória és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 155–159.
- A tanári instrukciók grammatikája. 2009. In: Keszler Borbála – Tátrai Szilárd (szerk.) *Diskurzus a grammatikában – grammatika a diskurzusban*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 322–331.

BENCZE LÓRÁNT¹

1968

Adventi gondolatok és könyörgés. *Új Ember*. XXI. 47: 1.

1969

A keresztény ünneplés. *Teológia* 4: 214–217.

1970

Hitoktatás és nevelés. *Teológia* 2: 103–105.

1971

Mint a holtak zsengeje. *Vigilia* 11: 721–726.

Én és te – Söveges Dáviddal. *Teológia* 4: 218–229. (2. kiadás: Elréd Borián [ed.] 1990. „*Schola Servitii*”. Pannonhalma. 100–109.)

1973

Pázmány Péter és Kosztolányi Dezső prózastílusa. ELTE Nyelvtudományi Dolgozatok 10. Budapest. 103.

1974

An Analysis of 'Romans XIII. 8–10'. *New Testament Studies* 20: 90–92.

1977

József Attila: Betlehemi királyok – Kultúrrétegek a versben. *Literatúra* 1: 121–126.

1981

A metafora és a nyelvi norma kérdéséről. *Magyar Nyelv* 2: 196–198.

On the Metaphorical Animal. *Annales Univ. Scient. Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. Tom XII. 215–222.

1982

A White Dog in the Universe (On the Poetic Language of Katalin Ladik). *Annales Univ. Scient. Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. Tom. XIII. 214–239.

Búvópatak – nem apadó forrásból. *Magyar Nemzet*. 1982. június 13: 8.

Ladik Katalin: Négy fekete ló mögöttem repül. *Édes Anyanyelvünk* 4: 8.

¹ Bencze Lóránt más rendszer szerint közli a munkáit.

1983

- A metafora meghatározása és helye az arisztotelészi fogalomrendszerben. *Filológiai Közlöny* XXIX: 1–2, 3–4, 1–18, 273–284.
- O Tempora, O Mores! (On Time and Tense in Text). *Annales Univ. Scient. Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. Tom XIV. 253–262.

1984

- On the Survival of Ancient Beliefs in Metaphors of Contemporary Hungarian Poetry. *Nyelvtudományi közlemények* 86/2: 303–308.
- A Bible Lost or Regained? (On the Biblical Translations in the Works of Péter Pázmány). *Annales Univ. Scient. Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. XV. 25–30.

1985

- Vom Überleben uralter Mythen und Volksaberglauben als Metaphern in der heutigen ungrischen Dichtung. *Congressus sextus internationalis fenno-ugristarum Thesen*. Syktyvkar. 10.
- Conscious Tradition, Unconscious Construction or Subconscious Metaphors? (On Some Levels of Text Cohesion and Coherence). In: Sözer, E. (ed.). *Text Connexity, Text Coherence. Aspects, Methods, Results* (Papers in Textlinguistics, 49.). Buske Verlag. Hamburg. 381–413.
- A remekmű mértéke. In: Fráter Zoltán (szerk.). „Számadás”. *Kosztolányi Dezső születésének 100. évfordulójára*. Budapest. 43–50.
- A metaforáló agy és elme. *Valóság*. 47–62.
- Kulturschichten im Gedicht „Betlehemi királyok” (Drei Könige in Bethlehem) (1929) von Attila József. *Annales Universitatis Scient. Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. Tom XVI. 27–44.
- „Magyar embertül magyarul” Pázmány fordítási elve és gyakorlata a Kempis-fordítás I. könyvének I. része alapján. *Magyar Nyelvőr* 4: 425–37.

1986

- A „hiv magyarázat” eredete. Pázmány bibliai idézeteinek fordításáról, forrásáról. *Magyar Nyelvőr* 2: 170–17.
- „Mythos” and „Logos”: Aristotelian Synonyms? *Annales Univ. Scient. Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. Tom. XVII. Budapest. 165–68.
- Parva sapientia regitur mundus. *Valóság* 6: 102–5.
- A remekmű gyökerei. *Magyar Nyelv* 3: 269–75.

1987

- Balázs Gulyás (ed.). St. Thomas Aquinas on "Soul" and "Body". The Brain-Mind Problem. Philosophical and Neurophysiological Approaches. Contributors Otto D. Creutzfeldt, John C. Eccles, János Szentágothai. Leuven. 106.
- A remekmű mértéke. In: Thomka Beáta (főszerk.). *Tanulmányok 20*. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete. Újvidék. 57–62.
- "Behold Thy Son". On the Source of Bible Translations in Medieval Hungary. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. Tom. XVIII. 59–64.
- Balázs János 1985. A szöveg. Gondolat. Budapest. *Hungarológiai Értesítő* 3–4: 181. Ismertetés.
- Szende Tamás: Megérthetjük-e egymást? Korunk Kommunikációs zavarai. Gondolat. Budapest. 303 p. *Magyar Nyelvőr* 111/3: 366–369. Ismertetés.

1988

- A gyógyító szó. A család jelentősége az egyén és a közösség életében. In: Rátay Csaba (szerk.). Sátoraljaújhely. 59–70. (3. kiadás: Gödöllő. 1990.)
- A nyelvtani idő nyomában. In: Kiss Jenő – Szüts László (szerk.). *A magyar nyelv rétegződése*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 169–178.
- Sándor Rot. Outlines of Present-Day Hungarian (L. Kossuth University, Debrecen. Summer Courses). TIT. Budapest, 1986. (Reviewed in *Annales Universitatis Scient. Budapest. De Rolando Eötvös nom. Sectio Linguistica*. Tom XIX. 329–330. Ismertetés.)

1989

- Szövegviszonyok viszonya. In: *Studia in honorem P. Fábrián, E. Rácz, I. Szathmári oblata a collegis et discipulis*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest.
- Kiűzetés és rettenet. (Ladik Katalin 1988. *Kiűzetés*. Magvető. Budapest. – Forum. Újvidék.) *Hid* 6: 765–769.
- „ym fyw nekeod”. (A középkori bibliafordítás eredetéről). *Magyar Nyelvőr* 4: 379–401.
- A Quasi-Paleontological Approach to Speech. (Mythos and Logos under the Pretext of Aristotle). Proceedings of the Speech Research '89 International Conference, June 1-3, Budapest. *Hungarian Papers in Phonetics*. 21: 77–79.
- Uncertainty Principle and Symmetry in Metaphors. Computers Math. applic. Pergamon. New York. Vol. 17. No. 4–6. 697–708.
- A magyar irodalmi, képzőművészeti és zenei stílusirányzatok és kapcsolataik a századelőn a Nyugat tükrében (1908–1910). In: Fábrián Pál – Szathmári István (szerk.). *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó. Budapest. 49–55.
- Putatív szövegvizsgálati modell és alkalmazásának kísérlete*. ELTE. Budapest. 68.
- A szecesszió nyelvi stílusjegyei. Lengyel Géza „Tárlatok és képraktárak” című írásának tanulságai (Nyugat 1908. I: 16–19.) In: Fábrián Pál és Szathmári István (szerk.). *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó.

Budapest. 238–244.

1990

Egy nemzeti bibliafordításról Versegly olvasása közben. *Irodalomtörténeti Közlemények* 5–6: 723–729.

Current Hungarian Grammar and Style in "In a Current" (Sodrásban), a Novel by László Dobos (Madách. Bratislava. 1984.). L.A.U.D. Duisburg. 1–39.

Ikonicitás és szimmetria a magyarban. *Magyar Nyelvőr*. 1–2: 101–108.

The Brussels Conference, March 10, 1990. *The Discourse Analysis Research Group Newsletter* 6: 2. Summer. 9–10 The University of Calgary.

Én és te – Söveges Dáviddal. *Teológia* 4: 218–229. (2. kiadás: Elréd Borián (ed.) 1990. „*Schola Servitii*”. Pannonhalma. 100–109.)

1991

A stílus mint metanyelv. *Irodalmi Szemle* 8: 796–803.

Linguistic Action Verbs and Communicative Style in "In a Current" (Sodrásban), a Novel by László Dobos (Madách. Bratislava. 1984.) *Studia in honorem Andrae O. Vértes oblata a collegis et discipulis*. Linguistics Institute of the Hungarian Academy of Sciences. Budapest. 45–46. (Hungarian Papers in Phonetics 23.)

"Hungarians Have a Lot of Cultivated Lands" (Ibn Rusta). On the Relationship of Hungarian, Old Turkish and Slavic Languages. In: Békési Imre et al. 1993. *Régi és új peregrináció. Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon. I–III*. Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság, Scriptum Kft. Budapest-Szeged. (A III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson elhangzott előadások. Szeged, 1991. augusztus 12–16. III. köt. 1231–1235.)

„Lép a rigónak” (Hamlet, I. 3.). Az eufemizmus jelentésváltoztató szerepe a magyar nyelvben. *Új Forrás* 3: 13–19. (Sándor B. György fordítása)

L.A.U.D. Symposium: "Multidisciplinary Research on Reference": History and Present State of the Art. The Discourse Analysis Research Group. *Newsletter*. Vol 7. No 3. 9–10.

„Dia-legein”. *Valóság* 10: 42–49.

Élő szónak súlyos volta. Putatív szövegvizsgálati modell és alkalmazásának kísérlete. *Szemiotikai szövegtan* 3. JGYT. Szeged. 13–40.

„A macskának nyolc lába van”. A referencia mint társadalmilag meghatározott ismeret. Hagyomány és újítás a mai magyar nyelvi kutatásban és oktatásban. In: *ELTE Nyelvtud. Dolg.* 38. Budapest. 161–176.

Sodrás a „Sodrásban”. *Magyar Nyelvőr* 4: 302–315.

Fivefold Symmetry: A Model for the Parts of a Sentence. A "grammatica speculativa" in honorem István Tantó). *Annales Univ. Scient. Budapest. de R. Eötvös nominatae. Sectio Linguistica*. XXII. Budapest. 87–104. (2. kiad. L.A.U.D. Duisburg. 1991.)

Iconicity in Hungarian Grammar. In: Bohumil Palek – Pøemysl Janota (eds). *Proceedings of LP '90. Linguistics and Phonetics: Prospects and Applications*. Charles University Press. Prague. 157–162.

Békési Imre 1986. *A gondolkodás grammatikája. Szöveg- és mondszerkezeti elemzések*. Tankönyvkiadó. Budapest. In: *Szemiotikai szövegtan 3*. JGYTF. Szeged. 189–192. Ismertetés.

1992

Egy kognitív és szociointerpretációs morfológia körvonalai. In: Kozocsa Sándor – Laczkó Krisztina (szerk.). *Emlékkönyv Rácz Endre hetvenedik születésnapjára*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 34–41.

"Springes to catch woodcocks" (Hamlet i.iii.). Euphemism as the principle governing semantic changes in current Hungarian political language. In: Günter Kellermann – Michael D. Morrissey (eds.). *Diachrony within Synchrony: Language History and Cognition*. Peter Lang. Frankfurt am Main etc. 471–474.

The Metaphor "Is Like the Owner of a House Who Takes New and Old Things out of His Storedom". In: Tibor Fabiny (ed.). *Literary Theory and Biblical hermeneutics*. Acta Univ. Szeged. de A. József nomin. Papers in English and American Studies IV. Szeged. 141–153.

Az 1991. évi LXXV. törvény preambulumaának nyelvi elemzése. *Magyar Nyelvőr* 4: 385–392.

Néhány megjegyzés a szövegtani kutatáshoz. *Szemiotikai szövegtan 5*. JGYTF. Szeged. 45–46.

Sándor Rot 1988. *On Crucial Problems of the English Verb*. (Bamberger Beiträge zur Englischen Sprachwissenschaft 22). Peter Lang. Frankfurt am Main/Bern/New York/Paris. In: IRAL. *International Review of applied Linguistics in Language Teaching*. XXX/1. 87–89. Ismertetés.

1993

Javaslat az informatikai alapú, kétfokozatú tanítóképzés bevezetésére. Társszerzők: Sipos Lajos – Csébfali Károly – Szende Tamás. *Iskolakultúra* 12: 61–71.

A Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola. *Távlatok* 6: 828–829.

Deixis és referencia. (Kisenciklopédia dióhéjban). In: Kozocsa Sándor (szerk.). *Emlékkönyv Fábrián Pál hetvenedik születésnapjára*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 41–49. (2. kiadás. Antalné Szabó Ágnes – Madarászné Marossy Ágnes [szerk.] 1995. *Szövegtani szemelvénygyűjtemény*. ELTE TFK. 243–252.)

Ha szív, akkor Belgium – ha bölcső, Magyarhon. *Igen* V/15–16: 24–26.

1994

Animal interpretans. (Beszéd a Magyar Hermeneutikai Központ alapításakor). *Egyház és Világ* 3: 15–18.

1995

Reference and Socially Determined Knowledge. I. In: *Reference in multidisciplinary Perspective: Philosophical Object, Cognitive Subject, Intersubjective Process*. (II. by Tamás Szende). Olms. Hildesheim. 387–404.

Méliusz Juhász Péter: Második beszéd a Jelenések könyve 9. fejezetéről. Kognitív és szociointerpretációs elemzés. In: Székely Éva (szerk.). *22 híres beszéd*. Móra. Budapest. 154–167.

Pázmány Péter „A fiaknak istenes neveléséről”. Kognitív és szociointerpretációs elemzés. In: Székely Éva (szerk.). *22 híres beszéd*. Móra. Budapest. 183–201.

A zsámbéki modell – a kommunikációra épülő tanítóképzés terve. In: Lipták Ildikó (szerk.). *Ahogyan/I. Előadások a magyarországi személyközi kommunikációról*. Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest. 89–92.

Emlékezés, szövegalkotás, szövegtípus. *Szemiotikai szövegtan* 8. JGYTF. Szeged. 9–34.

Segédtelemek Petőfi S. János szövegsemiotikai rendszeréhez. *Szemiotikai szövegten* 8. JGYTF. Szeged. 201–205.

De ezeknél nagyon kell vigyázni, mer ha ety hiba esik, kobomlik az egissz... A bekötis attul fük, hogy mijem mintát akarunk. Egy sajtóvita stílusának kognitív és szociointerpretációs elemzése. In: Laczkó Krisztina (szerk.). *Emlékkönyv Szathmári István hetvenedik születésnapjára*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 45–53.

Szathmári István. Stílusról, stilisztikáról napjainkban. *Magyar Nyelv* 2: 242–244. Ismertetés.

David Birch – Michael O’Toole (eds) 1988. *Functions of Style*. Pinter. London. (Linguistics Series). *Helikon* 3: 372–378. Ismertetés.

Leo Hickey (ed.) 1989. *Pragmatics of Style*. Routledge. London – New York. *Helikon* 3: 378–382. Ismertetés.

1996

Stílus és értelmezés a nyelvi kommunikációban. MIKOR, MIÉRT, KINEK, HOGYAN. Corvinus. Budapest. I/1–2. 443.

Function Oriented Iconography in Cultural Context. In: György E. Szőnyi (ed.). *European iconography East and West. Selected papers of the Szeged International Conference June 9-12, 1993*. E. J. Brill. Leiden – New York – Köln. 63–76. (Symbola et Emblemata. VII.)

On the Church as Communication. L.A.U.D. Duisburg. 48.

- A trópusok, az alakzatok és a metaforaalkotás. In: Szathmári István (szerk.). *Hol tart ma a stilisztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 234–309.
- Jövőképünk. In: Jancsó Kálmánné – Kelemenné Farkas Márta – Korzenszky Richárd (szerk.). *Evangéliumi nevelés lélekben és igazságban*. Bencés Kiadó. Pannonhalma. 205–214.
- Makay Ida „Mit jelent nekem ez a nyelv” című írásának retorikai-szövegstilisztikai elemzése. In: V. Raisz Rózsa (szerk.). *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón. SII. Anyanyelv-oktatási napok. Eger, 1996. Július 8–11.* Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 227–233. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai. 207.)
- First Language Competence in Second Language Learning and Teaching. L.A.U.D. Symposium on The Cultural Context in Communication Across Languages. Duisburg, 26–31 March. (Abstract: L.A.U.D. 1996. Series A. 368. 5.)
- Az ötös szimmetria mint a szintagmatikus viszonyok kognitív modellje. In: Molnár Emma (szerk.). *Absztrakció és valóság. Békési Imre köszöntése*. JGYTF. Szeged. 41–54.

1997

- Animal Interpretans. On Some Aspects of hermeneutics and of Stylistics. [Nem a fentebb idézett azonos című előadás fordítása.] In: Jean Perrot et. al. *Volume d'hommages à Iván Fónagy*. Paris – Budapest.
- A szöveg mint ökoszemiózis. Antoine de Saint-Exupéry *Le Petit Prince – A kis herceg* néhány szövegjelensége [On the Text as Ecosemiosis – Some phenomena of the text *Le Petit Prince – A kis herceg* by Antoine de Saint-Exupéry]. In: *A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (II)*. JGYTF. Szeged. 99–108. (Szemiotikai szövegtan. 10.)
- Cotidie clamans*. Ökoszemiotikus képiség a pannonhalmi Bencés Főapátság barokk ebédlőjében. Pannonhalmi Szemle. VI/1. 29–42.
- Kommunikationsfähigkeit entwickeln. Über die katholische Erziehung und über die Erziehung zum Glauben vor der Tür des dritten Jahrtausends in Ungarn. CPB. *Christlich Pädagogische Blätter*. 110. Jahrgang. 3: 164–165.
- Az Egyház mint szemio-genezis (Szemiotikai-stilisztikai elmélkedés). In: *Szöveg és stílus. Szabó Zoltán köszöntése*. Kolozsvári Egyetemi Nyomda. Kolozsvár. 54–73.
- Mit tehet a magyar felsőoktatás a roma fiatalok hatékonyabb oktatásáért, képzéséért? Bevezető előadás. In: *Tudományos közlemények IV.* Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskola. Budapest. 8–14.
- Vallomás anyanyelvemről In: *Anyanyelvünk vonzásában. Nyelvtudósok, nyelvészek és nyelvművelők Győr-Moson-Sopron megyében*. Kazinczy Ferenc Gimnázium. Győr. 69–72.

1998

A szinonimitás szövegtani vonatkozásai. Mozaikok a fogalmi és szakkifejezésbeli összefüggésekről. In: Geecső Tamás – Spannraft Marcellina (szerk. és lekt.). *A szinonimitásról*. Tinta. Budapest. 41–43.

L'avenir de la stylistique hongroise. In: *Revue d'Etudes Françaises*. « Linguistiques, poétiques, musicales » Actes des Rencontres en l'honneur d'Iván Fónagy et en hommage à son travail. Budapest, les 7,8 et 9 mai 1997. Publiée par le Département d'Études Françaises de l'Université Eötvös Loránd de Budapest. 147–150.

Kereszténységünk és a kultúra viszonya. Kultúrák válaszüton. A Magyar Pax Romana Fórum kongresszusa. Siófok

Prohászka-elmékedés kultúrtörténeti háttérű, szövegstilisztikai szempontokon alapuló megközelítése és értelmezése. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 153–165.

Zur Situation der christlichen Lehrer in Ungarn von 1989 bis 1997. Referat am Bundesdeligiertentag der KEG Deutschlands in Eisenach, vom 7. Bis 9. November 1997. CPB. *Christlich Pädagogische Blätter*. 111. Jahrgang. 3: 178–179.

Zur Situation der christlichen Lehrer in Ungarn von 1989 bis 1997. In: *Christ und Bildung*. (KEG. Katholische Erziehergemeinschaft). 44. Jahrgang. 7: 4–6.

A korszak fényei és árnyai. A média és a számítógépek szemiózisa. *PR Herald* 05: 7–9.

Az ízekre szedés tudománya. Fogalmak és elvek magyarázata. *PR Herald* 09: 62–63.

Mi is az – hatékonyan kommunikálni? Szövegstilisztikai elemzés. In: *Gyökér és gyümölcs*. Corvinus. Budapest – Zsámbék. 50–61.

A katolikus oktatási intézmények küldetése és stratégiája. *Távlatok* 1. 127–136.

Roma nyelv és kultúra a nevelésben. In: *Romológiai közlemények III*. Zsámbék. 6–9.

A roma fiatalok hatékonyabb képzéséről. *Magyar Felsőoktatás* 1–2: 36–37.

Az azonosságtudat nem járhat együtt kisebbségi érzéssel. I–II. *Magyar Felsőoktatás* 3–4: 29–32, 29–31.

Az euroszolga és a polgár. *Magyar Nemzet*. Utak és választások. 1998. augusztus 24.

Köszöntő. In: *Kovács és kenyér*. Csébfalvi Károly köszöntése. Corvinus. Budapest. 7.

1999

Nem érzés, nem valóság, nem igazság – és nem magyarázat (II. rész). *PR Herald* 04: 58–60.

Figyeljünk oda egymásra! Az inter- és multikulturális pedagógia szemiotikai megközelítése. *Magyar Felsőoktatás* 5–6: 46–48.

The Iconography of the Frescoes in the Baroque Referctory (1737) and the Classical Library (1832) of the Benedictine Archabbey of Pannonhalma (Hungary). In: Hans J. Böker – Peter M. Daly (ed.) *The Emblem and*

Architecture. Brepols. Turnhout. 85–105.

Arany János a legmagyarabb, a legeurópaibb költőnk (Babits nyomán). In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában. XIII. Anyanyelv-oktatási napok. Eger, 1998. Július 7–10.* Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 66-73.

A szöveg mint viszonyok viszonya – a szövegtan mint tudományágak, módszerek, megközelítések viszonyrendszere. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szövegtani kutatás: Témák, eredmények, feladatok* (II). Szemiotikai Szövegtan 12. JGYF. Szeged. 44–47.

Családi nevelés a romáknál, az egészségnevelés sajátos feladatai. In: *Prevenció '99.* Oktatási Minisztérium. Budapest. 281–289.

Az interkulturális pedagógia nyelvi vonatkozásai. In: *Csengőszó*. Május. VII. évf. 3. sz. *Final Activity Report on Projekt JUNPO4869 to the Swiss National Foundation for Scientific Research.* Unpublished Report. Switzerland. Szerzők: Bencze L., Göbel O., Oser, F., Reich, H., Rostás R., Schenker, D., Szabó P.

2000

A stílus és a sikertelen (verbális) kommunikáció összefüggései. Előadás a X. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszuson. Absztrakt megjelent: Bartha Magdolna – Stephanides Éva (szerk.) *A nyelv szerepe az információs társadalomban. 2000. április 18–20.* Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár. 87.

Elfogadás – odahajlás – gyümölcsözés. *Óvodai nevelés* LIII/10: 403–405.

„A kicsi szép”. *Ökotáj* 23–24: 53–60.

A népdalgyűjtő és népdalíró Czuczor Gergely. *Forrás* 2000. okt. 95–96.

A katolikus iskola pedagógusainak feladata Szent István szellemében. In: *Fidelitate Mariae.* Szent István Művelődési Ház. Székesfehérvár. 7–20.

A keresztyén iskola hatékonysága. Előadás Debrecen, 1999. szeptember 28. Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola, Debrecen.

A szó varázsa és válsága. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A régi új retorika.* ELTE TFK. Trezor kiadó. Budapest. 37–52.

A keresztyén magyar művelődés kezdeteiről – a sine ira et studio. In: Nagy L. János (szerk.) *A helyesírás és a millennium.* Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. 22–40.

2001

Avagy ... s ugyanakkor ... Szabó Ferenc *Taedium vitae avagy a kegyelem pillanata* című versének szövegstilisztikai elemzése. In: Györgyovich Miklós (szerk.) *Idő a művészetben. A 70 éves Szabó Ferenc köszöntése.* Agapé. Szeged.

A pedagógusképzés reneszánsza I. rész. Társszerző Csébfalvi Károly. *Magyar Felsőoktatás* 4: 28–30.

A pedagógusképzés reneszánsza II. rész. Társszerző Csébfalvi Károly. *Magyar Felsőoktatás* 5-6. 25–26.

A magyar kereszténység eredetéről. In: „Újat és régít”. Szennay András pannonhalmi főapát úr 80. születésnapjára közreadják, szerkesztették és lektorálták: rendtársai. Bencés Kiadó. Pannonhalma. 393–410.

A szó varázsa és válsága. Szó és kép. A Magyar Olvasástársaság és a Pápai Művelődéstörténeti Társaság konferenciája a Pápai Református Kollégiumban. 2000. április 28-29. Jókai Mór Városi Könyvtár – Pápai Művelődéstörténeti Társaság: Pápa, 7–16. (Csak részben azonos az 1999. november 12-i előadással.)

Globális kommunikáció: az Internet retorikája. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A régi új retorika. A szónoki beszéd részei és a beszédfejték*. Trezor. Budapest. 58–66.

Ad multos annos! In: *Studia in honoram S. E. R. Dr. Nándor J. Takács O.C.D.* Corvinus. Budapest. 7–9.

A barikád és a pulpitus paradigmája. In: *A nyelvtantól a szövegtanig. Tanulmányok Kocsány Piroska tiszteletére*. Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója. Debrecen. 173–185.

Az oktatás és nevelés szerepe az egészségmegőrzésben. Mentálhigiéné és Pszichoszomatika. 1–2. Budapest. 61–62.

Hatékonyág a nyelvi kommunikációban. MIKOR, MIÉRT, KINEK, HOGYAN. II/I–II. Corvinus. Budapest. 343. (Egy fejezet és a II/II. szerzője: Aczél Petra.)

A romológia mint tudomány és mint tantárgy. In: *Romológia a felsőoktatásban, kutatásban*. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Romológia Tanszék. Pécs. 33–40. (Gypsy Studies – Cigány Tanulmányok. 5.)

„Hogyan szóljak az én uramhoz, hiszen por és hamu vagyok?” A profánról és a szakrálisról. In: Mózessy Gergely (szerk.) *A székesfehérvári egyházmegye ünnepi névtára*. Székesfehérvári Egyházmegyei Hatóság. Székesfehérvár. 69–80.

Stílus és etika a nyelvi kommunikációban. In: Andor József – Szűcs Tibor – Terts István (szerk.) *Színes eszmék nem alszanak. Szépe György 70. születésnapjára*. I–II. Lingua Franca Csoport. Pécs. 138–148.

2002

A keresztény magyar művelődés kezdeteiről sine ira et studio. In: A helyesírás és a millennium. Szerk. Nagy L. János. Erkel Ferenc Gimnázium: Gyula, 2002. 22-40

Semiotische Gesichtspunkte der inter- und multikulturellen Paradigmen in der Erziehung und in der Gesellschaft. In: Andor József – Benkes Zsuzsa – Bókay Antal (szerk.) *Szöveg az egész világ. Petőfi S. János 70. születésnapjára*. Tinta. Budapest. 38–44.

Repül a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg ... Az epikheirémáról – különös tekintettel ókori és koraközépkori fogalomtörténeti alakulására. In: *A klasszikus retorikai bizonyítás*. Trezor. Budapest. 29–44.

Adamik Tamás *a klasszika filológia klasszikus művelője*. Magyar Nyelvészeti Pályaképek és Önvallomások. 67. ELTE Fonetikai Tanszék. Budapest. 25–29.

A zajos éljenzés kirobbantásának művészete. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze. Tanulmányok Kossuth stílusművészetéről*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai. 78. Debrecen. 53–61.

2003

A 80 éves Nemeshegyi Péter köszöntése. *Távlatok* 1: 95–98.

A (szemio)genezis 13-16. korszaka. In: Voigt Vilmos – Balázs Géza (szerk.) *A kezdetektől a máig. A modern magyar szemiotika olvasókönyve*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest. 111–118.

A liturgia mint ökoszemiózis. In: Voigt Vilmos – Balázs Géza (szerk.) *A kezdetektől a máig. A modern magyar szemiotika olvasókönyve*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest. 317–324.

Genetika – számítástechnika – tudásszociológia. Az ugor-török háború új szakasza avagy vége? (Társszerző Csébfalvi Károly) In: Büky László – Forgács Tamás (szerk.) *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei. III. Magyar és finnugor jelentéstörténet. 2002. október 16–17.* Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszék. Szeged. 7–13.

A pálma, a ciprus és az egyperces. Az alakzatok világa 1-10. *Magyar Nyelv* 4: 488–492. Ismertetés.

2004

Palócföld – XIX. század, Szepesség – XX. század, Székelyföld – XXI. század. Mikszáth, Krúdy és egy utóduk a magyar próza stílushagyományában. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta. Budapest. 9–15.

„Te kis majom!” Az epikheirémáról. In: Nagy L. János (szerk.) *Retorika, Márai, helyesírás*. (CD-ROM). Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 20–29.

„Az a nő ott az apám!” A retorikai érvelés a posztmodern korban. In: Nagy L. János (szerk.) *Retorika, Márai, helyesírás*. (CD-ROM). Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 30–35.

Boldog a nép, amely tud ünnepelni. Beszéd, előadások. Dr. Takács Nándor OCD előszavával és dr. Adamik Tamás utószavával. Corvinus. Budapest. 404.

Leo Hickey – Miranda Stewart (ed.) *Politeness in Hungary: Uncertainties in a Changing Society. Politeness in Europe*. Multilingual Matters Ltd. Clevedon – Buffalo – Toronto. 234–246.

2005

Otthonatlan pluralizmus – otthonos hazatérés. *Vár* 3: 9–11.

A szóképek és az alakzatok szemiotikai megközelítése. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szóképek és a szónoki beszéd*. Trezor. Budapest. 51–65.

Ómagyar Mária Siralom – József Attila: Óda. Kognitív és szociokulturális összevetés. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről*. Debrecen. 49–55. (A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai. 84.)

Lectori salutem! *Vallástudományi Szemle* 1: 3–8.

Adamik Tamás – A .Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *Retorika*. Osiris. Budapest. *Magyartanítás* 1: 26–28. Ismertetés.

Szathmári István. A szűkebb és tágabb haza nyelve. Népnyelvi és irodalmi nyelvi tanulmányok. *Magyar Nyelv* 4: 487–491. Ismertetés.

2006

„...s hogy oldassék az idő bénasága.” Tarbay Ede Lélekharang – In memoriam Örsi Ferenc című szonettjének szociokulturális stilisztikai elemzése. In: Nagy L. János (szerk.) *Helyesírás, József Attila* (CD-ROM). Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 32–38.

A becsapás mint kommunikatív kategória. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A prózaritmus és a szónoki beszéd*. Trezor. Budapest. 67–77.

Töprengés a keresztény felsőoktatásról. Feladatok és lehetőségek, keresztény veret és koinónia a 21. század elején. In: *A mondat: kaland. Hetven tanulmány Békési Imre 70. születésnapjára*. JGYF. Szeged. 52–59.

A kognitív és szociokulturális „léptékben való emlékezésnek, gondolkodásnak és tudományos számbavételnek az igénye”. In: *101 írás Pusztai Ferenc tiszteletére*. Argumentum. Budapest. 336–341.

Közvetítők, közbenjárók, hírvivők, követek, tolmácsok. *Vallástudományi Szemle* 2: 23–25.

”How can this be?” On Metaphor, Style and Interpretation. In: Réka Benczes – Szilvia Csábi (eds.) *The Metaphors of Sixty. Papers Presented on the Occasion of the 60th Birthday of Zoltán Kövecses*. Department of American Studies, School of English and American Studies, Eötvös Loránd University. Budapest. 48–52.

2007

„...hanem tanulok, mert dolgozni akarok”. A cigányság helyzetéről. *Ártér* 2: 14–21.

Stílus, Weltanschauung és viselkedés. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta. Budapest. 16–29.

A szövegtípusnak mint jelnek az evolúciója. In: Balázs Géza – H. Varga Gyula (szerk.) *Szemiotika és tipológia. A komplex jelek kutatása*. Magyar Szemiotikai Társaság – Líceum Kiadó. Budapest – Eger. 102–105.

Hatékonyság és meggyőzés a kommunikációban. (2., bővített és átdolgozott kiadás) L'Harmattan – Zsigmond Király Főiskola: Budapest. 424 p. Négy fejezet és a gyakorlatok szerzője Aczél Petra.

Embervoltunk a nyelv. A beszéd mint kommunikatív, kognitív és szociokulturális jelenség. In: Fehér Katalin (szerk.) *Tanulmányok a társadalmi kommunikáció témaköréből*. L'harmattan – Zsigmond Király Főiskola. Budapest. 51–68.

„A múlt azonban nem csupán mítosz”. In: Benő Attila – Fazakas Emese – Szilágyi N. Sándor (szerk.) *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére*. Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége. Kolozsvár. 110–120.

Genocídium – asszimiláció – integráció – koegzisztencia – interkulturalitás. Egy nép vagy népcsoport és nyelvének, kultúrájának lehetséges sorsa. In: Heltai P. (szerk.) *Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás, terminológia. A XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai. Gödöllő, 2006. április 10–12.* MANYE – Szent István Egyetem. Pécs – Gödöllő. 2. kötet. 53–66.

2008

Libertas dicendi. In: Déri Balázs (szerk.) *Oratoris officium. Tanulmányok a hetvenéves Adamik Tamás tiszteletére*. L'Harmattan – ELTE BTK Latin Nyelvi és Irodalmi Tanszék. Budapest. 39–46.

Bizonytalansági tényezők mint a biztonságos kutatás feltételei. A magyar őstörténet kutatásának módszertanához. In: *A magyarság és a Kelet. II. őstörténeti konferencia. Régészet és írásos források, történelem szekció. 2008. augusztus 17–18.* Magyarok Világszövetsége. Budapest. 31–39.

Az abdukcióról – antropológiai nyelvészeti szempontból. In: Balázs Géza – H. Varga Gyula (szerk.) *Az abdukció. Az abdukció logikája, szemiotikája*. Magyar Szemiotikai Társaság – Líceum Kiadó. Budapest – Eger. 28–37.

A hatalom, a művészet és a tudomány retorikája a Nyugat első számaiban. In: *A Nyugat stílárís sokszínűsége*. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 61–66.

Bencze Lóránt nyelvész, egyetemi tanár (Sellye, 1939. december 6). In: *Napút. Évkönyv 2009. Nyolcvanegy jeles hetvenes. X/10: 157–159.*

A botsáskától a blairizmusig. A becsapás kommunikációjának alakulása. In: *Kommunikáció és szövegkutatás. Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Nova series, Tom XXXIV. Sectio scientiarum economicarum et socialium. 9– 18.*

A metaforáról. In: A. Jászó Anna (szerk.) *Az előadásmód és a szónoki beszéd*. Trezor. Budapest. 61–99.

2009

Megbélyegzettek. Széchenyi Kinga: Megbélyegzettek. A kitelepítések tragédiája. Kráter Műhely Egyesület. Pomáz. 2008. 614. *Valóság* LII/1: 112–118.

A nyelv élménye. Czakó Gábor: Beavatás a magyar észjárásba. CzSimon Bt. Budapest. *Kortárs* 53/1: 54–60.

Szathmári István (főszerk.) 2008. Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve. Tinta. Budapest. *Magyar Nyelvőr* 1: 109–111. Könyvismertetés.

A kód fogalmáról. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Nova series tom. XXXVI. Sectio Linguistica Hungarica. Redigit Árpád Zimányi. 40–53.*

A képek hatalma. Az ikonicitás antropológiai dimenziója és kommunikációs funkciója.
In: Balázs Géza – H. Varga Gyula (szerk.) *Ikonikus fordulata kultúrában*. Magyar Szemiotikai Társaság – Líceum Kiadó. Budapest – Eger. 49–58.

Aczél Petra 2009. Új retorika. Közélet, kommunikáció, kampány. Kalligram Kiadó. Pozsony. 304. *PR Herald online* 2009. október 18. Könyvismertetés.

„...hanem tanulok, mert dolgozni akarok”. 2., átdolgozott kiadás: Cigánykérdés. *PR Herald online*.

BODA ISTVÁN KÁROLY ÉS PORKOLÁB JUDIT

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Bodáné Porkoláb Judit 1982. *Egy Ady szimbólum vizsgálata*. Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvtudományi Dolgozatok 35. Budapest.

Porkoláb Judit – Boda I. Károly 2005. *Alakzatok hipertextuális szövegekben*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. (Az alakzatok világa 15.)

Tanulmányok, cikkek

Porkoláb Judit – Boda I. Károly 1999. Milyen stilisztikai töltése lehet egy adott korpuszban a névutóknak? In: Hoffmann I. – Mező A. – Nyirkos I. (szerk.) *Köszöntő könyv Sebestyén Árpád 70. születésnapjára*. Magyar Nyelvjárások. A KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Évkönyve 37. Debrecen. 365–374. (Megjelent könyvformában, díszkötésben is.)

Porkoláb Judit – Boda István Károly 2001. Kérdő mondatok Füst Milán Összes verseinek *Újak* ciklusában. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai kérdés a nyelvhasználatban*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 29–53. (Az alakzatok világa 2.)

Boda I. Károly – Porkoláb Judit 2001. Metaforák a kognitív nyelvészetben. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája. Tanulmánykötet a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvtudományi Tanszéke által 1999. október 11–12-én rendezett konferencia előadásából*. Tinta K. Budapest. 45–56. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 10.)

Porkoláb Judit – Boda I. Károly 2001. Virágokkal kapcsolatos metaforák vizsgálata költői korpuszokban hipertextuális módszerrel. In: Maticsák S. – Zaicz G. – Tuomo Lahdelma (szerk.) *Ünnepi könyv Keresztes László tiszteletére*. Debrecen. 467–478. (Folia Uralica Debreceniensia 8.)

Boda I. Károly – Porkoláb Judit 2002. Co-reference Analysis and the Structure of Natural Language Texts. In: Andor J. – Benkes Zs. – Bókay A. (szerk.) *Szöveg az egész világ. Petőfi Sándor János 70. születésnapjára*. Tinta K. Budapest. 81–100.

Porkoláb Judit – Boda István Károly 2003. Nyelvi szépségek Sütő András *Engedjétek hozzám jönni a szavakat – Jegyzetek hómezőn és porban* c. regényében. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára*. ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete – Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 243–248.

Boda István Károly – B. Porkoláb Judit 2003. Sajátos ismétlésalakzatok Radnóti nyelvében. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta K. Budapest.– 13–25. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 18.)

- Porkoláb Judit – Boda István Károly 2004. A retorika tanításának lehetőségei a modern információs technológiák korában. (Az adiectio alakzatainak vizsgálata költői szövegekben.) In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *Stílus és anyanyelv. Tanulmányok a XII. és XIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásából.* Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. Szeged. –311–319. (A pedagógusképzés kiskönyvtára 3.)
- Boda István Károly – Porkoláb Judit 2006. Képi és zenei motívumok Radnóti Miklós: *Himnusz* c. versében. In: Nagy Péter (szerk.) *A Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének XIV. évi Közgyűléssel egybekötött Tudományos Ülésének előadásai.*– Nyíregyháza. (CD-ROM: ISBN-13: 978-963-8048-32-5)
- Porkoláb Judit – Boda István Károly 2006. Jellemző alakzatok és jelentésük vizsgálata Radnóti Miklós egy versében. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta K. Budapest. 157–170. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 55.)
- Boda István Károly – Porkoláb Judit 2008. A Héra-archetípus jelentéstartalmának szimbolikus kifejeződése irodalmi szövegekben. In: Geecső T. – Sárdi Cs. (szerk.) *Jel és jelentés.* Székesfehérvár – Budapest. Kodolányi János Főiskola – Tinta K. 25–32. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 83.)
- Szathmári István (szerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta K. Budapest. (A magyar nyelv kézikönyvei 15.)
- A következő szócikket írtuk: akirológia, anadiplózis, szillepszis, reduplikáció, inverzió, hiszterológia.
- Boda István Károly – Porkoláb Judit 2009. Retorikai tervező gondolkodásmód kommunikációelméleti megközelítésben. In: Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) *A meggyőzéstől a manipulációig.* Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó. 44–53.
- Boda I. Károly – Porkoláb Judit 1999. Radnóti-szinesztéziák. Szinesztézia és szinesztetikus képek Radnóti Miklós *Pogány köszöntő* című kötetében. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gy. (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában. XIII. Anyanyelv-oktatási Napok. Eger, 1998. július 7–10.* 1. kötet. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest, 93–100. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 212.)
- Károly I. Boda – Judit Porkoláb 1999–2001. The Hypertext Approach to the Question of the Interpretation of Poems. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio Linguistica.* Tomus XXIV. (Redigit I. Szathmári.) Univ. Budapestinensis de Eötvös Nom. Facult. Philosophiae. Budapest. 119–147.
- Károly I. Boda – Judit Porkoláb 1999–2001. The Role of Conceptual Metaphors in the Hypertext Structure of Poetic Texts. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio Linguistica.* Tomus XXIV. (Redigit I. Szathmári.) Univ. Budapestinensis de Eötvös Nom. Facult. Philosophiae. Budapest. 247–282.
- Boda I. Károly – Porkoláb Judit 2000. Metaforák a kognitív nyelvészetben. Informatikai szaknyelvi metaforák vizsgálata. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan* 13. JGYTF Kiadó. Szeged. 73–85. (Acta Academiae Pedagogicae Szegediensis Series Linguistica, Litteraria

et Aesthetica)

Boda István – Porkoláb Judit 2003. Egy bibliai szövegrészlet hipertextuális és retorikai szerveződésének vizsgálata. In: *V. Dunaújvárosi Nyelvvizsgáztatási és Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia* [előadásainak szerkesztett gyűjteménye]. *Dunaújváros, 2003. március 20–22.* Dunaújváros. 174–183. (Alkalmazott nyelvészeti konferencia füzetek)

Porkoláb Judit – Boda István Károly 2007. Stíluszintézis Radnóti Miklós *Virágének* c. művében. In: Maticsák Sándor (szerk.) *Nyelv, nemzet, identitás. Az VI. Nemzetközi Hungarológiai kongresszus (Debrecen, 2006. augusztus 22–26.) nyelvészeti előadásai.* I. kötet. Nemzetközi Magyarstudományi Társaság. Debrecen – Budapest. 347–357.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

B. Porkoláb Judit (szerk.) 1987. *A csönd virága. Válogatás a magyar költészet remekeiből. Versek magyar, angol, francia, német és orosz nyelven.* A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat kiadványa. Budapest.

Boda I. Károly – Porkoláb Judit 2001. *Számítógépes stilisztikai és szövegtani tanulmányok.* Debrecen. 153 p. (A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai, 76. Megjelent díszkötésben is.)

Boda I. Károly – Porkoláb Judit 2003. *A hipertext alkalmazása a szövegek értelmezésében.* Debrecen. 145 p. (A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 81. Megjelent díszkötésben is.)

Tanulmányok, cikkek

Boda István Károly – Porkoláb Judit 2008. A tulajdonnevek (személynevek) vizsgálata Orbán Ottó *A keljőljancsi jegyese* (1992) és *Kocsmában mész a vén kalóz* (1993-94) c. kötetében. In: Bölcskei A. – N. Császi I. (szerk.) *Név és valóság. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai. Balatonszárszó, 2007. június 22–24.* Károli Gáspár Református Egyetem BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Budapest. 533–539. (A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1.)

Boda I. Károly – Porkoláb Judit 2003. Hiponim és metaforikus kapcsolatok reprezentálása hipertext alapú rendszerekben. In: Hoffmann I. – Kis T. (szerk.) *Köszöntő könyv Nyirkos István 70. születésnapjára. Magyar Nyelvjárások.* Debrecen. 57–68. (A KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Évkönyve 41.)

Porkoláb Judit – Boda István Károly 2006. A háttértudás szerepe a költői kommunikációban (Füst Milán: Zsoltár). In: Geecső Tamás (szerk.) *Nyelvi kompetencia – kommunikatív kompetencia.* Kodolányi János Főiskola – Tinta K. Székesfehérvár – Budapest. 317–325. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 58.)

Boda István Károly – Porkoláb Judit 2007. Hipertext alapú nyelvészeti-stilisztikai szótár kialakításának és alkalmazásának lehetőségei. In: Heltai Pál (szerk.) *Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás, terminológia. XVI. Magyar*

Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus [előadásainak szerkesztett gyűjteménye]. MANYE – Szent István Egyetem. Pécs – Gödöllő. 577–581. (CD-ROM: ISBN 978-963-9483-78-1) (A MANYE Kongresszusok előadásai / Proceedings of the HAALLT Congresses 3.)

- Porkoláb Judit – Boda I. Károly 1995. Füst Milán: Ha csontjaimat meg kellett adni. Versértelmezés interaktív számítógépes program segítségével. In: Szende Aladár (szerk.) *Anyanyelvi nevelés – embernevelés. Országos Anyanyelv-oktatási Napok, Eger, 1994. július 4–7.* Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 198.)
- B. Porkoláb Judit – Boda I. Károly 1996. Helyzet és válasz Radnóti Miklós *Ó fény, ragyogás, napszemű reggel!* c. versében. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón. XII. Anyanyelv-oktatási napok Eger, 1996. július 8–11.* Budapest. 260–267. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 207.)
- Porkoláb Judit – Boda I. Károly 1997. Füst Milán *A magyarokhoz* című versének értelmzése számítógépes konkordanciák segítségével. *Magyartanítás* 4: 16–23.
- Boda I. Károly – Porkoláb Judit 1999. Nyelvi megformálások értelmzése számítógépes programmal (A Jelenések könyve néhány részlete alapján). In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 12. Szövegtani kutatás: témák, eredmények, feladatok.* II. JGYTF Kiadó. Szeged. 295–302. (Acta Academiae Pedagogicae Szegediensis. Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica)
- Porkoláb Judit – Boda István Károly 2005. A mikrovilág József Attila költői nyelvében. In: Jakab László (szerk.) *József Attila, a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről.* A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 84. 72–84.
- Porkoláb Judit – Boda István Károly 2008. Egy látomás jelentésrétegei (Füst Milán: *A névtelen iszik*). In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílárís sokszínűsége. A Nyugat születésének 100. évfordulója alkalmából 2008. május 28-án Debrecenben tartott tudományos emlékülés anyaga.* DEENK Kossuth Egyetemi Kiadója. Debrecen. 137–150.

CSETNEKINÉ BODNÁR ILDIKÓ

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Hiperbola – hipokrizis – konciliáció – phébusz. 2008. In: Szathmári István (szerk.) *Alakzatlexikon*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 287–292; 349–350; 463–465.

Tanulmányok, cikkek

Nőköltők metafora-világa. 2008. In: Bodnár Ildikó – Kegyes Erika – Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) *Sokszínű nyelvészet III. Gender-kutatás a nyelvészetben és az irodalomban*. Miskolci Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék. Miskolc. 63–76.

Recenziók

Szathmári István (szerk.) 2006. A stilisztikai alakzatok rendszere. *Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények* 1: 145–154.

2008. Stíloselemzés, trópusok, alakzatok. *Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények* 1: 199–202. (HU ISSN 1788-9979)

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A töretlenül fejlődő stilisztika. 2005. In: Dobos Csilla – Kis Ádám – Lengyel Zsolt – Székely Gábor – Tóth Szergej (szerk.) *„Mindent fordítunk és mindenki fordít”*. SZAK Kiadó. Budapest. 221–227.

Metainformációs igék a költészetben II. 2005. In: Simigné Fenyő Sarolta – Bodnár Ildikó (szerk.) *Sokszínű nyelvészet I. Nyelvészeti kutatások a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karán*. Passzer. Miskolc. 49–60.

Női lélek, női témák, női nyelvhasználat Petróczi Éva költészetében. 2006. In: Kegyesné Szekeres Erika – Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) *Sokszínű nyelvészet II. Alkalmazott nyelvészeti gender-kutatások*. Passzer. Miskolc. 149–164.

A költői nyelvhasználat Weöres Sándor és Parti Nagy Lajos műveiben. 2007. In: Geecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *Nyelvelmélet – nyelvhasználat*. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár – Budapest. 30–39.

Igei vonzat- és jelentésváltozás a költői nyelvben. 2008. In: Geecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *Jel és jelentés*. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár – Budapest. 33–44.

A *meggyőz* ige és szinonimái. 2009. In: Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) *A meggyőzéstől a manipulációig*. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 54–59.

Tanulmányok, cikkek

Modern stilisztika. 2006. In: *MicroCAD 2006 konferencia előadásai*. Miskolci Egyetem. 19–26.

Recenziók

Bodnár Ildikó – Simigné Fenyő Sarolta 2008. Cs. Jónás Erzsébet: Kettős portré villanófényben. *Modern Nyelvoktatás* 3: 82–85.

Szathmári István 2009. A magyar stilisztika útja. *Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények*. 1: 204–210.

DOMONKOSI ÁGNES

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Stíloselemzés, trópusok, alakzatok. 2006. Pandora könyvek 5. Líceum Kiadó. Eger.

Az alakzatok szöveg- és stílussteremtő szerepe Parti Nagy Lajos költészetében. 2008. Az alakzatok világa 20. Tinta Könyvkiadó.

Tanulmányok, cikkek

A képszerkezet jelentésviszonyai Baka István *Tájkép, fohással* című költeményében. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához X.* Tinta Kiadó. 69–75.

A nyelv átértékelődése a posztmodern költői stílusban. Parti Nagy Lajos: elrepullman. 2001. *Magyar Nyelv.* 192–200.

A kérdés alakzatai a publicisztikában. 2001. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai kérdés a nyelvhasználatban.* Az alakzatok világa 2. Nemzeti Tankönyvkiadó. 65–88.

A metaforikus szövegek koreferenciális elemzésének kérdései. 2002. In: *Szöveg az egész világ. Emlékkönyv Petőfi S. János 70. születésnapjára.* Tinta Kiadó. Budapest. 165–175.

A képszerűség szerepe Kossuth stílusában. 2002. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze. Tanulmányok Kossuth stílusművészetéről.* Debrecen. 106–117.

A szó- és kifejezőképzlet stilisztikája Garaczi László műveiben. 2005. *Módszertani Közlemények.* 75–83.

Az emlékezet fogalmi metaforái. 2005. In: *Irodalmi és nyelvi kölcsönhatások az integráció folyamatában.* Nemzetközi tudományos konferencia. Banská Bystrica. 241–251.

„Belül ég, de kívül éget.” A kint-bent viszonylat megjelenítése József Attila költészetében. 2005. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila, a stílus művésze.* Debrecen. 63–71.

Az elhallgatva kimondás változatai: nyelvi megformáltság, működés és funkció a praeteritio alakzatában. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 55.* Tinta Könyvkiadó. 199–205.

Az emlékezet metaforái a magyar nyelvben. 2006–2007. In: *Publicationes Universitatis Miskolciensis. Sectio Philosophica. Tomus XI. Fasciculus 1.* Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 19–29.

A litotész alakzatának működése és lehetséges szerepei. 2008. In: *Kontextus – Filológia – Kultúra. II.* Banská Bystrica. 49–55.

Alakzat és pragmatika, Alakzat és retorika, Litotész, Perkurzió, Préteríció, Szóalakzat (szócikkek). 2008. In: Szathmári István (szerk.) *Alakzatlexikon.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 31–50; 374–378; 455–460; 476–483; 567–569.

A pragmatika szerepe a retorikai-stilisztikai alakzatok értelmezésében. 2009. In: *Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXVI. Sectio Linguistica Hungarica.* Eger. 102–113.

Recenziók

Szathmári István (szerk.) 1998. Hol tart ma a stilisztika? *Magyar Nyelvjárások* XXXV. Debrecen. 220–225.

Szathmári István (sorozatszerk.) 2004. Az alakzatok világa 6–10. *Magyar Nyelvőr.* 257–262.

Stilisztikai konferencia József Attila születésének 100. évfordulójára. 2005. *Debreceni Szemle.* 620–623.

Pethő József – Jenei Teréz (szerk.) 2006. Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához. XXXI. *Magyar Nyelv.* 355–360.

Gábor Tolcsvai Nagy (2005) *A Cognitive Theory of Style.* Metalinguistica 17. Peter Lang GmbH. Frankfurt am Main. *Sprachtheorie und germanistische Linguistik.* 2006/2: 207–212.

Szathmári István (sorozatszerk.) Az alakzatok világa 11., 16., 19. V. Raisz Rózsa. A közbevetés és a közbeékelés a Mikszáth-prózában; Kocsány Piroska – Szikszainé Nagy Irma. Előtanulmányok egy tervezett alakzatlexikon számára; Lőrincz Julianna. Petőfi-versek és műfordításaik alakzatainak kontrasztív vizsgálata. *Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXIV. Sectio Linguistica Hungarica.* Eger. 173–179.

Gábor Tolcsvai Nagy (2005) *A Cognitive Theory of Style.* Metalinguistica 17. Peter Lang GmbH. Frankfurt am Main. *Magyar Nyelvőr.* 2007 : 248–251.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Megszólítások és beszédpartnerre utaló elemek nyelvhasználatunkban. 2002. A DE Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 79. Debrecen.

Tanulmányok, cikkek

- A nyelvi viselkedés dokumentumai a századelőről: „Amikor a nép urasan beszél”. 1999. In: Sebestyén Árpád (szerk.) *Magyar Nyelvjárások XXXVI*. Debrecen. 25–30.
- Tagmondatnyi szövegmondat-összetevők lineáris elrendezhetőségének kreatív megközelítése. 1999. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Officina Textologica 3*. Debrecen. 86–94.
- Az élő nyelvek tanulásának és tanításának hatása a latin nyelv tanítására. 1999. In: *A nyelv mint szellemi és gazdasági tőke I*. VIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia. Szombathely. 337–341.
- A nyelvi viselkedés mintái a televízióban. 1999. *Magyar Nyelvőr*. 286–291.
- A nyelvi udvariasság kérdése a magyar nyelvtudomány történetében. 1999. *Magyar Nyelvjárások XXXVII*. Debrecen. 157–166.
- A megszólítás és kapcsolattartás változatai a nem tegeződő viszonyokban. 2000. *Magyar Nyelvjárások XXXVIII*. Debrecen. 129–137.
- A „verbális érintés” stílusértéke. 2001. *Módszertani Közlemények*. 58–64.
- A megszólítás és a nyelvi kapcsolattartás kérdése illetankönyveinkben. 2001. *Módszertani Közlemények*. 202–206.
- A megszólítás vizsgálatának módszerei és eredményei a nemzetközi nyelvtudományban. 2001. *Magyar Nyelvjárások XXXIX*. Debrecen. 87–102.
- A megszólítások és a beszédpartnerre utaló elemek funkciói. 2002. In: Balázs Géza – A. Jászó Anna – Koltói Ádám (szerk.) *Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László 70. születésnapjára*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 124–128.
- Megszólítási és kapcsolattartási formák a nyelvi szocializációban. 2002. In: V. Raisz Rózsa – Zimányi Árpád (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején*. MNyTK. 216. Budapest. 318–326.
- A megszólítás vizsgálatának módszerei és eredményei a magyar nyelvtudományban. 2002. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Tom. XXV*. Eger. 89–114.
- A magyar megszólítási rendszer változásai. 2002. In: *Értékközvetítés irodalomban és nyelvben*. Tanulmánygyűjtemény. Banská Bystrica. 121–130.
- Szabályszerűségek a megszólítások használatában. 2003. In: *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára*. Budapest. 362–366.
- A változatok szerepe a megszólítások használatában. 2003. *Magyar Nyelvjárások XLI*. Debrecen. 109–116.
- Megszólítási formák napjaink nyelvhasználatában. 2003. In: *Anyanyelvi konferencia. 2003. december 1.* Magyar Rádió. Budapest. 25–35.
- A társasnyelvészet szemlélete a magyar nyelv oktatásában. 2004. In: *Emberközpontúság a magyar nyelv kutatásában és oktatásában*. A BDTF Magyar Nyelvészeti Tanszékének Kiadványai VI. Szombathely. 28–34.
- A megszólítási formák használatának konfliktushelyzetei. 2004. *Módszertani Közlemények*. 157–161.

- A mai magyar megszólítási rendszer, a jelenleg zajló változások. 2004. In: Balázs Géza (szerk.) *A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője*. MTA Társadalomkutató Központ. Budapest. 93–105.
- A nyelvi attitűdök és a nyelvhasználat szabályozottsága. 2004. In: Kurtán Zsuzsa – Zimányi Árpád (szerk.) *A nyelvek vonzásában. Köszöntő kötet Budai László 70. születésnapjára*. Eger – Veszprém. 25–31.
- Az empirikus nyelvészeti kutatások módszerei és feladatai. 2005. *Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXII. Sectio Linguistica Hungarica*. 39–50.
- A szociolingvisztika szemlélete és a nyelvművelés. 2005. *Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXII. Sectio Linguistica Hungarica*. 51–58.
- A nyelvi attitűd vizsgálatának módszertani kérdései. 2005. In: Cs. Jónás Erzsébet – Székely Gábor (szerk.) *Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban. A XIV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai*. Pécs – Nyíregyháza. 65–70.
- A szociolingvisztika szemlélete és a nyelvművelés. 2005. In: Balázs Géza (szerk.) *Jelentés a magyar nyelvről (2000–2005)*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 36–46.
- Az internet nyelvhasználatának empirikus kutatási lehetőségei. 2005. In: Balázs Géza – Bódi Zoltán (szerk.) *Az internetkorszak kommunikációja*. Gondolat Kiadó. Budapest. 143–158.
- A nyelvi attitűd típusai és a nyelvhasználat szabályozottsága. 2006. In: Klaudy Kinga – Dobos Csilla (szerk.) *A világ nyelvei és a nyelvek világa. A XV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai*. Pécs – Miskolc. 16–20.
- Nyelvi kapcsolattartás az utca és a szolgáltatások színterein: az ismeretlenek megszólításának változatai. 2006–2007. In: *Publicationes Universitatis Miskolciensis. Sectio Philosophica. Tomus XI. Fasciculus 2*. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 79–85.
- A nyelvi értékítéletek típusai és funkciói. 2007. In: Heltai Pál (szerk.) *Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás terminológia. A XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai*. Pécs – Gödöllő. 249–253.
- Az értékelés és a minősítés a nyelvművelésben. 2007. In: Domonkosi Ágnes – Lanstyák István – Posgay Ildikó (szerk.) *Műhelytanulmányok a nyelvművelésről. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 71*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 38–51.
- Nyelvi babonák és sztereotípiák: a helyes és a helytelen a népi nyelvészeti szemléletben. 2007. In: Domonkosi Ágnes – Lanstyák István – Posgay Ildikó (szerk.) *Műhelytanulmányok a nyelvművelésről. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 71*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 141–153.
- Attitűd, értékítélet, minősítés: az értékszempontról érvényesülése a nyelvi nyelvhasználati reflexiókban. 2007. In: *Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXIV. Sectio Linguistica Hungarica*. Eger. 38–

54.

Nyelvi-nyelvhasználati reflexió és nyelvi értékítélet. 2007. In: Benő Attila – Fazakas Emese – Szilágyi N. Sándor (szerk.) *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére*. I. Szabó T. Attila Intézet Kiadványai 4. Kolozsvár. 256–264.

Megszólítások és beszédpartnerre utaló elemek a rádiózás nyelvhasználatában. 2007. In: *Kommunikáció és szövegkutatás. Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXIV. Sectio*. Eger. 97–110.

A nyelvi agresszió értelmezése a személyközi retorikában. 2008. In: *Az agressziókutatásról interdiszciplináris keretben. Acta Academiae Peadagogicae Agriensis. Nova Series Tom. XXXIV. Sectio Linguistica Hungarica*. Eger. 53–60.

A férfi-nő viszonylat nyelvi megjelenítése Móricz Zsigmond A szerelmes levél című kisregényében. 2008. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílárís sokszínűsége. A Nyugat születésének 100. évfordulója alkalmából a 2008. május 28-án Debrecenben tartott tudományos emlékülés anyaga*. Debrecen. 103–114.

Recenziók

Balázs Géza 1999. Magyar nyelvkultúra az ezredfordulón *Magyar Nyelvjárások* XXXVI. 179–183.

GÁSPÁRI LÁSZLÓ

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A funkcionális alakzatelmélet vázlata. 2003. Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar. Piliscsaba. 168 p.

Retorika. Tankönyvkiadó. Budapest. 102. p. (2000-ig 12 változatlan kiadás.)

A funkcionális alakzatelmélet néhány kérdése. 2001. Az alakzatok világa 1. (Szathmári István bevezetésével.) Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 13–33.

Tanulmányok, cikkek

Egy új retorika- és stíluselmélet vázlata. 1991. *Magyar Nyelv* 87: 450–53.

Néhány megjegyzés a gondolatalakzatok státusához. 1995. In: Laczkó Krisztina (szerk.) *Emlékkönyv Szathmári István hetvenedik születésnapjára.* ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszéke. Budapest. 185–72.

Egy új retorika- és stíluselmélet vázlata. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 34–80.

A funkcionális alakzatelmélet néhány elméleti kérdése. 2000. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 13.* JGYF Kiadó. Szeged. 39–47.

Ady Endre: Az eltévedt lovas (kommentárok a vers nyelvi-retorikai létesüléséhez). 2000. *Magyar Nyelvjárások* 38: 163–68.

Mondatösszevonás-típusok és funkcióik Nagy Gáspár költői nyelvében. 2001. *Magyar Nyelvőr* 125: 180–86.

Egy klasszikus magyar beszéd elemzése (Kölcsey Ferenc: Emlékbeszéd Kazinczy Ferenc felett). 2001. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd részei és a beszédfejték.* Trezor Kiadó. Budapest. 31–43.

Retorikai-stilisztikai konstrukcionális egységek grammatikai szerveződése (Nagy Gáspár- kommentárok). 2002. *Magyar Nyelvőr* 126: 40–7.

A magány alakzata (Vajda János: Az üstökös). 2002. In: V. Raisz Rózsa – Zimányi Árpád (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején.* Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 229–34.

A gondolatalakzatok kérdésköréről (az ismétlés). 2002. *Magyar Nyelvőr* 126: 284–97.

Retorikai-stilisztikai konstrukcionális egységek grammatikai szerveződése. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 74–80.

A *minthás* társítások funkciója Krúdynál. 2004. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 33–36.

A gondolatalakzatok kérdésköre (a közölés). 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 36–40.

Mondatösszevonás-típusok és funkcióik Nagy Gáspár költői nyelvében. 2008. In: Görömbei András (szerk.) *Tanulmányok Nagy Gáspárról*. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 239–246.

Recenziók

Vígh Árpád 1992. Retorika és történelem. In: Petőfi S. János – Békési Imre (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 4*. JGYTF Kiadó. Szeged. 128–34.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A századvégi novella lirizálódásáról. 1983. Nyelvtudományi értekezések 118. Akadémiai Kiadó. Budapest. 79 p.

Stilisztika 1988. Tankönyvkiadó. Budapest. 120 p. (1998-ig 7 változatlan kiadás.)

Tanulmányok, cikkek

Antikvitás és modernség Babits prózastílusában. 1973. *Magyar Nyelvőr* 97: 62–5.

Egy Petőfi-vers margójára. 1973. In: Hársfalvi Péter (szerk.) *Szabolcs-Szatmári Szemle* 1: 53–57.

Kölcsey Ferenc nyelve és stílusa. 1976. In: Hársfalvi Péter (szerk.) *Szabolcs-Szatmári Szemle* 2: 87–95.

Adalékok a nominális stílus természetéhez. 1977. *Magyar Nyelv* 73: 87–95.

A Krúdy-regény státusához. 1978. In: Hársfalvi Péter (szerk.) *Szabolcs-Szatmári Szemle* 3: 18–22.

Thury Zoltán: Kálvária. 1979. *Magyar Nyelvőr* 105: 28–38.

Jeltípusok és stilisztikai kategóriák. 1980. In: Rácz Endre – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből*. Tankönyvkiadó. Budapest. 67–78.

A stílus és a stílusrétegek. 1980. In: Fülöp Lajos (szerk.) *Anyanyelvi nevelésünk a középiskolában*. Országos Pedagógiai Intézet. Budapest. 87–99.

A mű stílusötvezete mint szövegszervező erő. 1983. In: Rácz Endre – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a mai magyar nyelv szövegtana köréből*. Tankönyvkiadó. Budapest. 112–23.

Impresszionista stílusjegyek Petelei István *Klasszi* című novellájában. 1983.

Irodalomtörténet 735–44.

Képszerkezet és műértelmezés. 1984. *Magyar Nyelv* 80: 68–71.

A kép mélységei. 1984. *Édes Anyanyelvünk* 3: 7.

Váci Mihály költészetének egy stílusmotívuma. 1984. In: Hársfalvi Péter (szerk.) *Szabolcs-Szatmári Szemle* 4: 66–73.

Néhány sorban egy Vas István-versről. 1985. *Édes Anyanyelvünk* 2: 7.

A szecesszió és a szimbolizmus Kosztolányi lírájában. 1986. *Magyar Nyelv* 82: 275–80.

Megjegyzések az irodalmi impresszionizmus mivoltához. 1989. In: Fábrián Pál – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó. Budapest. 30–5.

Meditáció a létről. 1989. *Magyar Nyelv* 85: 208–12.

A stilisztika grammatikájáról. 1993. *Magyar Nyelvjárások* 31: 117–22.

Két lehetséges elemzési modell: A szövegtelítettség mibenléte Pilinszky nyelvében *Egy arckép alá* című versének alapján. Az összöveg érvelése és Kosztolányi Dezső *Halotti beszéd* című verse. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 33–42.

Az (*úgy*), *mint*-tel szerkesztett grammatikai hasonlatforma. 1999. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában*. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 82–6.

A stilisztika grammatikája. 2002. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 81–5.

Recenziók

Szabó Zoltán 1977. A mai stilisztika nyelvelméleti alapjai. Kolozsvár – Napoca. *Magyar Nyelvőr* 103 (1979): 233–37.

Irodalomtörténeti és stilisztikai tanulmányok. *Irodalomtörténet* 1983/1: 240–45.

Herczeg Gyula 1988. A régi magyar próza stílusformái. In: Horányi Özséb (szerk.) *Janus V. 2*. Pécs. 46–51.

Szathmári István. Stílusról, stilisztikáról napjainkban. *Magyar Nyelvőr* 119 (1995): 91–3.

Szathmári István. A stíluselemzés elmélete és gyakorlata. *Magyar Nyelv* 100 (2004): 1055-107.

GELLÉNNÉ KÖRÖZSI ESZTER

Recenzió

Szathmári István (szerk.). A stilisztikai alakzatok rendszerezése. *Magyartanítás*.
2007/2: 36–37.

HELTAINÉ NAGY ERZSÉBET

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Az ismétlés és az ellentét alakzatai Sinka István: Kadocsa, merre vagy? című kisregényében. 2001. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 26. p. (Az alakzatok világa 5.)

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és a stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Kiadó. Budapest. Szócikkek: aferézis (16–17), apokopé (117–118), archaizmus (127–132), szinaloifé (544–545), szinkopé (559–560), retorika és stilisztika (502–505).

Tanulmányok, cikkek

Az ismétlés nyelvi-pragmatikai rétegei egy Sinka-kisregényben. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XVIII.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 81–88.

Archaizálás és retorizáltság. Az archaizmusok tipológiája és retorikai funkciói. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 49–60.

Recenziók

Könyv a halmozás alakzatáról. (Pethő József 2004. *A halmozás alakzata.* Nytud. Ért. 154. Akadémiai Kiadó.) *Édes Anyanyelvünk* 2006/ 2: 15.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Nyelvi építkezés Sinka István balladáiban. 1986. Akadémiai Kiadó. Budapest. 80 p. (Nyelvtudományi Értekezések 122.)

Írói nyelvművelés Magyarországon a XX. század első felében. Ady Endrétől Illyés Gyuláig. 2000. MTA Nyelvtudományi Intézet. Budapest. 143 p. (Studia et dissertationes 23.)

A nevek és az elmúlás stilisztikája Sinka István költészetében. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 84–98.

Péter László (szerk.) 1994. *Új Magyar Irodalmi Lexikon.* I–III. Akadémiai kiadó. Budapest. 80 szócikk magyar nyelvészekről.

A csodaszarvas szemantikai és stilisztikai összetettsége. 2007. In: Sárközi Éva – Tverdota György (szerk.) *A kémikus, a pszichiáter, a jogász ... és az irodalomtörténet*. ELTE Magyar Irodalomtörténeti Intézet – L'Harmattan Könyvkiadó. Budapest. 111–127.

Tanulmányok, cikkek

Sinka István: Zab Mihály varnyúdi szélben. Verselemzés. 1979. *Magyar Nyelvőr* 334–342.

A népnyelv és az irodalmi nyelv találkozása mai emlékező írásokban. In: Kiss Jenő – Szűts László (szerk.) *A magyar nyelv rétegződése*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 704–716.

Írói nyelvművelés a XX. század első felében: Ady Endre nyelvféltése. 1993. *Magyar Nyelvőr* 275–290.

A népi írók nyelvi jelentőségéről. 1993. In: Kozocsa Sándor Géza (szerk.) *Emlékkönyv Fábán Pál 70. születésnapjára*. ELTE. Budapest. 136–141.

Írói nyelvművelés és anyanyelvi nevelés. 1995. In: Szende Aladár (szerk.) *Anyanyelvi nevelés-embernevelés*. MNyTK. 198. Budapest. 147–152.

Egy Sinka István-vers világa 1996. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. MNyTK. 207. Budapest. 257–260.

Nevekből kinövő líra. A Sinka-versek személynevei. 1997. In: B. Gergely Piroska – Hajdú Mihály (szerk.) *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia Előadásai I–II*. Budapest – Miskolc. II. 552–560.

Az anyanyelv maga a nép. Örökségünk Petőfitől Illyés Gyuláig. 1999. *Magyartanítás* 3: 4–6.

Pragmatika, nyelv és stílus egy mai publicisztikai szövegben. 1999. In: V. Raisz Rózsa és H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában. I–II*. MNyTK. Budapest. 130–139.

Medvigy Endre (szerk.) 1999. Embermesék. Sinka István: *Anyám balladát táncol*. Nap Kiadó. Budapest. 311–313.

Írói vélekedések a metafora stilisztikájáról. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 100–107.

A ballada nyelvi-stiláris jegyei Sinka István balladái alapján. 2002. In: V. Raisz Rózsa – Zimányi Árpád (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején*. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 253–272. (MNyTK. 216.)

Írói nyelvbölcseletek és a „hiányzó paradigma”. 2007. *Magyar Nyelv* 103: 199–205.

Stílusviták a Nyugatban. 2008. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stiláris sokszínűsége*. A Nyugat stiláris sokszínűsége című tudományos emlékülés előadásai. Debreceni Akadémiai Bizottság, Debrecen, 2008. május 28. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 17–30. (A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 87.)

Jelentésspecifikáció és képiség a sinkai névvilágban. 2008. In: Bölcskei Andrea – N. Császi Ildikó (szerk.) *Név és valóság*. A VI. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai. Balatonszárszó, 2007. június 22–24. Károli Gáspár Református Egyetemi Kiadó. Budapest. 548–556. (A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1.)

Nyelvi és stílusviták a Nyugatban. 2009. *Magyar Nyelvőr* 1: 29–42.

A virágnyelvről – különös tekintettel a rózsára. 2009. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Nova Series Tom XXXVI. Sectio. Linguistica Hungarica. (Redigit Árpád Zimányi.) Eger. 159–165.

A népi konceptualizáció mint jelentésképző érték és stílusalkotó tényező Sinka István költészetében. 2009. *Magyar Nyelvőr* 3: 275–294.

Recenziók

A népnyelv újabb „fölkincselései”. 1983. *Édes Anyanyelvünk* 4: 15.

A romániai magyar népélet, népnyelv újabb fölkincselései. 1984. *Nyelvünk és Kultúránk* 96–98.

Mai krónikák a tegnapi faluról. 1984. *Nyelvünk és Kultúránk*. 93–95.

A magyar irodalmi nyelv és stílus kérdései. Szathmári István új könyvéről. 2001. *Édes Anyanyelvünk* 4: 14.

Új stilisztikai kézikönyv – kutatóknak és diákoknak. Kemény Gábor: Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába. 2002. *Édes Anyanyelvünk* 5:12.

Könyv a stíluselemzés elméletéről és gyakorlatáról. Szathmári István új könyvéről. 2004. *Édes Anyanyelvünk* 3: 13.

JAKUSNÉ HARNOS ÉVA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A metaforák a nyomtatott sajtó politikai híreiben. 2002. *Magyar Nyelv* 4: 442–450.

Szathmári István (szerk.) 2008. *Alakzatlexikon*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. Szócikkek.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A nyomtatott sajtó hírei a diskurzuselemzés szemszögéből. 2002. *Magyar Nyelvőr* 2: 142–156.

A kereskedelmi és a politikai propaganda nyelvi eszközei. 2005. *Magyar Nyelvőr* 4: 419–436.

A figyelem irányításának eszközei a hírszövegek szerkezetében. 2008. In: Tátrai Szilárd – Tolcsvai Nagy Gábor szerk. *Szöveg, szövegtípus, nyelvtan*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 135–141.

JENEI TERÉZ

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Babits szépprózája az alakzatok tükrében. (A gólyakalifa c. regény vizsgálata alapján). 2005. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 32 p. (Az alakzatok világa 13.)

Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról. 2004. Tinta Könyvkiadó. Budapest. (Társszerkesztő: Pethő József)

Tanulmányok, cikkek

Indázó mondatok Babits Mihály Halálfiái című regényében. 2002. In: Szabó Zoltán (szerk.) *„Arany-alapra arannyal”. Tanulmányok a magyar irodalmi szecesszió stílusáról.* Tinta Kiadó. Budapest. 65–84.

„Hulljon a Taigetosza”. A képzavar stilisztikai szerepe Parti Nagy Lajos Hősöm tere című regényében. 2002. *Módszertani Levelek* 25–30.

A mondatszerkesztésben rejlő expresszivitás. (Babits Mihály Odysseus és a szirének című novellájának mondatstilisztikai vizsgálata). 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa.* Tinta Kiadó. Budapest. 89–96.

Az irónia alakzatai Babits Mihály Halálfiái c. regényében. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 143–151.

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. Szócikkek: Extenuáció (233–235), Felsorolás (237–240), Hendiadis (279–280), Körmondat (357–362), Perifrázis (450–453), Pleonazmus (465–467), Szolecizmus (573–574), Tautológia (583–584). (Társszerző: Minya Károly)

Babits irodalomszemléletének változása az esszéportrék stílusának tükrében. 2008. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílárís sokszínűsége.* A Nyugat születésének 100. évfordulója alkalmából a 2008. május 28-án Debrecenben tartott tudományos emlékülés anyaga. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 115–123.

Recenziók

Gáspári László: A funkcionális alakzatelmélet néhány kérdése. *Az alakzatok világa* 1. Magyartanítás 2002/1: 36–37.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Stíluselemzés (főiskolai jegyzet). 2008. Krúdy Kiadó. Nyíregyháza. 170 p.
(Társszerző: Pethő József)

Pethő József 2006. *Bevezetés a jelentéstan fő témaköreibe*. Bessenyei Kiadó. Nyíregyháza.

Tanulmányok, cikkek

A szabad függő beszéd mint stílusalakító tényező Krúdy Gyula Napraforgó című Műmesék szövegtipológiai vizsgálata. 2003. In: Bálint Péter (szerk.) *Közelítések a meséhez*. Didakt Kft. Debrecen. 90–102.

A cigány mese jellemzői egy gyermeknyelvi narratívában. 2003. In: *A meseszöveg változatai*. Didakt Kiadó. Debrecen. 64–76.

A stílus rétegződése József Attila Vágó Mártához írott leveleiben. 2005. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila, a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről*. Debrecen. 18–26. (A DE Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 84.)

Az avantgárd stílusalakító szerepe Tamkó Sirtó Károly gyermeklírájában. 2006. In: Bálint Péter – Bódis Zoltán (szerk.) *Változatok a gyermeklírára*. Didakt Kft. Debrecen. 97–108.

Recenziók

Minya Károly 2003. Mai magyar nyelvújítás. Szókészletünk módosulása a neologizmusok tükrében a rendszerváltozástól az ezredfordulóig. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XVI. Tinta Kiadó. Budapest. *Pedagógiai Műhely*. Nyíregyháza. 2003. december. 78–79.

Pethő József 2005. Krúdy-tanulmányok. Tinta Könyvkiadó. Budapest. *Pedagógiai Műhely*. Nyíregyháza. 2006. december. 79–81.

CS. JÓNÁS ERZSÉBET

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

- Kontrasztív szövegsemantikai vizsgálatok (Csehov-drámák magyar fordításai).* 2001. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 306 p.
- Ismerkedjünk a szemiotikával!* 2004. Pro Educatione Alapítvány. Nyíregyháza. 159 p.
- Mindennapi kommunikáció.* 2004. Krúdy Gyula Könyvkiadó. Nyíregyháza. 152 pp.
- Alakzatvizsgálat Csehov-drámák fordításaiban.* 2005. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 36 p.
- Ismerkedjünk a szemiotikával!* 2005. Krúdy Kiadó. Nyíregyháza. 160 p. (Második, javított kiadás.)
- Alakzatok és trópusok a műfordításban (Ratkó József Viszockij-fordításainak elemzése orosz eredeti szövegmellékletekkel).* 2006. Nemzeti Tankönyvkiadó. 48 p.
- Alakzatok Csehov-drámák magyar fordításaiban. 2006. In: Kroó Katalin (szerk.) *Bevezetés a XIX. századi orosz irodalom történetébe. Alapozó ismeretek az orosz-szláv és az orosz-magyar irodalmi kapcsolatok köréből. I–II.* Bölcsész Konzorcium. Budapest. II. kötet: 862–882.
- Kettős portré villanófényben. Ratkó József Viszockij-fordításainak elemzése.* 2008. Krúdy Könyvkiadó. Nyíregyháza. 149 p.
- Szathmári I. (főszerk.) 2008. Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve. Tinta Könyvkiadó. Budapest.(Társszerzőkkel.)
- „Én írok levelet magának...” Orosz szerzők fordításstilisztikai vizsgálata / Я к вам пишу...» *Стилистика художественного перевода русских авторов.* Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 211. p.

Tanulmányok, cikkek

- Виктор Ерофеев на венгерском языке – о переводе Фельетона "Бог бабу отнимет, так девку даст" (Viktor Yerofeyev in Hungarian: on the Translation of "God Takes the *Bába* and Give a Virgin instead"). 2000. In: Szépe György (Ed.) *Applied Russian Studies in Hungary.* Pécsi Tudományegyetem. Krónika Kiadó. Pécs. 33–46.
- Viktor Yerofeyev in Hungarian: on the Translation of "God Takes the *Bába* and Give a Virgin instead" Проблеми економічного та соціального розвитку регіону і практика наукового експерименту. 2000. *Карпати*, Київ – Ужгород – Ніредьгаза. 281–285.

Csehov a mai magyar színpadon. 2000. *Fordítástudomány* 1: 17–33.

A nyelvészet és az irodalomtudomány új útjai. A szerkesztő előszava. 2000. In: Cs. Jónás E. (szerk.) *A nyelvészet és az irodalomtudomány új útjai*. Nyíregyházi Főiskola. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 5–7. (Doktorandusz füzetek 1.)

A generikus szövegvizsgálat helye a műfordítás-kritikában. 2000. In: *A MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete 9. – közgyűléssel egybekötött – tudományos ülésének előadás-összefoglalói*. Nyíregyháza. 136.

Az indirekt beszédaktusok pragmatikája Csehov párbeszédeiben. 2000. In: *Nyelv, aspektus, irodalom. Köszöntő könyv Krékit József 70. születésnapjára*. Szeged. 167–174.

Puskin új magyar fordítása – tisztelgés a 200 éve született költő emlékének. 2000. In: *Életesélyek az ezredfordulón*. „A Magyar Tudomány Napja 1999” alkalmából rendezett Sz-Sz-B megyei tudományos konferencia anyagának bemutatása. Nyíregyháza. 65–66. (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány füzetek 13.)

Viszockijtól Hobóig és tovább... Viszockij-emlékkönyv. 2000. Orosz Kulturális Központ. Budapest-Győr. 93–99.

Рецензия новой лексики русской молодежи студентами Венгрии и Закарпатья. 2000. In: *Язык диаспоры. Проблемы и перспективы*. Материалы III международного семинара. Рига 3-5 февраля 2000 г. Изд. «Флинта», Москва. 292–302.

A szövegsemantika gyakorlati eredményei. 2000. In: *A vidékfejlesztés szellemi erőforrásainak hasznosítása*. A „Magyar Tudomány Napja 2000” alkalmából rendezett Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tudományos konferencia anyagának bemutatása. Nyíregyháza. 66–67. (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány füzetek 14.)

Теоретические вопросы переводческой деятельности – вопрос эквивалентности с точки зрения типологии текстов. 2000. In: *Debreceni Szlavisztikai Füzetek* 6. Debrecen. 38-44.

Kontrasztív szemantika – kontrasztív fordításstilisztika. 2001. In: Andor József – Szűcs Tibor – Terts István (szerk.) *Színes eszmék nem alszanak...* Szépe György 70. születésnapjára. Lingua Francia Csoport. Pécs. 237–247.

A humán informatika nyelve mint fordítás-szemantikai kihívás (Pragmatikai, szemantikai, szintaktikai, grammatikai jegyek tükröződése a Word- párbeszéd magyar és orosz fordításaiban). 2001. In: *A nyelv nevelő szerepe*. XI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus. Pécsi Tudományegyetem. Pécs. 59.

A fordítás kulturális antropológiai kapcsolatai. 2001. In: *A Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete 10. – közgyűléssel egybekötött – tudományos ülésének előadás-összefoglalói*. Nyíregyháza. 95.

Арпад Галгоци как переводчик – новый подход к интерпретации русской

- poézii. 2001. In: Lendvai Endre (szerk.) *Slavica Quinqueecclesiensia VI. Linguistica Translatologia. A szláv nyelvek és irodalmak oktatásának elmélete és gyakorlata c. V. nemzetközi konferencia anyaga* (Pécs, 2000. május 5-7.). Krónika Kiadó. Pécs. 316–323.
- Orosz mentalitás az oroszok szemével. 2001. *Nyelv*Info* 3-4: 10–12.
- Лингводидактические вопросы перевода художественной и специальной литературы. 2001. In: *Материалы международной научно-методической конференции «Русский язык: вопросы теории и инновационные методы преподавания»*. 25-28 мая 2001 г. Часть II. г. Иркутск. 119–123.
- Описание метакоммуникации в художественном тексте (на примерах из романа «Анна Каренина» и его венгерского перевода Ласло Немета). 2001. In: *Русский язык как иностранный: специфика, описания, теория и практика преподавания в России и за рубежом*. Тезисы докладов Международной конференции. Москва, филологический факультет МГУ им. М. В. Ломоносова 4-6 декабря 2001 года. Изд. Московского университета. Москва. 133-134.
- Kulturális szemantikai síkok a Csehov-drámák magyar fordításaiban. 2001. *Modern Filológiai Közlemények* 2: 43–58.
- A kulturális antropológia, mai etnográfia kérdései napjaink orosz irodalmának fordításában. 2001. In: *Nyelv – Etnográfia – Kultúra. Язык – Этнография – Культура*. Nemzetközi tudományos konferencia Vladimir Dal születésének 200. évfordulója tiszteletére. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola – Orosz Kulturális Központ. Szombathely – Budapest. 79–88.
- Ratkó József Viszockij-fordításai. 2001. In: *A nyelv szerepe Európa kultúrájában*. A „Magyar Tudomány napja 2001” alkalmából rendezett Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tudományos konferencia anyagának bemutatása. Nyíregyháza. 65–67. (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány Füzetei 15.)
- A fordításból töltekező anyanyelv. A filmcímfordítások mint az élő nyelv lenyomatai. 2002. In: *Éltető anyanyelvünk. Mai nyelvvelésünk elmélete és gyakorlata. Írások Grétsy László 70. születésnapjára*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 256–262.
- Коммуникативные внеречевые действия и их описание в тексте. 2002. In: *Тезисы докладов и выступлений VII Международной научно-методической конференции „Современный русский язык: функционирование и проблемы преподавания” 22-23 марта 2002 г.* Российский культурный центр, Будапешт. 24–26.
- Ratkó József Viszockij-fordításai. 2002. In: *Nyelvek és kultúrák találkozása*. A XII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus kiadványai. Összefoglalók kötet. Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar. Szeged. 70.
- К истории русского литературного языка – Виктор Ерофеев на венгерском языке. 2002. In: *Аванесовские чтения*. Международная научная конференция 14-15 февраля 2002 г. Тезисы докладов. «МАКС Пресс».

- Москва. 112–114.
- Коммуникативные внеречевые действия и их описание в тексте. 2002. In: *Вестник* филиала Государственного института русского языка имени А. С. Пушкина. Российский культурный центр. Будапешт. 16: 6–14.
- Ratkó József költészetének jellemző alakzata a Viszockij-fordításokban. 2002. In: *A Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete 10 éves jubileumi közgyűléssel egybekötött tudományos ülésének előadásai II.* Nyíregyháza. 530.
- Alakzatok a versfordításban (Alekszandr Blok *Démon* című versének két magyar szövegváltozata). 2002. *Fordítástudomány* 2: 83–99.
- Культурно-семантические параметры в венгерских переводах чеховской драматургии. In: Szathmári I. (Red.) *ANNALES Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*. Tomus XXV. Budapest. 151–165.
- Paszternák Zsivago doktor című regényének magyar fordítása a próza és a líra vonzásában. 2002. In: *Régiók szerepe, versenyképessége az Európai Unióban.* A „Magyar Tudomány napja 2002” alkalmából rendezett Szabolcs- Szatmár-Bereg megyei tudományos konferencia anyagának bemutatása. Nyíregyháza. 89–90. (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány Füzetei 18.)
- Многомерные димензии художественного текста (венгерские переводы *Блока* – русские переводы *Аду*). 2002. In: *Studia Slavica Savariensia 1-2.* VII. Nemzetközi Szlavisztikai Napok, 2002. május 24-25. Berzsenyi Dániel Főiskola. Szombathely. 403–412.
- Viszockijtól Hobóig és tovább... 2003. In: Viczai Péter (szerk.) *Emlékkönyv Vlagyimir Viszockijról.* Holdudvar Társulás. Budapest – Győr. 81–85.
- Szociolingvisztika, dialektológia és fordításstilisztika. 2003. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára.* ELTE. Budapest. 428–433.
- Возможности электронной библиотеки при переводе («*Читающий человек*» как метатекстовый элемент в романе «Доктор Живаго» и в его венгерском переводе). 2003. In: *Тезисы докладов и выступлений VIII Международной научно-методической конференции „Современный русский язык: функционирование и проблемы преподавания”* 21-22 марта 2003 г. Российский культурный центр. Будапешт. 12–14.
- A „homo legens” metaszöveg a fordításban. 2003. In: *XIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus 2003. április 14-16.* Összefoglalók kötete. Széchenyi István Egyetem. 22.
- Alakzatvizsgálat Csehov-drámák fordításaiban. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok vizsgálata.* Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XVIII. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 26–49.
- «Читающий человек» как метатекстовый элемент в романе «Доктор Живаго» и его венгерском переводе. 2003. In: Казаков, В.П., Рогожина, Н.О., Юрков,

- E. E. (Ред.) *Русское слово в мировой культуре*. Материалы X Конгресса Международной ассоциации преподавателей русского языка и литературы. Русский текст и русский дискурс сегодня. Изд-во Политехника. Санкт-Петербург 588–595.
- Népryelvi frazeologizmusok a műfordításban. 2003. In: Hoffmann István – Kis Tamás (szerk.) *Magyar nyelvjárások XLI. Köszöntő könyv Nyirkos István 70. születésnapjára*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének Évkönyve. Debrecen. 247–254.
- Названия красного цвета *vörös* и *piros* в поэзии Эндре Ади и их русские переводы. 2003. In: Moiseenko, V. (ed.) *Studia Slavica Savariensia 1-2*. In honorem Caroli Gadani sexagesimi natalis dedicatur. Editor. Szombathely. 86–95.
- Песни Владимира Высоцкого в поэзии Йожефа Ратко. 2003. In: Györke Zoltán – Maruzsné Sebó Katalin (szerk.) *Slavica Szegediensia*. Szeged. 35–46.
- Az eltűnt idő nyomában. Ratkó József két Viszockij-fordítása – nyelvi-kultúrológiai ismeretközvetítés mint műveltségi területek integrációja a műfordításban. 2003. *Modern Nyelvoktatás* 4: 46–54.
- Возможности электронной библиотеки при переводе («*Читающий человек*» как метатекстовый элемент в романе «Доктор Живаго» и в его венгерском переводе). In: *ВЕСТНИК* филиала государственного института русского языка имени А. С. Пушкина. Будапешт. Российский культурный центр. 2003. 17: 24–27.
- Фразеологизмы в художественном переводе. 2003. In: Jászay L. – Zoltán A. (red.) *Studia Russica XX*. In honorem Béla Tatár. ELTE. Budapest. 53–58.
- A „*kutya*”-metafora Ratkó József költői világában. 2003. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan* 15. JGYF Kiadó. Szeged. 47–69.
- Культурно-семантические параметры художественного перевода и идеи Бахтина (на материале романа «Анна Каренина» и его венгерского перевода Ласло Немета). 2003. In: Захаријева, И., Владова, И., Божанкова, Р. и др. (Сост.) *Проблемы, имена и школы в русском литературоведении XX века*.: «Факел». София. 106–110.
- A rejtőzködés metaforái Ratkó József lírájában és versfordításaiban. 2003. In: Dr. Sikolya László – Dr. Páy Gábor (szerk.) *A Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének 12. éves közgyűléssel egybekötött tudományos ülésének előadásai*. Nyíregyháza. 17–20.
- Работа венгерских студентов с «Русско-венгерским и венгерско-русским словарем сленга» Иштвана Феньвеша. 2004. In: *Тезисы докладов и выступлений IX Международной научно-методической конференции 19-20 марта 2004 г.* Российский культурный центр. Будапешт. 20–21.
- Viszockij új magyar fordításai. 2004. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban*. Összefoglalók kötete.

- Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 39.
- A „homo legens” – „az olvasó ember” – és a hipertextstruktúra a fordításában. 2004. In: Bakonyi István – Nádai Julianna (szerk.) *A többnyelvű Európa*. Széchenyi István Egyetem. Győr. 118–125.
- A pszicholingvisztika és a fordítás. 2004. In: Navracsics Judit és Tóth Szergej (szerk.) *Nyelvészet és interdiszciplinaritás I*. Generalia. Szeged – Veszprém. 43–49.
- Kettős portré villanófényben: Ratkó József és Vlagyimir Viszockij. 2004. In: Navracsics Judit és Tóth Szergej (szerk.) *Nyelvészet és interdiszciplinaritás I*. Generalia. Szeged – Veszprém. 50–60.
- Az „olvasó ember” mint metaszöveg a *Zsivágó doktor* magyar fordításában. 2004. *Fordítástudomány* 1: 42–53.
- Работа венгерских студентов с «русско-венгерским и венгерско-русским словарем сленга» Иштвана Феньвеши («Нет меня – я покинул Расею» Высоцкого и его венгерские переводы Ратко и Дудаша). In: Стефанский, Е.Е. (Ред.) *Восток – Россия – Запад: проблемы межкультурной коммуникации*. Международный сборник научных трудов. Изд-во СаГА. Самара. 96–102.
- «Нет меня – я покинул Расею» Высоцкого и его венгерские переводы (Йожеф Ратко 1968 – Шандор Дудуш 2004). Словарь сленга и знание русского языка студентами-подкарпатцами. 2004. In: Lévai Béla (szerk.) *Alapinformáció és metainformáció*. Debreceni Egyetem. Debrecen. 68–75.
- Возможности электронной библиотеки при переводе („Homo legens” – «Читающий человек» как метатекстовый элемент в романе «Доктор Живаго» и в его венгерском переводе). 2004. In: Lévai Béla (szerk.) *Alapinformáció és metainformáció*. Debreceni Egyetem. Debrecen. 76–84.
- Синтаксис и структура текста в описании метакоммуникации (на материале романа «Анна Каренина» и его венгерского перевода Ласло Немета). 2004. In: Lévai Béla (szerk.) *Alapinformáció és metainformáció*. Debreceni Egyetem. Debrecen. 85–91.
- Работа венгерских студентов с «Русско-венгерским и венгерско-русским словарём сленга» Иштвана Феньвеши. 2004. In: *ВЕСТНИК* филиала Государственного института русского языка имени А. С. Пушкина. № 18.: Российский культурный центр. Будапешт. 18: 135–137.
- A variabilitás mint az újrafordítások értelmezési és/vagy nyelvhasználati provokációja. 2004. In: Geckső Tamás (szerk.) *Variabilitás és nyelvhasználat*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 61–66.
- Integrált nyelvi–kulturális kérdések egy Viszockij-vers fordításai kapcsán. 2004. *Modern Nyelvoktatás* 4: 60–71.
- A versbe zárt fájdalom. A rejtőzködés motívumfejlődése Ratkó költészetében az Elegem van... Viszockij-fordításig. 2004. *Partium* 37–53. (Ratkó József emlékszám)
- Две венгерские интерпретации стихотворения Пастернака «Август». 2004. In:

- Szigethi András – Wolosz Robert (szerk.): *Интерпретация и перевод. Материалы симпозиума Интерпретация и перевод как факты филологической интердисциплинарности*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs. 107–118.
- Перевод и семиотика (мир Высоцкого – в интерпретации и восприятии). 2004. In: Lendvai Endre (szerk.): *Slavica Quinqueecclesiensia VIII. Az Orosz nyelv és fordítás I. nemzetközi szimpózium (Pécs, 2003. október 9-11.) anyaga*. Russzisztikai tudományos közlemények. Krónika Könyvkiadó. Pécs. 231–239.
- Viszockij új magyar fordításai. 2005. In: Cs. Jónás Erzsébet – Székely Gábor (szerk.) *Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban*. A XIV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai. Nyíregyháza, 2004. április 5–7. MANYE – Bessenyei György Könyvkiadó. Pécs – Nyíregyháza. 229–234.
- Önvallomásos költői énképek a műfordításban. Viszockij *Lírai dala* Ratkó József fordításában. 2005. In: Klaudy Kinga – Kegyesné Szekeres Erika (szerk.) *A világ nyelvei és a nyelvek világa*. XV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus. Összefoglalók kötete. MANYE – Miskolci Egyetem. Miskolc. 2005. 29.
- Hermeneutika, befogadáesztétika és szemiotika a fordításelemzésben. 2005. In: Dobos Cs. – Kis Á. – Lengyel Zs. – Székely G. – Tóth Sz. (szerk.) *„Mindent fordítunk, és mindenki fordít”*. *Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben*. SZAK Kiadó. Bicske. 29–33.
- Герменевтика и стилистика перевода. 2005. In: Károly K. – Fóris Á. (eds.) *New Trends in Translation Studies. In Honour of Kinga Klaudy*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 141–155.
- Семантический анализ венгерского перевода Высоцкого в интерпретации поэта-переводчика Йожефа Патко. 2003–2005. In: Szathmári I. (red.) *Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio linguistica Tomus XXVI*. Budapest. 281–304.
- A retorika és a stilisztika érintkezési pontjai. 2005. In: Galó Miklós – Vass Lajosné (szerk.) *Szabolcs- Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közlalapítvány Füzetei 21. „Tudásalapú gazdaság és életminőség”*. A „Magyar Tudomány Napja 2004” alkalmából rendezett Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Tudományos konferencia anyagának bemutatása (szekcióülések). Nyíregyháza. 39–41.
- Hermeneutika és fordítástudomány. 2005. In: Galó Miklós – Vass Lajosné (szerk.) *Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Tudományos Közlalapítvány Füzetei 21. „Tudásalapú gazdaság és életminőség”*. A „Magyar Tudomány Napja 2004” alkalmából rendezett Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos konferencia anyagának bemutatása (szekcióülések). Nyíregyháza. 45–47.
- Языковые средства выражения «скрытия себя» (Анализ перевода стихотворения «Сыт я по горло...» В. Высоцкого венгерским поэтом Йожефом Патко). 2005. In: Györke Zoltán – Maruzsné Sebó Katalin (szerk.) *Slavica Szegediensia V*. Szeged. 27–39.

- New Trends in Translation Studies In Honour of Kinga Klaudy. Az Akadémiai Kiadó könyvbemutató konferenciája az MTA székházában. Budapest, 2005. szeptember 7. *Fordítástudomány* 2005/2: 96–98.
- Виды эллипсиса в ответной реплике диалога в венгерском и русском языке. 2005. In: Пименова М. В. (ред.) *Языковые значения, формы и категории: Сборник научных статей к 70-летию В. И. Фурашова*. ВГПУ. Владимир. 65–76.
- Семиотика и рецепция при переводе художественного текста. 2005. In: Копелиович Е. А. (отв. ред.) *Грамматические категории и единицы: синтагматический аспект*. Материалы шестой международной конференции. ВГПУ. Владимир. 77–80.
- Önvalomásos költői énképek a műfordításban. Viszockij Lírai dala Ratkó József fordításában. 2006. In: Kinga Klaudy – Dobos Csilla (szerk.) *A világ nyelvei és a nyelvek világa A XV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai*. MANYE – Miskolci Egyetem. Pécs – Miskolc. Vol. 2/1. 382–387.
- Detrakció a versfordításban (Viszockij: *Nyinka* Ratkó József fordításában). 2006. In: Dróth Júlia (szerk.) *Nyelvi modernizáció. MANYE XVI. Összefoglalók kötete*. MANYE – SZIE GTK. Gödöllő. 34.
- Detrakciós alakzat a dialógusban – az igekötő mint elliptikus válasz. 2006. In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *A mondat: kaland. Hetven tanulmány Békési Imre 70. születésnapjára*. JGYF Kiadó. Szeged. 148–154.
- Параллелизмы в лексике поэзии и её переводов. 2006. In: Ч. Йонаш Э. (отв. ред.) *Русская, украинская и русинская лексикология и лексикография*. Сборник статей памяти профессора Иштвана Удвари. Krúdy Könyvkiadó. Nyíregyháza. 123–131.
- Семиотика и семантика при интерпретации «говорящих» имен. 2006. In: *Вестник*. Российский культурный центр. Будапешт. 20: 45–48.
- Detrakció és kohézió a párbeszédben (Wass Albert, Tizenhárom almafa). 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 130–142
- Семиотика и семантика при переводе художественного текста. 2006. In: Денисенко В. М. (гл. ред.) *Функциональная семантика, семиотика знаковых систем и методы их изучения*. Материалы международной конференции. Изд. российского университета дружбы народов. Москва. 11–14.
- A kommunikatív nyelvtan és a metakommunikáció a szövegértésben és az interpretációban (magyar-országi egybevetés). 2006. In: Gecső Tamás (szerk.) *Nyelvi kompetencia – kommunikatív kompetencia*. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár – Budapest. 89–97.
- Hermeneutika és funkcionális stilisztika a fordításelemzésben. 2006. In: Dróth Júlia (szerk.) *Szaknyelv és szakfordítás*. Szent István Egyetem. Gödöllő. 22–32.
- A szabadságvágy közös motívumai Ratkó és Viszockij költői világában. 2006. *Tariménes* 1: 168–188.

- A stilisztikai alakzatok fordítási kérdései (Ady Endre oroszul). <http://www.kodolanyi.hu/manye2007/doc/absztraktok.pdf>
- Проблематика венгерских переводов Пастернака. 2007. In: Gadányi Károly (szerk.) *Studia Slavica Savariensia 1-2*. Szombathely. 98–110.
- Вопросы перевода стилистических фигур (Эндре Ади на русском языке). 2007. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Между языками и культурами*. Юбилейный сборник статей в честь Виктора Александровича Федосова. Krúdy Könyvkiadó. Nyíregyháza. 183–190.
- Detrakció a versfordításban (Viszockij; Nyinka Ratkó József fordításában). 2007. In: Heltai Pál (szerk.) *Nyelvi modernizáció*. XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus. MANYE – Szent István Egyetem. Pécs – Gödöllő. 167–172.
- Перевод венгерских артиклей на русский язык в художественном тексте. 2007. In: Пименова М. В. (отв. ред.) *Грамматические категории и единицы: синтагматический аспект. К 100-летию профессора Анатолия Михайловича Иорданского*. Владимир. 330–333.
- Параллелизмы фигур и тропов в переводе. 2007. In: Владова И., Манчев Вл. (ред.) *Мир русского слова и русское слово в мире*. Материалы XI Конгресса Международной ассоциации преподавателей русского языка и литературы. Варна, 17–23 сентября, 2007 г. Heron Press. Sofia. 363–368.
- A nyelvhasználat fordításstiliztikai vonzatai. 2007. In: Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *Nyelvelmélet – nyelvhasználat*. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár – Budapest. 54–60.
- Возможности перевода риторических фигур (венгерско-русское сопоставление). *Translatologia Pannonica*. A PTE BTK Fordítástudományi Kutatóközpont elektronikus folyóirata. Pécs. 2007/ 1: 22–28.
http://translat.btk.pte.hu/downloads/translat/translat_2007_nov.pdf.
- A fordításstiliztika interdiszciplináris kapcsolódásai. 2007. In: Benő A. – Fazakas E. – Szilágyi N. S. (szerk.) *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére*. Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége Kiadó. Kolozsvár. 380–391.
- A stilisztikai alakzatok fordítási kérdései (Ady Endre oroszul). 2008. In: Sárdi Cs. (szerk.) *Kommunikáció az információs technológia korszakában*. XVII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus Siófok, 2007. április 19–21. MANYE – Kodolányi János Főiskola. Pécs – Székesfehérvár. 94–100.
- A nőiség metaforája az orosz nyelvben. 2008. In: Bodnár Ildikó – Kegyesné Szekeres E. – Simigné Fenyő S. (szerk.) *Sokszínű nyelvészet*. Miskolci Egyetem. Miskolc. 94.195–203.
- A funkcionális stilisztika eszközei és a dialógus szövegszerkezete a műfordításban. 2008. In: Tátrai Sz. – Tolcsvai Nagy G. (szerk.) *Szöveg, szövegtípus, nyelvtan*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 154–163.
- Гендерология и лингвокультурология русского языка. 2008. In: *Вестник*. Будапешт: Российский культурный центр. 22: 93–97.

- Jel a jelben. A stilisztikai alakzatok jelentése a műfordításban. 2008. In: Geecső T. – Sárdi Cs. (szerk.) *Jel és jelentés*. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár – Budapest. 84–90.
- Retorika és stilisztika a műfordításban. 2008. In: Nádor Orsolya (szerk.) *XVIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus*. Budapest, 2008. ápr. 3–5. http://bbi.netrix.hu/data/files/Manye2008/Osszefoglalok_A_K.pdf
- Kultúrák dialógusa a soknyelvű Európában IV. Nemzetközi konferencia a Pécsi Tudományegyetemen, 2007. november 23–24. *Magyar Terminológia* 1: 156–158.
- Виды эллипсиса в ответной реплике диалога в венгерском и русском языках. 2007–2008. In: Györke Z. – Maruzsné Sebó K. (szerk.) *Slavica Szegediensia VI*. Szegedi Tudományegyetem. Szeged. 35–42.
- A mai oroszok mentális önképe mint a manipulálhatóság alapja. 2009. In: Simigné Fenyő S. (szerk.) *A meggyőzéstől a manipulációig*. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 68–75.
- Коммуникация художественного перевода в когнитивном аспекте. 2009. *Translatologia Pannonica A PTE BTK Fordítástudományi Kutatóközpont elektronikus folyóirata*. Pécs. 3: 1–5. <http://translator.btk.pte.hu/>
- A frazeologizmusok fordításstilisztikája Mihail Solohov Csendes Don című regényének magyar szövegváltozatában. 2009. In: Zimányi Árpád (red.) *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Nova series tom. XXXVI. Sectio Linguistica Hungarica. Eger. 174–183.
- Когнитивный аспект анализа художественного перевода. 2009. In: Чапига, Зофия – Зенталя Гжегож А. (ред.) *Русистика на рубеже веков. Юбилейная книга в честь профессора Антони Палиньского*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów. 182–189.
- Когнитивное пространство русского менталитета как компонент межкультурной коммуникации. 2009. In: Бойцов, И.А. (отв. ред.) *Вестник*. Будапешт: Российский культурный центр. 23: 83–86.
- Понятия традиционной грамматики в когнитивном аспекте. 2009. In: Малахов, А.С. – Пименова, М.В. (отв. ред.) *Языковые категории и единицы: синтагматический аспект*. Материалы восьмой международной конференции (Владимир, 24–26 сентября 2009 года). Владимирский государственный гуманитарный университет. Владимир. 126–131.
- Семиотика и семантика при переводе «говорящих имен» на венгерский язык. 2009. In: Денисенко, В.Н. (гл. ред.) *Функциональная семантика, семиотика знаковых систем и методы их изучения. II Новиковские чтения. Материалы Международной конференции Москва, 16–17 апреля 2007 г.* Российский университет дружбы народов. Москва. 199–206.
- A magyar széppróza és dráma újabb szövegszerkezeti sajátosságai a fordíthatóság tükrében. 2009. In: Minya Károly (összáll.) *Szöveggyűjtemény I. A magyartanári mesterképzésben részt vevő hallgatók részére*. Bessenyei

György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 18–27.

A mai oroszok mentális önképe mint a manipuláció alapja. 2009. In: Simigné Fenyő S. (szerk.) *A meggyőzéstől a manipulációig*. MANYE – Miskolci Egyetem – MTA konferencia. 2009. január 26–27. Miskolci Egyetem. Miskolc. 7.

Retorika és stilisztika a műfordításban. 2009. In: Nádor Orsolya (szerk.) *A magyar mint európai és világnyelv*. A XVIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásai. MANYE Vol. 5/1. MANYE – Balassi Intézet. Budapest. 167–173.

Az aktuális tagolás témafejlődése mint szövegszervező és szemantikai elem a dialógusban. 2009. In: Keszler Borbála – Tátrai Szilárd (szerk.) *Diskurzus a grammatikában – Grammatika a diskurzusban*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 272–280.

A műfordítás mint interkulturális kommunikáció kognitív megközelítésben. 2009. In: *XI. Dunaújvárosi Nemzetközi Alkalmazott Nyelvészeti és Kommunikációs Konferencia programfüzete*. Dunaújváros. 10.

A műfordítás mint kommunikáció kognitív megközelítésben. 2009. In: Geecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *A kommunikáció nyelvészeti aspektusai*. Kodolányi János Főiskola – Tinta Kiadó. Székesfehérvár – Budapest. 68–73.

Kognitív nyelvészet Oroszországban. 2009. In: Ablonczyné Mihályka Livia – Garai Anna (szerk.) *Győri nyelvi mozaik III. Bakonyi István professzor 70. születésnapjára*. Széchenyi István Egyetem. Győr. 27–41.

Коммуникация художественного перевода в когнитивном аспекте. 2009. In: Lendvai Endre (szerk.) *Translatologia Pannonica I*. Kultúrák dialógusa a soknyelvű Európában III–V. konferencia tanulmánykötete. Pécs, 2006–2008. Pécsi Tudományegyetem. Pécs. 105–110.

Recenziók

Péter Mihály 1999. Pár tarka fejezet csupán... Puskin „Jevgenyij Anyegin”-je a magyar fordítások tükrében. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. *Modern Nyelvoktatás* 2000/1: 81–82.

Péter Mihály 1999. „Pár tarka fejezet csupán...” Puskin „Jevgenyij Anyegin”-je a magyar fordítások tükrében. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) 2003. *Szemiotikai szövegtan*. JGYF Kiadó. Szeged. 267-270.

Szociolingvisztikai jelenségek Móricz Zsigmond műveiben. 2005. *Pedagógiai Műhely* 3: 77–79.

Kabán Annamária 2005. Szövegek színeváltozása. Szórend és értékszerkezet. Bíbor Kiadó Miskolc. 170 lap. *Magyar Nyelvőr* 2006/1: 119–121.

Versek és grafikák. (Antal Attila – Szepessy Béla 2005. Párhuzamos világok. Nyíregyháza. 37 p.) *Pedagógiai Műhely* 2006/1: 93–96.

- Péter Mihály 2005. Nyelv, stílus, költői beszéd. Válogatott tanulmányok. Tinta Könyvkiadó. Budapest. *Modern Nyelvoktatás* 2006/3–4: 101–104.
- Pethő József 2005. Krúdy-tanulmányok. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 163 p. *Magyar Nyelvőr* 2007: 258–261.
- Szűcs Tibor. A magyar vers kettős nyelvi tükörben: német és olasz fordításokban. *Fordítástudomány* 2007/2: 115–120. (társszerzővel)
- Szűcs Tibor 2007. A magyar vers kettős nyelvi tükörben: német és olasz fordításokban. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 224 p. *Fordítástudomány* 2007/2: 115–120. (társszerzővel)
- Burget Lajos 2008. Retró szótár. Korfestő szavak a második világháborútól a rendszerváltásig. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 347 p. *Modern Nyelvoktatás* 2008/4: 59–62.
- Lendvai Endre 2006. Прагмалингвистический портрет русского анекдота. Az orosz vicc pragmalinguvisztikai portréja. Krónika Kiadó. Pécs. 330 p. *Modern Nyelvoktatás* 2008/3: 76–81. (társszerzővel)
- Szathmári István (főszerk.) 2008. Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 596 oldal. *Magyartanítás* 2009/1: 29–32.
- Péter Mihály 2008. Orosz verstan (Bevezető kurzus). Русское стихосложение (Вводный курс). ELTE Ukrán Filológiai Tanszék – Argumentum. Budapest. 120 p. *Magyar Nyelvőr* 2009/3: 326–333.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

- A színpadi nyelv pragmatikája* (Csehov dialógusainak kommunikatív stíluselemzése). 2000. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 141 p.
- Így működik a Word szövegszerkesztő* (A humán informatika verbális kommunikációja). 2002. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 206 p.
- A színpadi nyelv pragmatikája a Csehov-drámákban.* 2006. In: Kroó Katalin (szerk.) *Bevezetés a XIX. századi orosz irodalom történetébe. Alapozó ismeretek az orosz-szláv és az orosz-magyar irodalmi kapcsolatok köréből. I–II.* Bölcsész Konzorcium. Budapest. II. kötet: 651–682.
- Cs. Jónás Erzsébet vallomása pályájáról. 2008. In: Bolla Kálmán (sorozatszerk.) *Cs. Jónás Erzsébet.* Zsigmond Király Főiskola. Budapest. 5–35.

Tanulmányok, cikkek

- Прагмалингвистические вопросы перевода мультинациональной рекламы на русский и венгерский языки. *ВЕСТНИК* филиала института русского языка им. А. С. Пушкина Российский культурный центр. Будапешт. 2000. 13: 32–37.
- Компьютерная лексика как учебный материал для венгерских русистов.*
Тезисы докладов конференции "Современный русский язык:

- функционирование и проблемы преподавания" 24-25 марта 2000 г. Филиала Института русского языка им. А. С. Пушкина, Российский культурный центр. Будапешт. 2000. 15–18.
- A diaszpóra nyelve – nemzetközi konferencia Rigában. 2000. *Nyelv*Infó* 1: 23–24.
- Az orosz nyelvű Word szövegszerkesztő program mint ajánlott tananyag az orosz szakosok számára. 2000. In: *X. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus*. Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár, 2000. április 18–20. 160.
- Компьютерная лексика как учебный материал для венгерских русистов. *ВЕСТНИК* филиала института русского языка им. А. С. Пушкина Российский культурный центр. Будапешт. 2000. 14: 86–97.
- Genetikus szövegkritika a fordításkutatásban. 2000. In: T. Molnár I. – Klaudy Kinga (szerk.) *Papp Ferenc akadémikus 70. születésnapjára*. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 101–107.
- Az orosz nyelvű Word szövegszerkesztő program mint ajánlott tananyag. 2000. *Modern Nyelvoktatás* 2–3: 85–89.
- Перспективы русского языка на будущее в венгерских школах: расширение программы обучения*. Материалы конференции. Русский язык и культура (изучение и преподавание). РУДН. Москва. 2000. 44–45.
- Работа над текстами описания в программе редактора Word на филфаке (представление нового учебного пособия для русистов). 2001. In: *Тезисы докладов и выступлений VI Международной научно-методической конференции "Современный русский язык: функционирование и проблемы преподавания" 23-24 марта 2001 г.* Российский культурный центр. Будапешт. 21–23.
- Bölcsészettudomány a millennium évében. Előszó. 2001. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Bölcsészettudomány a millennium évében*. Nyíregyházi Főiskola Doktorandusz füzetek 2. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 5–7.
- Az integrált Nyíregyházi Főiskola oktatói karának kor és nem szerinti megoszlása 2000-ben. 2001. *Pedagógiai Műhely* 4: 18–30.
- Работа над текстами описания редактора Word на филфаке (представление нового учебного пособия для русистов «Так работает редактор «Word по-русски»). *Вестник* филиала Государственного института русского языка имени А. С. Пушкина. Российский культурный центр. Будапешт. 2001/15: 140–148.
- Opponensi vélemény (Valló Zsuzsa A drámafordítás pragmatikai aspektusai című doktori értekezéséről). 2001. *Fordítástudomány* 2: 105–107.
- A Word szövegszerkesztő nyelvének kontrasztív szemantikája. 2001. In: Gecső Tamás (szerk.) *Kontrasztív szemantikai kutatások*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 77–84.
- Памяти академика Ференца Паппа. (társszerzővel) 2002. In: *Тезисы докладов и выступлений VII Международной научно-методической конференции „Современный русский язык: функционирование и проблемы*

- преподавания” 22-23 марта 2002 г. Российский культурный центр. Будапешт. 6–8.
- A humán informatika nyelve mint fordításszemantikai kihívás. 2002. In: Fóris Ágota – Kárpáti Eszter – Szűcs Tibor (szerk.) *A nyelv nevelő szerepe*. A XI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus előadásainak válogatott gyűjteménye. Lingua Franca Csoport. Pécs. 442–449.
- Контрастивная семантика редактора Word. 2002. In: Andor – Benkes – Bókey (szerk.) *Szöveg az egész világ*. Tinta Kiadó. Budapest. 110–117.
- A bölcsészettudomány szakmai követelményei és a megyei tudománypártolás. 2002. In: Vass Lajosné (szerk.) *Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány 10 éves tevékenységének bemutatása*. Nyíregyháza. 24–25. (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány Füzetei 17.)
- Diszciplínák találkozása. Előszó. 2003. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Diszciplínák találkozása*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 5–7. (Nyíregyházi Főiskola Doktorandusz füzetek 3.)
- Orosz szó a világkultúrában. Szentpétervárott zajlott a MAPRJAL X. kongresszusa. 2003. *Nyelv*Infó* 3: 36–37.
- Языковые инструкции редактора Word: синтагматический и парадигматический анализ (венгерско-русское сопоставление). 2003. In: *Грамматические категории и единицы: синтагматический аспект. Материалы пятой международной конференции*. Владимирский государственный педагогический университет. Владимир. 94–95.
- Kerekasztal-beszélgetés: Referátumkészítés, információsűrités. 2003. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan*. JGYF Kiadó. Szeged. 97–99.
- Magyar tudományosság – Európai dimenziók. Előszó. 2004. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Magyar tudományosság – Európai dimenziók*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 5–7. (Nyíregyházi Főiskola Doktorandusz füzetek 4.)
- Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban. Beszámoló a XIV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszusról. 2004. *Modern Nyelvoktatás* 2–3: 140–141.
- Язык бизнесмена – Деловой русский. 2005. In: Ablonczyné Mihályi Livia – Bakonyi István (szerk.) *Győri Nyelvi Mozaik II*. Széchenyi István Egyetem. Győr. 54–57. (társszerzővel)
- Új tankönyvek az orosz üzleti nyelvről – magyaroknak. 2005. *Nyelv*Infó* 1: 37–40. (társszerzővel)
- 40 лет кафедры русского языка Ныредьхазской высшей школы. 2005. In: Боганова Н. (главный ред.) *ВЕСТНИК* Филиала Государственного института русского языка имени А. С. Пушкина. № 19. Российский культурный центр. Будапешт. 149–160. (társszerzőkkel)
- Обучение русскому спецязыку компьютерного редактора Microsoft Word для венгров. 2006. In: Palińskiego A. – Ziętali G. (red.) *Русистика и*

современность. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów. 282–292.

Papp Ferenc 1977. Jel – jelentés. Cs. Jónás Erzsébet bevezetőjével. In: Klaudy Kinga (szerk.) *Papp Ferenc olvasókönyv*. Papp Ferenc válogatott nyelvészeti tanulmányai. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 2006. 150.

Papp Ferenc 1969. Filmszinkronizálás és szemiotika. Cs. Jónás Erzsébet bevezetőjével. In: Klaudy Kinga (szerk.) *Papp Ferenc olvasókönyv*. Papp Ferenc válogatott nyelvészeti tanulmányai. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 2006. 304.

Подготовка филологов бакалавров (BA) и магистров (MA) по славистике (русистике) с 2006 года. *Вестник*. Российский культурный центр. Будапешт 2007/21: 140–145.

A magyarországi orosz szakos képzés 1989-től 2006-ig (a Nyíregyházi Főiskola története alapján). 2007. *Modern Nyelvoktatás* 2007. szeptember: 5–22.

Новости 2007. *Русский язык за рубежом* 4: 63.

Előszó a Férfi és a nő az orosz és magyar festészetben című tankönyvhöz. 2009. In: Федосов В. А. *Женщина и мужчина в русской и венгерской живописи*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 7–8.

К 70-летию генерального секретаря ВАПРЯЛ профессора Иштвана БАКОНИ. *Русский язык за рубежом* 2009/5: 119–120. (társszerzővel В.А. Федосов)

Recenziók

Dr. Laczik Mária – Répási Györgyné dr. (szerk.) 2000. Orosz sajtónyelvi szöveggyűjtemény. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. *A Modern Filológiai Társaság értesítője*. Budapest. 2000/XVIII. évf. május: 6.

Kollárova – Trusinivá 1998. Встреча с Россией. Slovenské pedagogické nakladateľstvo. Bratislava. *Nyelv*Infó* 2000/2: 36–38.

Gáldi László – Uzonyi Pál 2000. Orosz-magyar szótár. Magyar-országi szótár. Akadémiai Kiadó. Budapest. 882 p.; 996 p. *Modern Nyelvoktatás* 2001/1: 63–65.

Dr. Laczik Mária – Répási Györgyné dr. (szerk.) 2000. Orosz sajtónyelvi szöveggyűjtemény. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 337 p. *Nyelv*Infó* 2002/1: 33.

Laczik Mária – Répási Györgyné (szerk.) 2000. Orosz sajtónyelvi szöveggyűjtemény. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 336 p. *Nyelv*Infó* 2002/2: 27–30.

Jászay László – Lőrincz Julianna 2001. Variancia az orosz ige paradigmájában. EKFLíceum. Eger. 141 p. *Modern Filológiai Közlemények* 2002/1: 113–117.

Bartos Tibor 2002. Magyar szótár. Egymást magyarázó szavak és fordulatok tára 1-2. Corvina Kiadó. Budapest. 870 p.; 346 p. *Modern Nyelvoktatás* 2002/4: 65–67.

Éva Erzsébet 2001. A piacgazdaság kommunikációja. Коммуникация в рыночной экономике. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. *Nyelv*Infó* 2003/1:

32–34.

- Jászay László – Lőrincz Julianna 2001. Variancia az orosz ige paradigmájában. EKF Líceum Kiadó. Eger. 141 p. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) 2003. *Szemiotikai szövegtan*. JGYF Kiadó. Szeged. 247–251.
- Fenyvesi István 2001. Orosz–magyar és magyar–orosz szlengszótár. Syca Kiadó. Budapest. 633 p. *Modern Nyelvoktatás* 2004/1: 66–69.
- Simigné Fenyő Sarolta 2002. Bevezetés az alkalmazott nyelvészeti terminológiába. Miskolci Egyetem. 120 p. *Nyelv*Infó* 2004/1–2: 50–52.
- Simigné Fenyő Sarolta 2002. Bevezetés az alkalmazott nyelvészeti terminológiába. Miskolci Egyetem. 120 p. *Alkalmazott Nyelvtudomány* 2004/1: 135–138.
- Lendvai Endre 1996. Közelkép a verbális humorról (orosz–angol–magyar). Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. (társszerzővel) In: Lévai Béla (szerk.) 2004. *Alapinformáció és metainformáció*. Debreceni Egyetem. Debrecen. 228–231.
- Иштван Барт (Bart István) 2005. Русским о венграх. Культурологический словарь. «Радуга». Москва. 224 p. *Modern Nyelvoktatás* 2005/2–3: 96–98.
- «Русским о венграх» – культурологический словарь Иштвана Барта. 2005. In: Боганова Н. (главный ред.): *ВЕСТНИК* Филиала Государственного института русского языка имени А. С. Пушкина. Российский культурный центр. Будапешт. 19: 99–102.
1. Зоя Фодор: Язык бизнесмена 1. Деловая экономика. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 1997.
- 164 p. 2. Зоя Фодор: Язык бизнесмена 2. Деловая жизнь. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997. 67 p. 3. Зоя Фодор: Язык бизнесмена 3. Практическая тетрадь. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997. 102 p. 4. Зоя Фодор: Деловой русский. Как подготовиться к экзамену. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997. 170 p. In: Колларова Э. (гл. ред.) *Русский язык в центре Европы 8*. Ассоциация Русистов Словакии, Банска Бистрица, 2005. 165–169. (társszerzővel)
- Jankovics Mária 2003. Múlt, jelen, jövő. I–II–III. Országismereti oktatási segédanyag oroszul tanulók számára. BDF Kiadója. Szombathely. *Nyelv*Infó* 2006/3: 47–49. (társszerzővel)
- Fenyvesi István 2006. „Belénk sajdult Odessza...” A város a magyar művelődéstörténetben. Bába Kiadó. Szeged. 329 p. *Nyelv*Infó* 2007/1: 36–38. (társszerzővel)
- Новости. 2007. *Русский язык за рубежом* 4: 63.
- Székely Gábor 2007. Egy sajátos nyelvi jelenség, a fokozás. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 141 p. *Modern Nyelvoktatás* 2007/4: 51–57. (társszerzővel)
- Oroszország egy külföldi szemével. Egy moszkvai spanyol diplomata könyve a mai Oroszországról: Francisco Pascual de la Parte: Nadja. Ford. Tatjana Nyesztyerova – Alla Engoli – Franciszko Pascual de la Parte. Dossoles Kiadó. Almati. 2002. 360 p. *Nyelv*Infó* 2008/1: 45–49. (társszerzővel)

KABÁN ANNAMÁRIA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

- Szövegek színeváltozása. Szórend és értekszerkezet.* 2005. Bíbor Kiadó. Miskolc. 170 p.
- A sorisméltés mint versszövegszervező alakzat.* 2002. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 30 p. (Az alakzatok világa 6.)
- Komplex alakzat és intertextualitás. (Dsidá Jenő: Arany és kék szavakkal.)* 2006. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 23 p. (Az alakzatok világa 17.)
- Funkcionális mondatperspektíva és szövegszervező alakzatok Petőfi Egy gondolat bánt engemet... című versében. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 96–102.
- Aktuális tagolás és versszerkezet. 2003. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára.* ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete – Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 230–234.
- Az aktuális tagolás versszöveg-alakító szerepe. 2005. In: Dobos Csilla et al. (szerk.) *„Mindent fordítunk és mindenki fordít”. Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben.* Szak Kiadó. Bicske. 237–239.
- Alakzattársulások versszövegformáló szerepe. (Balassi Bálint: Adj már csendességet...) 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 170–175.
- Az anafora szövegformáló szerepe. 2007. In: Benő Attila – Fazakas Emese – Szilágyi N. Sándor (szerk.) *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére.* I. Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége. Kolozsvár. 399–402.
- A költemény jelentésszintjei. 2008. In: *Dsidá Jenő: Kóborló délután kedves kutyámmal. A lírai riport dedikált gépirata.* Hasonmásban közreadja Kabán Annamária és Mózes Huba. Bíbor Kiadó. Miskolc. 2–4.
- Az ismétlés mint retorikai-stilisztikai alakzat. 2009. In: Zimányi Árpád (szerk.) *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Linguistica Hungarica. Nova series.* Tom. XXXVI. Eger. 183–185.

Tanulmányok, cikkek

- A feszítés-oldás szövegszervező stratégiája egy versben és két fordításában. 2003. *Szemiotikai szövegtan* 15. 199–221.
- Egy versszöveg metamorfózisa. 2003. *Magyar Nyelvjárások* XLI. 261–267.
- A Psalmus Hungaricus előzményei és helye a költői életműben. 2004. *PoLíSz* 77.

szám melléklete: 10–13.

Konstruktív formák Horváth Imre négysorosaiban. 2006. *Helikon* 18: 4.

Versépítő alakzatok. 2007. *Helikon* 17: 14–15.

Az epifora szövegszervező szerepe. 2009. *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* LIII. 145–149.

Recenziók

Szathmári István (szerk.) 1998. Hol tart ma a stilisztika? *NyIrK*. XLII. 110–114.

Szabó Zoltán 2000. A magyar szépírói stílus történetének fő irányai. *Modern Filológiai Közlemények* 2: 135–137.

Szathmári István (szerk.) 2003. Az alakzatok világa. *Modern Filológiai Közlemények* V. 108–113.

Szathmári István. A stílselemzés elmélete és gyakorlata. *Nyr.* 2004/128: 112–115.

Szócikkek

Adjunkció, alakzat és stilisztika, alakzattársulás, alliteráció, anafora, antonímia, distinkció, diszjunkció, ekleipszisz, epifora, epizeuxisz, hiátus, ismétlés, izokolon, kakemfaton, kólon, komma, periszológia, szimploké. In: Szathmári István (szerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 15–16, 50–54, 61–62, 71–74, 87–91, 112–113, 158, 159, 166, 202–205, 215, 280–282, 320–322, 322–323, 325, 338, 338–339, 453–454, 543–544.

Fontosabb konferencia-előadások

Egy versszerkezeti alakzat, a sorisméltés szövegformáló hatása. Az alakzatok világa konferencia. ELTE, 2001. október 31.

Egy versszöveg színeváltozása. ELTE Általános Nyelvészeti Tanszékének konferenciája. 2002. október.

Szórendi változat és értékszerkezet. Nyelvészeti kutatások a Miskolci Egyetemen című konferencia. 2004. március 25.

Egy komplex alakzat szövegformáló szerepe. VII. Nemzetközi Nyelvészeti Kongresszus. Budapest, 2004. augusztus.

Szövegkutatás – alakzatkutatás. Nyelvészeti kutatások a Miskolci Egyetemen című konferencia, 2005. március.

Alakzattársulások versszövegformáló szerepe. Alakzatok – alakzatlexikon konferencia. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 2005. október.

Textológiai, stilisztikai kutatások. Előadás a Magyar nyelvészeti kutatások újabb eredményei konferencián. BBTE Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszéke – Kolozsvári Akadémiai Bizottság Nyelvtudományi Szakbizottsága, Kolozsvár, 2008. május.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

- Vers és lélek. Dsida Jenő és költészete.* (társszerzővel) 2007. Bíbor Kiadó. Miskolc. 135 p.
- A szövegvizsgálat útjain.* 2009. Bíbor Kiadó. Miskolc. 189 p.
- Textus és intertextus. Szövegek világa a Dsida Jenő-i szövegvilágban.* (társszerzővel) 2009. Bíbor Kiadó. Miskolc.
- A funkcionális stílusok szerepe a nyelvi nevelésben. 1995. In: Szende Aladár (szerk.) *Anyanyelvi nevelés – embernevelés.* Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 142–147.
- Szövegpragmatikai kérdések. 1996. In: R. Molnár Emma (szerk.) *Absztrakció és valóság.* JGYTF. Szeged. 171–178.
- Az Erdélyi Magyar Szótörténeti Társaság egyik szócikkéhez. 1997. In: Péntek János (szerk.) *Szöveg és stílus.* Egyetemi Kiadó. Kolozsvár. 229–234.
- Tudományos művek szöveg- és mondatszerkezeti vizsgálata. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 340–351.
- Az igemódosítók sorrendi szerepe a szövegalkotásban. 2001. In: Andor József et al. (szerk.) *Színes eszmék nem alszanak...* Lingua Franca Csoport. Pécs. 602–609.
- Egy versszöveg hangsúly- és dallamszerkezete. 2002. In: Gréczi-Zsoldos Enikő – Kovács Mária (szerk.) *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére.* ME Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Miskolc. 82–87.
- Szövegszerkezet és aktuális tagolás Petőfi Sándor *Szeptember végén* című versében. 2002. In: Andor József et al. (szerk.) *Szöveg az egész világ.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 293–301.
- Az ellentét és az ok-okozatiság konstrukcionális összefüggéseihez. 2006. In: Vass László (szerk.) *A mondat: kaland.* JGYF Kiadó. Szeged. 178–180.
- A forgatókönyv mint szövegrendezési stratégia. 2008. In: Dobi Edit (szerk.) *A forgatókönyv mint dinamikus szövegszervező erő.* Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszék. Debrecen. 89–98.
- Szövegtípus és műveleti szerkezet. 2008. In: Tátrai Szilárd – Tolcsvai Gábor (szerk.) *Szöveg, szövegtípus, nyelvtan.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 141–147.
- Lexique des écrivains et leur importance dans les traductions littéraires. (társszerzővel) 2000. In: Marcel Thelen – Barbara Lewandowska – Tomaszczyk (eds.) *Translation and Meaning.* Part 5. Universitaire Pers. Maastricht. 295–298.

Tanulmányok, cikkek

- Az aktuális tagolás szövegszervező lehetőségeiről. 2001. *MNy.* XCVI: 200–206.
- Kvantorok szövegformáló szerepe. 2006. *Helikon* 1: 12–13.
- Párhuzamos fordítások szerkezete. 2006. *Helikon* 8: 5–7.
- Túl a formán, Dsida Jenő költészetéről. 2007. *Magyartanítás* 4: 4–5.
- Vers és lélek. Dsida Jenő költészetéről. 2007. *Keresztény Szó* 5: 30–32.
- Semiotic Problems in Textlinguistics. 2002. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Linguistica.* Tomus XXV. 111–114.
- Jenő Dsidan, Transilvanian suuren runoiljan kuolemasta 70 vuotta. 2008. *Unkarin Utiset* 4: 26–28.

Recenziók

- Kontra Miklós (szerk). Tanulmányok a határainkon túli kétnyelvűségről. *Studia Nova* 1995/II. 4: 288–292.
- Máté Jakab. A 19. századi nyelvtudomány rövid története. *Erdélyi Múzeum* 1998/LX. 121–123.
- Balázs Géza. Szövegantropológia. Szövegek többirányú megközelítése. *Magyar Nyelv* 2008/CIV 239–242.

Konferencia-előadások

- Az aktuális tagolásról. *Stilisztika és gyakorlat* című konferencia, ELTE, Budapest, 1997. október.
- Metaforák a tudományos nyelvben. *A metafora grammatikája és stilisztikája* konferencia, Miskolci Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék, 2000. október.
- Kvantorok lehetséges sorrendjének szövegformáló hatása. *Funkcionális mondatperspektíva és szövegszerkesztési stratégia* konferencia, Miskolci Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék, 2001. május 21.
- A forgatókönyv mint szövegrendezési stratégia. *A forgatókönyv szövegrendező szerepe* című konferencia, Debreceni Egyetem, 2007. március.
- Dsida Jenő költészete három kötet ívén. *Kamarakiállítással egybekötött szimpózium*, Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest, 2007. június.
- Szövegtípus és műveleti szerkezet. Szöveg, szövegtípus, nyelvtan. *Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában I.* konferencia, Budapest, ELTE, 2007. november.
- Vers és lélek. Dsida Jenő költészetéről. *Dsida Jenő emlékülés*. Magyar Tudományos Akadémia, Székház, 2007. december 3.
- Szövegtani és stilisztikai kutatások. Előadás *A magyar nyelv hete* keretében. Miskolc, Városi

Pedagógiai Intézet, 2008. április.

A mondat a pragmatika és a diskurzuselemzés nézőpontjából. Előadás az *Új nézőpontok a magyar nyelv leírásában II.* konferencián, ELTE, 2008. november 14.

Textus és intertextus Dsida-művekben. Előadás a *Szövegahagyományozódás és nyelvtörténet* konferencián, Miskolci Egyetem, 2008 decemberében.

Dsida Jenő: Kóborló délután kedves kutyámmal című versének elemzése. *Irodalmi est az Erdélyi Helikon indulásának 80. évfordulóján.* Miskolci Egyetem, Díszaula, 2008 decembere.

Types de textes scientifiques et quelques problèmes liés à leur traduction, Nemzetközi "Translation and Meaning" Konferencia, Maastricht, 1995. április.

Az erdélyi nyelvtudomány fóruma: a NyIrK – és előzményei, *Congressus Octavus Internationalis Fenno-Ugristarum.* Jyväskylä, 1995. augusztus.

A Nomenclature of Hungarian Botanical Terms from the 16th Century, *Seventh EURALEX International Congress,* Göteborg, 1996. aug.

A reformáció szerepe a magyar nyelvű tudományos irodalom kialakulásában, *IV. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus,* Róma – Nápoly, 1996. szeptember.

A kommunikatív mondattagolás szövegépítő szerepe, *Brassai-konferencia,* Kolozsvár, 1997. május. Les dictionnaires historiques de la langue hongroise. *XVIème Congrès International des Linguistes,* Párizs, 1997. július.

Lexique des écrivains et leur importance dans les traductions littéraires. (társszerzővel) *Translation and Meaning* konferencia, Maastricht, 2000. április.

A kép szövegformáló szerepe. *Kép és szöveg.* Kolozsvári Egyetem, 2002. május 24.

Az aktuális tagolás szövegformáló szerepe. Erdélyi Múzeum-Egyesület és Babeş-Bolyai Tudományegyetem, 2003. október.

A magyar nyelvű tudományosság kezdetei. *Apáczai-konferencia.* Kolozsvár, 2004. április 16.

Lét és nyelv. *Szimpózium a tudományos könyvkiadásról,* Erdélyi Múzeum- Egyesület, Kolozsvár, 2007. január.

Vers és lélek. A hit szerepe Dsida Jenő költészetében. *Diszharmóniák Dsida Jenő költészetében?* című konferencia, BBTE Magyar Irodalomtudományi Tanszéke, Kolozsvár, 2008. május.

A hetven éve elhunyt Dsida Jenő élete és költészete. Előadás az Erdélyi Múzeum-Egyesület könyvbemutatóján. Kolozsvár, 2008. május.

Szövegtani előadás-sorozat a Nápolyi Egyetem Magyar Tanszékén az ERASMUS oktatói mobilitás keretében, 2008. június.

A hetven éve elhunyt Dsida Jenő és az Erdélyi Helikon lírája. Előadás a nyolcvan éve indult Erdélyi Helikon tiszteletére rendezett marosvécsi emlékülésen. 2008. augusztus 23.

KINCSES KOVÁCS ÉVA

Könyvek, könyvfejezetek

Kaleidoszkóp a világra. Válogatott tanulmányok. 2005. Grafit kiadó. Nyíregyháza. 185 p.

Az öt karika bővületében. 2007. Grafit kiadó. Nyíregyháza. 96 p.

Tanulmányok, cikkek

Alakváltozatok és szerepük Petőfi (Sándor) nyelvében. Bölcsészdoktori értekezés. 1982. Debrecen. 235 p. Kézirat.

Csáth Géza novelláinak stílusvizsgálata „A varázsló kertje” című kötet alapján. 1986. In: Fábrián Pál – Szathmári István (szerk.) *A századforduló stílustörekvéseiről.* Budapest.

A századforduló sajátos mestere: Csáth Géza. 1986. *Nyr.* 48–57.

Egy rendhagyó mesterről. Csáth utóélete. 1987. *Kritika* 2: 21–22.

Csáth Géza korai novelláinak stílusvizsgálata. 1987. *Életünk* 1: 90–6.

Die Stilprüfung in den frühen Csáth-Novellen. 1987. In: *Abstrakts der Sektionsvortrage und Rundtischgesprache.* XIV. Internationaler Linguistenkongress. Berlin. 339. p.

Személyek és nevek korai Csáth-novellákban. 1989. In: Balogh Lajos – Ördög Ferenc (szerk.) *Névtudomány és művelődéstörténet.* Zalaegerszeg. 300–303.

Die Wiederholung als textordnete Kraft und stilistisches Mittel in einer frühen Csáth-novelle. 1986. In: *A magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében.* II. A Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus előadásai. Bécs.

Die Wiederholung als textordnete Kraft und stilistisches Mittel in einer frühen Csáth-novelle. 1991. In: *Nemzetközi Filológiai Társaság.* II. Budapest – Wien. 1038–45.

La voix humaine. In: Association Internationale Semiotique. L’homme et ses signes. IV. Congress AIS. Barcelone – Perpignan. 1989.31.3–6.4. 1509.

An Kleidungsstücken angebrachte sprachliche Zeichen. Zeichen. Zeichen(theorie) in der Praxis. Deutsche Gesellschaft für Semiotik 6. Internationaler Kongress 1990.8–11.10. Passau

Suprasegmental Elements in Literary Texts. 1991. Societas Linguistica Europea. Jahrestagung. Kiel. Abstrakte 17. p.

Roman Ingarden irodalomlemző módszere és ennek hazai fogadtatása. 1991. *Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis.* Tomus I. MBE. Miskolc.200–208.

- Szupraszegmentális kutatások a magyarban. 1991. In: Kiss Jenő – Szűts László (szerk.) *Tanulmányok a magyar nyelv történetének témaköréből*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 411–19.
- Intonation on the move. Impact of the Mass Media advertising programs on the present day Hungarian. IASS Congress anyaga. 1992. Budapest. Kézirat.
- Intonation on the move. (Intonation of Hungarian Advertising). Berkeley (CA). USA. IASS Congress Syntesis in Diversity 1994. Budapest. Kézirat.
- I. Rauch – G. F. Carr (eds.) 1997. *Hungarian Advertising on the move. Semiotics around the World: Synthesis in Diversity*. Mouton de Gruyter. Berlin – New York.
- Szövegelemzések szemiotikai szempontból. 1990–1992. In: Balázs Géza – Voigt Vilmos (szerk.) *Szemiotikai előadások*. ELTE. Budapest.
- Kincses Kovács Éva (szerk.) 1994. *Szemelvények Korompay Bertalan tudományos levelezéséből (1928–1994)*. Északi népek nyelve és kultúrája. I. Miskolc. 90 p.
- Kincses Kovács Éva (szerk.) 1995. *A szemiotika helyzete, különös tekintettel az európai északi népek szemiotikájára*. Thomas A. Sebeok előadása előszóval és jegyzetekkel. Északi népek nyelve és kultúrája. II. Miskolc. 23 p.
- Kincses Kovács Éva (szerk.) 1995. *Laziczius Gyula tudományos levelezéséből*. Harmatta János bevezetőjével. Északi népek nyelve és kultúrája. III. Miskolc.
- Kincses Kovács Éva (szerk.) 1996. *Zsirai Miklós tudományos és magánlevelezése*. Gergely János előszavával. Északi népek nyelve és kultúrája. IV. Miskolc. 126 p.
- Kincses Kovács Éva (szerk.) 1995. Tanulmányok az Északi népek nyelve és kultúrája köréből. In: *Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis*. Tomus IV–V.
- Lotz János Svédországban. 1996. In: *Pro Festo Millecentenarii. Annales Universitatis Litterarium et Artium Miskolciensis*. Tomus VI. Miskolc. 49–53.
- Szépirodalmi szövegek hanglejtéstípusainak vizsgálata*. 1992. Kandidátusi értekezés tézisei. MTA. Budapest. 16. p. Kézirat.
- Szépirodalmi szövegek hanglejtéstípusainak vizsgálata*. 1992. Kandidátusi értekezés. MTA. Budapest. 163 p. Kézirat.
- Szépirodalmi szövegek hanglejtésvizsgálata*. 1995. MTA. Budapest. Kézirat.
- Combinations of consonants in protolanguage reconstructions. Abstracts in: International Congress of Finno-ugristics. Siktivkar, 24–30.VII.1985.
- Mássalhangzó kombinációk az alapnyelvi rekonstrukciókban*. 1980. Debrecen. Kézirat.
- Szövegfajták (Csáth – Kassák – Örkény). 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 214–232.
- Asichten über den Stil der Csáth-novellen. 1999–2001. In: *Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös Nominatae*. Sectio Linguistica. Tomus XXIV. 115–8.
- Szépirodalmi szövegek jellegzése*. Szövegfajták. Kézirat, elhangzott előadás Magyar

- Szemiotikai Társaság, ELTE 1999 és előadás A metafora grammatikája és stilisztikája c. konferencián Miskolcon 1999-ben.
- Bábeli jelek Sziveri János, vajdasági magyar költő életművében. 2000. In: Balázs Géza – Voigt Vilmos (szerk.) *Jeles jogok – jogos jelek. Nyelvi jogok – Társadalmi konfliktusok*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest. 191–196.
- Ansichten über den Stil der Csáth-Novellen. 1999–2001. In: *Annales Univ. Sc. Budapestiensis de R. Eötvös. N.* Universitat Debrecen. Institut für Sociologie.
- J. Lotz Hungarian-American Linguist in Sweden. 2002. In: *Annales Universitatis Sc. Budapestiensis de R. Eötvös N.* Tomus XXV. 89–92.
- A Fehér Hidroplán című ciklus. 2003. In: Salga Attila (szerk.) *Még fellobog a vérünk. Verselemzések Pesti József A vulkán peremén című kötetéből*. Mester Kiadó. Debrecen. 9–15.
- Fábián Pál, a mediterrán elegancia professzora. 2002. In: Kiss Jenő – Szathmári István (szerk.) *Tanulmánykötet Fábián Pál nyelvészprofesszor 80. születésnapjára*.
- Az ismétlés mint szövegszervező erő és stiláris eszköz Csoóri Sándor költészetében. 2005. In: *Kaleidoszkóp a világra*. Válogatott tanulmányok. Grafit Kiadó. Nyíregyháza. 61–75; 101–116.
- Az „Idő testté válása” Tornai József verseiben. 2005. In: *Kaleidoszkóp a világra*. Grafit Kiadó. Nyíregyháza. 117–151.
- Kincses Kovács Éva (szerk.) 1999–2003. Kommunikáció – média integrált modul előadásai a Debreceni Egyetemen. Debrecen. Kézirat.
- Porsche, szerelem, száguldás. 2003. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapján*. Budapest.
- Sportszociológiai előadások. Budapesti Szabadidő Sportszövetség. 2005/6. Budapest.
- Sport és szociológia az ezredfordulón. Előadás és poszter. IV. Országos Sporttudományi Kongresszus I. Szombathely. 2003. 278. Berzsenyi Dániel Főiskola. Szerk. Mónus András Budapest.2005.MSTT
- Sport a művészetben – művészet a sportban. 2005. V. Országos Sporttudományi kongresszus. Poszterszekció. TF, Budapest. Szerk. Monus András MSTT.
- Az öt karika bővületében. 2006. Grafit Kiadó. Nyíregyháza.
- Dr. Aporné Kovács Éva 2006. *Kovács József. Pedagógusok Arcképcsarnoka*. Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület. Debrecen.
- Kaleidoszkóp a világra* (A szépirodalom és kommunikáció Tornai József: Minden, ami virágzik c. kötete hullámalakzatainak elemzése). 2006. Bessenyei György Almanach. Nyíregyháza.
- Az oxymoron mint stiláris alakzat a modern költészetben. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Kiadó. Budapest. 176–184.
- A szarkazmus. 2007. ELTE Stíluskutató Csoport. Budapest. Kézirat.

Aranycsapat, aranyemberek (Dream team, golden people) előadás és poszter. VI. Sporttudományi kongresszus. Esterházy Károly Főiskola, Eger 2007. Szerk. Bendiner Nóra és dr. Bognár József Budapest. 2008.MSTT

Az öt karika bővületében, az olimpia évében .Helyzetjelentés a sport különböző területeiről. 2008. Előadás a Magyar Szociológiai Társaság kongresszusán. Veszprémi Egyetem. Sportszociológiai szakosztály.

Kettős kötés. 2007. *Égtájak*. HAT. Szerencs.

Az öt karika bővületében. Sport a művészetben, művészet a sportban. Sportversek. 2007. Előadás a Bessenyei György Irodalmi Társaságban. In: Kovács Tiborné (szerk.) *A Bessenyei Társaság 20 éves története (1987-2007)*.

A századfordulótól az ezredfordulóig az irodalomban. 2006–2007. Előadás és DVD. Móricz Zsigmond Könyvtár és Móricz Zsigmond Irodalmi Társaság. Nyíregyháza.

A varázsló kertje színvizsgálata. 2008. *MEDlart* 1: 27–31. Akadémiai Kiadó.

Időutazás sportkultúránk jobbításáért. Sportkultúra és társadalom. Előadás.VII. Országos Sporttudományi Kongresszus, SOTE-TF 2009. 2. 10. évf. 38. sz. 34-5.MSTT Budapest

Sportkultúránk változása. 2009. Bessenyei Almanach. Nyíregyháza.

Sportkultúránk változásáért. Előadás a Magyar Szociológiai Társaság kongresszusán. Válság. Változás. Váltás. Debreceni Egyetem, 2009.

Városok az Adria partján. Az olasz–magyar kapcsolatok jegyében. Előadás és DVD. Testvérvárosi Egyesület. Budapest, 2010. március 17.

Recenziók (Ismertetések)

Bolla Kálmán (szerk.) 1982. Fejezetek a leíró magyar hangtanból. Akadémiai Kiadó. Budapest. *NyK*. 1983/85: 224–9.

A költő szavai. (A Petőfi-szótárról) Petőfi Sándor életművének szókészlete. 1973–1987. Budapest. *Új Tükör* 1988/11.

Nyéki-Körösy Mária (szerk.). Hangok tárolása. Budapest. *Jel-Kép* 1990/X.

Szavak hídja. Tanács boldogoknak. Finnországi svéd költők. Európa Könyvkiadó. Budapest.1990. *Jel-Kép* 1990/XI: 171–2.

A hangulatok és érzelmek tudósa. Benkő László: Zolnai Béla élete és munkássága (1890–1969). *Jel-Kép* 1991/XII: 162–4.

A kommunikáló hang. I. Fónagy: La vive voix. Essais de psycho-phonétique. 1983. Payot. Paris. *Jel-Kép* 1991/XII: 157–9.

Elekfi László 1986. Petőfi verseinek mondattani és formai felépítése. Akadémiai Kiadó. Budapest. In: *Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis*. Tom. I. MBE. Miskolc. 1991. 349–55.

Hoppál Mihály – J. Pentik Äinen. Uralic Mythology and Folklore. In: *Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis*. Tom. I. MBE. Miskolc.

1991.365–7.

Az alakzatokról. *Édes Anyanyelvünk* 2008. Az Alakzatok kutatásáról megjelent füzetek ismertetése.

KOCSÁNY PIROSKA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Alakzatok. Előtanulmányok egy tervezett alakzatlexikon számára. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. (Szikszainé Nagy Irmával közösen) (Szathmári István [szerk.]. *Az alakzatok világa* 16.)

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Kiadó. A következő címszavak: allegória, enallagé, hasonlat, hipallagé, metafora, metonímia, szinekdoché, szinesztézia, trópus.

Tanulmányok, cikkek

A metafora célja. 1995. In: *Emlékkönyv Szathmári István hetvenedik születésnapjára.* ELTE Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 242–248.

Rhetorische Frage und Rhetorizität. 1995. In: A. Kertész (ed.) *Sprache als Kognition – Sprache als Interaktion. Studien zum Grammatik-Pragmatik-Verhältnis* Metalinguistica 1. Frankfurt/M. 236–264.

A szinesztézia a nyelvtudományban és a műelemzésben. 1998. In: *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában.* XIII. Anyanyelv-oktatási napok. Eger, 1998.

A szinesztézia a nyelvtudományban és a műelemzésben. 1999. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai* 212. Budapest. 86–92.

A hypallagé és az enallagé: szintaktikai vagy szemantikai alakzat? 1999. *MNyj.* XXXVII: 299–305.

Jelentésátvitel a metafora és a metonímia között. *MNyj.* XXXVIII: 263–270.

A kognitív metafora és metonímia kihívása: régi-új kérdések a retorikában. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája.* Tanulmánykötet a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelvtudományi Tanszéke által 1999. október 11–12-én rendezett konferencia előadásaiból. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 170–175.

Enallage und Hypallage: eine besondere Art Bedeutungstransfer. 2001. In: Kocsány, Piroška – Molnár, Anna (ed.) *Wort und (Kon)text.* Metalinguistica 7. Peter Lang Verlag. Frankfurt a. M. 267–290.

A retorikai kérdések egy lehetséges tipológiája. 2001. In: *A retorikai kérdés a nyelvhasználatban.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 7–19. (*Az alakzatok világa* 2.)

Az enallagé kettős természete. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 113–118.

A (kognitív) metonímia körül. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Kiadó. Budapest. 99–111.

Recenziók

Christa Baldauf. Metapher und Kognition. Grundlagen einer neuen Theorie der Alltagsmetapher. In: *Sprachtheorie und germanistische Linguistik* 9.1 (1999): 133–140.

Kemény Gábor. Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába. *Nyr.* 2003/2. füzet.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Szöveg, szövegtípus, jelentés. A mondás mint szövegtípus. 2002. *Nytud. Értekezések* 151. Akadémiai Kiadó. Budapest.

Tanulmányok, cikkek

A stilisztika útja. 1988. *Helikon* 454–475.

Aphorismus und Antithese. 1988. *Germanistisches Jahrbuch* 256–269.

Az aforizma és Osvát Ernő. 1989. In: Szathmári István – Fábíán Pál (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílusterképeiről*. 245–252.

Die Rolle der Partikeln in der Textsorte Spruchweisheit. 1989. *DAAD Dokumentation und Materialien* 363–379.

Perspektiven der Stilistik in den achtziger Jahren. 1989. *NFT*. XVIII: 79–99.

Szövegnyelvészet vagy a szövegtípusok nyelvésze? 1989. *Filológiai Közlöny* 26–43. (Újra közölve: in: Antalné Szabó Ágnes – Madarászsné Marossy Agnes (szerk.) 1995. *Szövegtani szemelvénygyűjtemény*. ELTE TKF kiadása. Kézirat gyanánt. 57–83.)

Stilistik-Textlinguistik-Übersetzungswissenschaft. 1990. *Germanistisches Jahrbuch* 270–287.

Aforizma és ellentét. 1991. *Folia Uralica Debreceniensia* 101–111.

Az IS és a CSAK szövegteremtő szerepben. 1991. *MNy.* 175–190.

Spruchweisheiten als rhetorische Fragen. 1991. In: Bartha M. – R. Bradr-Szabó (eds.) *Beiträge zur Germanistik Bd. 23: Von der Schulgrammatik zur allgemeinen Sprachwissenschaft. Sprachwissenschaftliche Beiträge zur Gedenktagung für Prof. János Juhász*. Budapest. 109–?.

Horváth Imre: Virágok mestersége. – A nagyváradi költő aforizmakötetének nyelvi elemzése. 1992. *MNyj.* 105–123.

- Szövegnyelvészet versus szövegelemzés. 1992. *Szemiotikai szövegtan* 5. 145–153.
- Nyelvtudomány és szövegelemzés. 1993. *MNyj.* 107–117.
- Olvasmányélmények a szövegnyelvészet szakirodalmából. 1994. *Nyr.* 340–349.
- Die erlebte Rede: ein Textlinguistisches Problem. 1995. In: Bartha M. (ed.) *Text und Kommunikation*. Budapesti Beiträge zur Germanistik 27. 135–147.
- Műhelytanulmány az 'ő' névmásról. 1995. *Nyr.* 285–293.
- „Fog ő még gondolni ránk”. A személyes névmás egy különös használatáról. 1996. In: Terts I. (szerk.) *Nyelv, nyelvész, társadalom. Emlékkönyv Szépe György 65. születésnapjára*. Pécs. I. 159–161.
- A szabad függő beszéd a belső monológig. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Budapest. 331–350.
- Megszorító és kiegészítő értelmű mellérendelések. 1996. In: R. Molnár E. – Galgóczi L. – Nagy L. J. (szerk.) *Absztrakció és valóság. Békési Imre köszöntése*. Szeged. 191–199.
- Szövegnyelvészet és szövegtan. Részletek egy tudomány történetéből. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Budapest. 152–163. (A *Nyr.* 1994-es évfolyamában megjelent cikk átdolgozott változata.)
- Pro-Drop und Textkohärenz: Interagierende Regeln im Gebrauch des Subjektspronomens im Ungarischen. 1997. In: *Acta Linguistica Vol. 44.* 385–411.
- A szerző hangja, a szereplő hangja és az elbeszélő hangja. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Tankönyvkiadó. Budapest. 179–194.
- Szórendváltozatok a szövegben: melyik az 'igazi'? 1999. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez*. Officina Textologica 3. Debrecen. 62–67.
- Negation, Wiederlegung und Vergleich. 2001. In: Peter Canisius – Zsuzsanna Gerner – Manfred Michael Glauninger (eds.) *Sprache – Kultur – Identität. Festschrift für Katharina Wild zum 60. Geburtstag*. Studien zur Germanistik, Jg. 7. Universitaet. Pécs. 189–195.
- Párhuzamos műfordítás: a stilisztika kivételes lehetősége. 2001. *Nyr.* 4. szám.
- Kerekasztal-beszélgetés: *Petőfi Sándor: Nem süllyed az emberiség!* című költeményének szövegtani-stilisztikai megközelítései. In: *Szemiotikai Szövegtan* 14. JGYF Kiadó. Szeged. 2001. 42–44.
- Miniatűr szövegek és tipológiájuk. 2002. In: Andor József – Benkes Zuzsa – Bókay Antal (szerk.) *Szöveg az egész világ. Petőfi S. János 70. születésnapjára*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 329–339.
- Téma, réma és szöveg: kérdések. 2002. *Officina Textologica* 9–19.
- Beleértett jelentés a szövegtípus függvényében. 2003. *Magyar Nyelvjárások XLI. (Köszöntő könyv Nyirkos István 70. születésnapjára)* 343–349.
- Wenn ein Wort zugleich ein Text ist. Ein Versuch über kleinste Texte. 2004. In: Rita

Brdar-Szabó – Elisabeth Knipf-Komlósi (eds.) *Lexikalische Semantik, Phraseologie und Lexikographie. Abgründe und Brücken. Festgabe für Regina Hessky*. Peter Lang. 57–65.

A szövegtan filozófiája és gyakorlata. Gondolatok Szikszainé Nagy Irma, Petőfi S. János és Benkes Zsuzsa, valamint Tolcsvai Nagy Gábor könyvéről. In: Petőfi S. János (szerk.) *Adalékok a magyar nyelvészet szövegtani diszkurzusához. Három közelítés*. Officina Textologica 11. 9–53.

A szövegtipológia eredményei és eredménytelenségei. 2006. In: Tolcsvai N. G. (szerk.) *Szöveg és típus. Szövegtipológiai tanulmányok*. Tinta. Budapest. 17–26.

Szükség van-e új szövegfogalomra? Egy pályázati kiírás tanulságai. 2008. In: Tátrai Szilárd – Tolcsvai N. Gábor (szerk.) *Szöveg, szövegtípus, nyelvtan*. Tinta. Budapest. 27–36.

The results and/or the failure of text typology. 2008. In: Tolcsvai Nagy Gábor (ed.) *Funktion and Genres*. Metalinguistica 20. Peter Lang. Frankfurt a. M. 15–26.

Recenziók

Bernd Spillner (ed.). *Methoden der Stilanalyse*. *Helikon* 1995/3: 367–372. (A stílus diszkurzív elmélete)

Klaus Brinker – Gerd Antos – Wolfgang Heinemann – Sven F. Sager (hrsg.) 2000. *Text- und Gesprächslinguistik. Linguistics of Text and Conversation. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung. An international Handbook of Contemporary Research. I. Halbband*. Berlin – NewYork. Walter de Gruyter. In: *Sprachtheorie und germanistischen Linguistik* 12. 191–197.

Szathmári István 2002. *A stíloselemzés elmélete és gyakorlata*. A Kodolányi János Főiskola kiadványai. Székesfehérvár. 440. p. (Kodolányi Füzetek 16.) In: *Könyv és Könyvtár* XXV/2003: 513–517.

Ulla Fix – Kirsten Adamzik – Gerd Antos – Michael Klemm (hrsg.). *Brauchen wir einen neuen Textbegriff?* In: *Sprachtheorie und germanistische Linguistik*. 17/2. 2007.

Olaf Kron. *Probleme der Texttypologie*. In: *Sprachtheorie und germanistische Linguistik*. 18/2: 211–216. 2008.

KORNYÁNÉ SZOBOSZLAY ÁGNES

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. Négy szócikk: Antonomázia; Epitheton; Közölés; Mezozeugma.

Tanulmányok, cikkek

Vizsgálódások Németh László metaforái körül. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 175–80.

Alakzat az archaizálás szolgálatában Kós Károly *Országépítő* című regényében. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai- stilisztikai alakzatok világa*. Budapest. 118–27.

Magyarország antonomáziája Petőfi költészetében és prózájában. 2008. In: Bölcskei Andrea – N. Császi Irén (szerk.) *Név és valóság*. Budapest.

Recenziók

Szathmári István (szerk.) A stilisztikai alakzatok rendszerezése. *Magyar Nyelvjárások* 44. 2006: 144–53.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Nyelvi-stilisztikai megjegyzések Kós Károlyról és a *Varju nemzetség*-ről. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Budapest. 194–213.

„...én az Örzsike nénéd vagyok” – Egy módszertani kísérlet az írói névadás és névhasználat vizsgálatához. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Budapest. 257–67.

Kós Károly „tusakodása”. 2002. In: *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére*. A Miskolci Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Miskolc. 115–7.

Adalékok Kossuth Lajos (retorikai) tanulmányaihoz. 2002. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze. Tanulmányok Kossuth stílusművészetéről*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 78. Debrecen. 7–18.

Kun Bertalan püspök retorikai elmélete és gyakorlata. 2009. *Bibliotheca Comeniana* XIV. Sárospatak. 91–102.

Száz éve indult a 125 éve született Kós Károly pályája – Gondolatok egy hosszan kísértő olvasmányélményemről és a magam életútjáról 2008-ban. 2009. In: Veres László – Viga Gyula (szerk.) *A Herman Ottó Múzeum évkönyve XLVIII.* 199–223.

Recenziók

Szathmári István. A stíluselemzés elmélete és gyakorlata. *Magyar Nyelvjárások* 42: 146–50. 2004.

Szathmári István. A magyar stilisztika útja. *Magyar Nyelvjárások* 46: 240–43. 2008.

LŐRINCZ JULIANNA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Petőfi-versek és műfordításaik alakzatainak kontrasztív vizsgálata 2006. Az alakzatok világa 19. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 48 p.

Kultúrák párbeszéde 2007. Pandora Könyvek 10. Líceum Kiadó. Eger. 221 p.

Tanulmányok, cikkek

Motívum- és képrendszer Jeszenyin költészetében. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Statyi po szlavjanszkoj filologiji*. TOM. XXI. Eger. 1995. 123–136.

„Kékbenyúló mezők” (Képek és színek Jeszenyin költészetében és műfordításaiban) 1996. In: *Nyelvek és nyelvoktatás a Kárpát-medencében*. VI. Országos Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia. 2. kötet. Nyíregyháza. 92–98.

Egy vers képi szintjeinek nyelvi szerkesztettsége. 1997. In: *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság 207. Budapest. 291–96.

Kontrasztív alakzatvizsgálat Petőfi-versekben és műfordításaikban. 2002. In: Alabán Ferenc (szerk.) *Irodalmi és nyelvi interpretációk*. Banská Bystrica. 94–102.

Alakzattársítások két Petőfi-versben. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XVIII. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 128–133.

Художественный перевод стихотворения Петёфи: Тисца. (Petőfi Tisza című versének orosz fordítása) 2003. In: *Studia Russica XX. In honorem Béla Tatár*. Institutum Philologiae Slavicae Orientalis et Balticae – Institutum Philologiae Ucrainicae in Universitate Budapestiensi de Rolando Eötvös nominata. Redigunt. László Jászay et András Zoltán. Budapest. 271–275.

Стилистическая характеристика художественных переводов стихотворений Шандора Петёфи (Petőfi-versek orosz fordításainak stilisztikai jellemzői) 2003. In: Krékits József (szerk.) *Acta Academiae Pedagogicae Szegediensis series russistica*. JGyF Kiadó. Szeged. 35–42.

Költői képek Jeszenyin-versekben és magyar műfordításaikban. 2004. In: Cs. Varga István (szerk.) *Folyóba hulló égi kék. Tanulmányok Szergej Jeszenyin költészetéről*. Szláv Történelmi és Filológiai Társaság. Russzisztika. Szombathely. 60–73.

Az alakzatok fordítási kérdései. Petőfi Sándor: Az apostol. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához* 55. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 185–189.

Motívumismérlések Jeszenyin költészetében. 2007. In: Cs. Varga István (szerk.)

Elviháncolt a tavaszi zápor. Szergej Jeszenyin születésének és halálának évfordulója alkalmából. A Szláv Történeti Filológiai Társaság és a Berzsenyi Dániel Főiskola Jubileumok sorozata 4. 71–77.

Az ismétlés alakzatai Petőfi Úti leveleiben és néhány tájleíró versében. 2007. In: *Eruditio – Educatio* 4: 63–71. Selye János Egyetem Tanárképző Kar. Komárno.

Ismétlése alakzatok Petőfi műveiben. 2008. *Magyartanítás* 4: 15–17.

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. Szócikkek (társszerző: V. Raisz Rózsa): *adjekció ektázis, emfázis, epentézis, eufónia, hangszimbolika, hangutánzás-hangfestés, hiperbaton, hiperbaton, homonímia, immutáció, kakofónia, parentézis, szinonímia, tmézis.* Oldalszámok: 15, 166–67; 174–77; 200–202; 221–24; 260–63; 263–66; 284–87; 294–96; 303–304; 325–27; 439–40; 447–50; 560–65; 584–85.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

A kommunikatív ekvivalencia kérdéséhez (Wordsworth *My heart leaps up* és *Daffodils* c. verseinek és műfordításainak egybevető elemzése) 1994. A IV. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencián elhangzott előadás. *Folia– Practico Linguistica* XXIV. évf. II. köt. Budapest. 462–66.

A kommunikatív ekvivalencia kérdései műfordításokban. Jeszenyin *Bokraink közt* c. versének és műfordításának egybevető elemzése. 1994. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Lingua Hungarica.* TOM. XXII. Eger. 53–57.

Műfordítás és stílus. 1996–1997. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Linguistica Hungarica.* Tom. XXIII. Eger. 127–133.

Stílusekvivalencia a műfordításokban. 1997. *Magyar Nyelvőr* 2: 170–176.

A szemantikai és képi szint egyenértékűsége (Jeszenyin *Ősz* című versének és műfordításainak egybevető elemzése). 1998. *Magyar Nyelvőr* 1: 81–84.

Műfordítói elvek és gyakorlati megvalósulásuk. Jeszenyin-versek és műfordításaik egybevető elemzése. 1998. In: Zoltán András (szerk.) *Nyelv – Stílus – Irodalom. Köszöntő könyv Péter Mihály 70. születésnapjára.* Budapest. 370–74.

Metafora és aktuális jelentés a műfordításokban. 2000. In: Gecső Tamás (szerk.) *Lexikális jelentés – aktuális jelentés.* Segédkönyv a nyelvészet tanulmányozásához 3. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 194–200.

Метафоры Есенина. Проблемы художественного перевода [Jeszenyin metaforái. A műfordítás kérdései] 2000. *SLAVICA QUINQUEECCLESIENSIA* VI. Linguistica. Translatologia. Материалы V-ой международной конференции "Теория и практика преподавания славянских языков и литератур". Печ, 5–7 мая 2000 г. 301–308.

Jeszenyin Rab Zsuzsa fordításainak tükrében. 2002. *Új Hevesi Szemle.* Eger. 51–55.

- A műfordítási terminológia kérdései. 2004. In: Irodalmi és nyelvi interpretációk. Univerzita Mateja Bela. Filologická fakulta. Katedra hungaristiky. Eszterházy Károly Főiskola. Magyar Nyelvészeti Tanszék. Banská Bystrica–Eger. 113–23.
- Színek és képek Jeszenyin költészetében. 2004. In: Cs. Varga István (szerk.) *Folyóba hulló égi kék. Tanulmányok Szergej Jeszenyin költészetéről*. Szláv Történeti és Filológiai Társaság. Russzisztika. Szombathely. 48–59.
- Художественный перевод как вариант текста [A műfordítás mint szövegvariáns] 2004. In: Lévai Béla (szerk.) *Alapinformáció és metainformáció*. A Debreceni Egyetem Szlavisztikai Intézetének Kiadványai. Debrecen. 92–96.
- Gondolatok a fordításelmélet kérdéseiről. 2005. In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Nova series. Tom. XXXII. Sectio Linguistica Hungarica. Redigit. Zimányi Árpád. Eger. 137–149.
- Az ekvivalencia kérdéseiről. 2005. In: Dobos Csilla – Kis Ádám – Lengyel Zsolt – Székely Gábor – Tóth Szergej (szerk.) *„Mindent fordítunk, és mindenki fordít”*. *Értékek teremtése és közvetítése a nyelvészetben. Könyvprofesszor Dr. Klaudy Kinga tiszteletére*. Szak Kiadó. Bicske. 73–77.
- A protoszöveg és a metaszóveg viszonya a műfordítási folyamatban. 2005. In: *Irodalmi és nyelvi kölcsönhatások az integráció folyamatában*. Univerzita Mateja Bela. Filologická fakulta. Katedra hungaristiky. Banská Bystrica. 175–181.
- Терминологические вопросы художественного перевода. (A műfordítás terminológiai kérdései) 2003–2005. In: *Annales universitatis scientiarum budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*. Redigit Szathmári István. Sectio Linguistica. Tomus XXVI. Budapest. 425–432.
- Műfordítás és variativitás. 2005. In: Simigné Fenyő Sarolta – Bodnár Ildikó (szerk.) *Sokszínű nyelvészet. Nyelvészeti kutatások a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karán*. Miskolc. 83–90.
- A műfordító nyelvi és kommunikatív kompetenciája. 2006. In: Gecső Tamás (szerk.) *Nyelvi kompetencia – kommunikatív kompetencia*. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 58. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár–Budapest. 226–231.
- A forrásnyelvi szöveg szemantikai és pragmatikai szintjének módosulásai a műfordítási folyamatban. 2006. In: Alabán Ferenc – Zimányi Árpád (szerk.) *Kontextus – Filológia – Kultúra*. Univerzita Mateja Bela Filologická fakulta. Katedra hungaristiky. Eszterházy Károly Főiskola BTK Magyar Nyelvészeti Tanszék. Líceum Kiadó. Banská Bystrica–Eger. 259–266.
- Gondolatok a magyar műfordítás-irodalomról és az ekvivalenciáról. 2006. In: *Eruditio – Educatio* 2: 31–44. Selye János Egyetem Tanárképző Kara. Komárno.
- A műfordítás mint metakommunikáció. 2007. In: Heltai Pál (szerk.) *Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás, terminológia*. XVI. MANyE Kongresszus. Gödöllő. Vol. 3. 2. rész. 593–598.
- A műfordítási folyamat megközelítése a nyelvhasználat szempontjából. 2007. In: Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *Nyelvelmélet – nyelvhasználat*. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 74. Kodolányi János Főiskola

- Tinta Könyvkiadó. Székesfehérvár–Budapest. 131–135.
- Azonosság és másság. A műfordításelmélet néhány terminológiai kérdése. 2007. In: Simigné Fenyő Sarolta – Bodnár Ildikó (szerk.) *Alkalmazott Nyelvészeti Tanulmányok*. II/1. Miskolc. 21–28.
- A forrásnyelvi szöveg jelentéseinek változása a műfordítás-szövegben. 2008. In: Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *Jel és jelentés*. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 83. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 193–200.
- A nyelvészeti fordításelmélet és az irodalmi fordítás elveinek azonosságai és különbségei. 2008. In: Alabán Ferenc (főszerk.) *Kontext – Filológia – Kultúra* II. Univerzita Mateja Bela. Fakulta humanitnych vid. Katedra hungaristiky. Banská Bystrica. 159–167.
- A műfordítás: kultúrák párbeszéde. 2008. A Pécsi Egyetem BTK Fordítástudományi Kutatóközpontja (FKK), a PTE BTK Szlavisztika Intézete és a MTA PAB Szlavisztikai Munkabizottsága által szervezett Kultúrák dialógusa 1. című konferencián tartott előadás szerkesztett változata: http://translat.btk.pte.hu/downloads/translat/translat_2008_nov.pdf
- Венгерские художественные переводы как варианты текстов стихотворений Сергея Есенина (Szergej Jeszenyin verseinek magyar fordításai mint szövegvariánsok) 2009. *Вестник Современный русский язык: функционирование и проблемы преподавания*. Num. 2. Orosz Kulturális Központ, Orosz Nyelv- és Irodalomtanárok Magyarországi Szövetsége. ELTE. Budapest. 144–148.
- A műfordítási terminológia alapkérdései. 2009. In: A magyar mint európai és világnyelv. Balassi Intézet. Budapest. MANYE XVIII. Kongresszus előadásai. 179–183.
- A fordítás – kultúrák párbeszéde. 2009. *Az interkulturális kommunikáció nyelvi aspektusai közép- európai közegben*. Redigit: František Alabán. Univerzita Mateja Bela. Katedra hungaristiky. 125–130.
- Jeszenyin méltó szerzőtársa. (Erdődi Gábor Jeszenyin fordításairól). 2009. *C. E. T. Ország és Irodalom*. XV. évfolyam 116/1. szám. 46–52.

Recenziók

- Cs. Jónás Erzsébet. A magyar Csehov. (Csehov-drámák fordításelemzése). *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. XXIII: 155–56. 1996–1997.
- Cs. Jónás Erzsébet 1999. Az orosz dialógus természetrajza (Szövegszerkezeti vizsgálatok Csehov dialógusaiban). Bessenyei Kiadó. Nyíregyháza. 152. p. In: *Russzkij jazik na zavtra*. 2000/27: 8–9. Szombathely.
- Gecső Tamás – Spannraft Marcellina (szerk.) 1998. A szinonimitásról. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 1. Az ELTE Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke által 1997 októberében rendezett tudományos konferencia előadásainak tanulmánykötete. Tinta Könyvkiadó. Budapest. *Nyr.* 2000/1: 131–133.

- B. B. Колесов: *Русская речь*. (Вчера. Сегодня. Завтра.) [V.V. Koleszov: orosz beszéd (Тегнар. Ма. Нолнар)]. Санкт-Петербург. 1998. Изд. "Юна" 248. In: *Русский язык в центре Европы 2*. Ассоциация русистов Словакии, Банска Бистрица. 2000. 140–141.
- Cs. Jónás Erzsébet. *Az orosz dialógus természetrajza* (Szövegszerkezeti vizsgálatok Csehov dialógusaiban). Nyíregyháza. Bessenyei Könyvkiadó. 1999. 152 p.
- Cs. Jónás Erzsébet 1999. Анализ диалогического текста. Характеристика русского диалога (Структурный анализ диалогического текста драматургии А. П. Чехова). [Az orosz dialógus természetrajza. Csehov drámai szövegei párbeszédeinek szerkezeti elemzése] Ниредьхаза, Бешшенеи Киадо. с. 152. *Filologicka Revue*. Filologická Fakulta UMB v Banskej Bystrici. 2000/1: 83–85.
- Gecső Tamás (szerk.) 1999. Poliszémia, homonímia. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 2. Tinta Könyvkiadó. Budapest. Az ELTE Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke által 1998 októberében rendezett tudományos konferencia előadásainak tanulmánykötete. 206 p. *Nyr.* 2000/2: 256–58.
- Péter Mihály. „Pár tarka fejeze csupán...” Puskin „Jevgenyij Anyegin”-je a műfordítások tükrében. *Nyr.* 2000/2: 260–62.
- Cs. Jónás Erzsébet 2000. A színpadi nyelv pragmatikája. Bessenyei Kiadó. Nyíregyháza. 142 p. *Nyr.* 2000/3: 396.
- Cs. Jónás Erzsébet 2000. A színpadi nyelv pragmatikája. Bessenyei Kiadó. Nyíregyháza. 142 p. *Русский язык на завтра* 2000/28: 14–15.
- Cs. Jónás Erzsébet 2000. A színpadi nyelv pragmatikája. Bessenyei Kiadó. Nyíregyháza. 142 p. *Nyelv*Info* 2000/4: 42–43.
- Lexikális jelentés – aktuális jelentés. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 3. Recenzió az ELTE Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke által rendezett konferenciakötetéről. *Magyar Nyelvőr* 2001: 265.
- Gáspári László 2001. A funkcionális alakzatelmélet néhány kérdése. A gondolatalakzatok. 1. füzet. Nemzeti tankönyvkiadó. Budapest. (Az alakzatok világa) In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Linguistica Hungarica*. Tanulmányok a magyar nyelvről. Eger. 2002. 211–212.
- Kocsány Piroska 2001. A retorikai kérdés a nyelvhasználatban. 2. füzet. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. (Az alakzatok világa) In: *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Linguistica Hungarica*. Tanulmányok a magyar nyelvről. Eger. 2002. 213–216.
- A magányos ősze. Georg Trakl összes versei és versfordításai. Ford. Erdélyi Z. János. Fekete Sas Kiadó. Budapest. 2002. *Nyr.* 2003/2: 254.
- Kossuth Lajos, a szó művésze. Tanulmányok Kossuth stílusművészetéről. 2002. A Debreceni Egyetem Magyar nyelvtudományi Intézetének kiadványai. Debrecen. *Magyartanítás* 2003/4: 34–35.
- Cs. Jónás Erzsébet 2001. Kontrasztív szövegsemantikai vizsgálatok (Csehov-

- drámák magyar fordításai). Bessenyei Kiadó. Nyíregyháza. 306 p. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 15*. Acta Academiae Pedagogicae Szegediensis series linguistica, litteraria et aesthetica. JGYF Kiadó. Szeged. 2003. 270–73.
- Valerij Lepahin: Az ikonok Jeszenyin költészetében. 2004. In: Cs. Varga István (szerk.) *Folyóba hulló égi kék. Tanulmányok Szergej Jeszenyin költészetéről*. Szláv Történelmi és Filológiai Társaság. Russisztika. Szombathely. 128–131.
- Kultúrák dialógusa. 2005. Ismertetés Blum Tamara – Nyíri Márta – Jevgenyija Rosztova *Echo. Oroszország–Magyarország: kultúrák dialógusa* c. tankönyvéről. *Pedagógusképzés* 2005/3: 125–128.
- Péter Mihály 2005. Nyelv, stílus, költői beszéd. *Fordítástudomány* 2006/1: 110–116.
- Péter Mihály 2005. Nyelv, stílus, költői beszéd. *Eruditio – Educatio* 2006/4: 111–114. Selye János Egyetem Tanárképző Kara, Komárom.
- Szikszaíné Nagy Irma (szerk.) 2005. József Attila, a stílus művésze. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai. Debrecen. In: *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis*. Nova series tom. XXXIV. Sectio Linguistica Hungarica. Redigit. Zimányi Árpád. 2007. Eger. 179–182.
- Zimányi Árpád. Nyelvhasználat, nyelvváltozás. *Eruditio – Educatio* 2007/4: 95–98. Selye János Egyetem Tanárképző Kar. Komárom.
- Pethő József 2006. Jelentéstan. Tankönyv a BA képzés számára. Nyíregyházi Főiskola. Nyíregyháza. 136 p. *Nyr.* 2008/3: 374–375.
- Szergej Jeszenyin. Szálltam rózsaszín lovon – Проскакал на розовом коне. Erdődi Gábor fordításai. Új Mandátum Kiadó. Budapest. *Modern Nyelvoktatás* 2009/4: 83–86.

MINYA KÁROLY

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Tinta könyvkiadó, Budapest. A hendiadisz, körmondát, pleonazmus, tautológia szócikkek Jenei Terézszel, valamint a halmozás szócikk Pethő Józseffel.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Nyelvművelek, tehát vagyok? (100 anyanyelvi egyperces). 2002. Nyíregyháza. 155 p.

Mai magyar nyelvújítás. 2003. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához. Tinta Kiadó. Budapest. 120 p.

Rendszerváltás-normaváltás. A magyar nyelvűvelés története 1989-től napjainkig. 2005. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához. Tinta Kiadó. Budapest. 145 p.

Új szavak I. Nyelvünk 1250 új szava értelmezésekkel és példamondatokkal. 2007. Az ékesszólás kiskönyvtára sorozat. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 179 p.

Balázs Géza – Zimányi Árpád (szerk.) 2007. *Magyar nyelvhasználati szótár*. Pauz – Westermann Könyvkiadó. Celldömölk.

P. Lakatos Ilona (szerk.) 2006. *Grammatikai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal)*. Bölcsész Konzorcium. Nyíregyháza. 232. p. (CD-n és digitalizált változatban is.)

Tanulmányok, cikkek

Szókészletünk változása a neologizmusok újabb rendszerezésének tükrében. 2000. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *A nyelvészet és az irodalomtudomány új útjai*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 47–56.

Közgazdasági tárgyú idegen szavak. 2000. *Pedagógiai Műhely* 2: 57–62.

„Mit változtatnék meg a helyesírási szabályzatban?” 2000. *Pedagógiai Műhely* 2: 65–6.

A szókincs bővülés tendenciái, módjai és példái a rendszerváltástól az ezredfordulóig. Az Újvidéki Egyetem Magyar Tanszékének Évkönyve. Újvidék. 2001. 39–45.

Idegen szavak a mindennapi nyelvhasználatban. 2001. In: Minya Károly (szerk.) *Tudomány és anyanyelv (A Magyar Professzorok Világtanácsának az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének közreműködésével)*

- megrendezett ankét előadásai). Nyíregyháza. 52–57.
- Az Anyanyelvapolók Szövetségének megalakulása. 2002. In: *Éltető anyanyelvünk* (Írások Grétsy László 70. születésnapjára). Tinta Könyvkiadó. Budapest.
- Attitűdvizsgálat a reklámtörvény kapcsán főiskolások körében. Az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének tudományos ülésén elhangzott előadásai 11. Nyíregyháza. 2002. 562–7.
- Mai magyar szaknyelvújítás. 2002. *Pedagógiai Műhely* 2: 42–6.
- A nyelvi újítás egyik ritkább módja: a szándékos szóferdítés. 2003. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára*. Budapest. 108–11.
- A hiperkorrekció mint stílus eszköz. Szándékos helyesírási és nyelvhelyességi hibák Parti Nagy Lajos Sárbogárdi Jolán: A test angyalai című giccsregényében. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *Az alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 131–41.
- Mai magyar szaknyelvújítás. 2004. In: Balázs Géza (szerk.) *A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője*. MTA Társadalomkutató Központ. Budapest. 249–67.
- Hibák, szólások, metaforák. (Sajtnyelv, helyzetkép) 2004. In: Varga Gabriella (szerk.) *Kommunikáció és nyelvhasználat*. Az Eszterházy Károly Főiskola Tudományos Közleményei. XXXI. Eger. 20–8.
- A nyelvművelés elmélete és gyakorlata. 2005. In: Balázs Géza (szerk.) *Jelentés a magyar nyelvről (2000–2005)*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 21–36.
- A Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport története (2000–2005). 2005. In: Balázs Géza (szerk.) *Jelentés a magyar nyelvről (2000–2005)*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 176–87. (társszerző: Balázs Géza)
- A nyelvművelés etikája és gyakorlata. 2005. In: Cs. Jónás Erzsébet – Székely Gábor (szerk.) *Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban*. MANYE – Bessenyei György Könyvkiadó. Pécs – Nyíregyháza. 188– 91.
- Iskolai nyelvművelés: oktalan tevékenység? 2005. In: Huszti Ilona – Kojadzsin Natália (szerk.) *Nyelv és oktatás a 21. század elején*. PoliPrint. Ungvár. 53–8.
- A magyarítás motivációi és nehézségei. 2005. *Magyar Nyelvőr* 129. szám. Emlékszám Lőrincze Lajos születésének 90. évfordulójára. 47–83.
- Nyelvművelés, nyelvi norma, nyelvhelyesség, nyelvi sztenderd. *Pedagógiai Műhely* XXXI/1: 50–7.
- A Parti-csapda és a Háy-dráma-szöveg. 2007. *Napút* 5: 71–7.
- A ritkább szóalkotási módok stilisztikai funkciója Parti Nagy Lajos A tisztújítás című drámájában. 2007. In: Maticsák Sándor (szerk.) *Nyelv, nemzet, identitás*. 1. kötet Nemzetközi Magyaráságtudományi Társaság. Debrecen – Budapest. 315– 22.
- Nyelvművelés Finnországban. 2008. In.: Balázs Géza – Dede Éva (szerk.) *Európai nyelvművelés*. Inter Kht. – PRAE.HU. Budapest. 79–89.
- A nyelvművelés színterei és lehetőségei Finnországban. é. n. In.: P. Lakatos Ilona –

Pethő József (szerk.) *Elméletek és módszerek*. Bessenyei György Könyvkiadó. 19–29.

A ritkább szóalkotási módok stilisztikai funkciója Parti Nagy Lajos A tisztújítás című drámájában. 2008. In.: Németh Zoltán (szerk.) *Tükördara. Parti Nagy Lajos költészetéről, prózájáról, drámájáról*. Kijárat Kiadó. Budapest. 282–95. (másodközlés)

Finn. 2009. In: Balázs Géza – Dede Éva (szerk.) *Európai helyesírások*. Inter Kht – PRAE.HU. 67–73.

Nyelvújítás napjainkban. 2009. *Napút* 8: 8–19.

Nyelvi tolerancia az iskolai kommunikációban. 2009. In: Karmacsi Zoltán – Márku Anita (szerk.) *Nyelv, identitás és anyanyelvi nevelés a XXI. században*. PiloPrint. 113–7.

Recenziók

Fel, gilisztások! 2000. *Édes Anyanyelvünk* 3: 8.

Herkules, a szupersztár. 2000. *Édes Anyanyelvünk* 1: 10.

Lehetséges nyelvi szabványok (könyvismertetés). 2001. *Magyartanítás* 5: 36–7.

Az anyanyelvek napjához. 2001. *Édes Anyanyelvünk* 3: 15.

Az Európai Unió nyelve. 2002. *Édes Anyanyelvünk* 1: 11.

E (záró)jelben győzni fogsz? 2002. In: Kemény Gábor – Szánt Jenő (szerk.) *Mondd és írd! Válogatott nyelvűvelő cikkek*. Auktor Könyvkiadó. Budapest. 366.

A rendszerváltás szavai. 2002. In: Kemény Gábor – Szánt Jenő (szerk.) *Mondd és írd! Válogatott nyelvűvelő cikkek*. Auktor Könyvkiadó. Budapest. 376.

Szándékos szóferdítések. 2002. In: Kemény Gábor – Szánt Jenő (szerk.) *Mondd és írd! Válogatott nyelvűvelő cikkek*. Auktor Könyvkiadó. Budapest. 387.

A név tisztelete. 2002. In: Kemény Gábor – Szánt Jenő (szerk.) *Mondd és írd! Válogatott nyelvűvelő cikkek*. Auktor Könyvkiadó. Budapest. 402–4.

Zavar a kép. 2002. *Édes Anyanyelvünk* 4: 14.

Anyanyelvi félpercesek. 2002. *Édes Anyanyelvünk* 2: 11.

Gyerekszáj az anyanyelvről. 2002. *Édes Anyanyelvünk* 3: 15.

Nyelvünkben a világ (könyvismertetés). 2002. *Édes Anyanyelvünk* 5: 13.

Falvédő feliratok. 2003. *Édes Anyanyelvünk* 1: 9.

A közhelyesírásról. 2003. *Édes Anyanyelvünk* 2: 9.

Információhomály. 2003. *Édes Anyanyelvünk* 4: 6.

Tolmácsemlékeim. 2004. *Édes Anyanyelvünk* 5: 4.

A megszólítások nyelvhasználatunkban (könyvismertetés) 2004. *Édes Anyanyelvünk*

1: 16.

Tizedes tört vagy tizedestört? 2004. *Édes Anyanyelvünk* 2: 14.

Sztriptíz a rendelőben. 2004. *Édes Anyanyelvünk* 2: 11.

A nyelv művelés etikája. 2004. *Édes Anyanyelvünk* 4: 6.

Helyesírásunk a 21. század kezdetén. (könyvismertetés) 2005. *Magyartanítás* 1: 34–6.

A szépirodalom és a nyelvi norma. 2005. *Édes Anyanyelvünk* 2: 6.

Egy vessző, és más semmi. 2005. *Édes Anyanyelvünk* 3: 9.

A halmozás alakzata (könyvismertetés). 2005. *Magyartanítás* 4: 37–8.

Vitairat a nyelv művelésért (könyvismertetés). 2005. *Édes Anyanyelvünk* 5: 12.

A nyelvjárás is a nyelvi norma. 2006. *Édes Anyanyelvünk* 1: 1.

Bringamoped, motokikli. 2006. *Édes Anyanyelvünk* 2: 9.

A 6–3-as szabály, avagy a magyar-angol focimeccs emléke kísért? 2006. *Édes Anyanyelvünk* 3: 1.

A nyelvzsonglőr stílusparódiája. 2007. *Édes Anyanyelvünk* 2: 13.

Régi szavak újjászületése. 2007. *Édes Anyanyelvünk* 3: 16.

Gajra ment j-k. 2007. *Édes Anyanyelvünk* 4: 8.

Vesszővel vagy anélkül? 2007. *Édes Anyanyelvünk* 5: 9.

Színház, mobil, kikapcs. 2008. *Édes Anyanyelvünk* 2: 2.

Stílusközpontú nyelv művelés. (könyvismertetés) 2008. *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* 2: 276–9.

Nyersesség. 2008. *Édes Anyanyelvünk* 3: 9.

Stíluserevény vagy stílusvétség a pleonazmus és a tautológia. 2008. *Édes Anyanyelvünk* 5: 8.

Két évtized a helyesírásért. (könyvismertetés). 2008. *Édes Anyanyelvünk* 5: 12.

A neologizmusok és az archaizmusok skálája. 2009. *Édes Anyanyelvünk* 2: 9.

Futballzsargon. 2009. *Édes Anyanyelvünk* 3: 2.

Bevállalás bulvár. 2009. *Édes Anyanyelvünk* 3: 8.

A bulisofőr nem botrányképes. (könyvismertetés) 2009. *Édes Anyanyelvünk* 4: 12.

Üzletnévdivat-bemutató. 2009. *Édes Anyanyelvünk* 5: 11.

Kacsatánc és zakatolás moncsicsivel. (könyvismertetés) 2009. *A Vörös Postakocsi*. Nyár: 125–7.

NAGY L. JÁNOS²

Belföldön kiadott könyv vagy könyvrészlet

Halotti beszéd. 1995. In: *22 híres beszéd*. Móra Kiadó. Budapest. 98–111.

Isméltések és értelmezések Weöres Sándor verseiben. 1996. Akadémiai Kiadó. Budapest.

Benkes Zsuzsa – Nagy L. János – Petőfi S. János 1996. *Szövegtani kaleidoszkóp 1. Antológia*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

Szavak és világok Weöres Sándor verseiben. 1998. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Nagy L. János – Péntek János 2000. *A kreatív nyelvhasználat és az iskola*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

A retorikus nyelvhasználat Weöres Sándor költészetében. 2003. Akadémiai Kiadó. Budapest. 284. p. (bibliográfia is)

A chiazmus gondolata és a szöveg chiazmusa. 2005. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 59. p. (Az alakzatok világa 12.)

Nemzetközi folyóiratban vagy gyűjteményes kötetben megjelent tanulmány

Az irodalmi szöveg nyelvészeti határaitól. 1996. In: J. Lévi-Valensi – Sebéné Madácsy Piroska – Bene Kálmán (szerk.) *Új tendenciák a komparatistikában II*. JGYTF Kiadó. Szeged. 245–49.

A ritmus és jelentése Weöres Sándor verseiben. 1997. In: Péntek János (szerk.) *Szöveg és stílus. Szabó Zoltán köszöntése*. Kolozsvár. 308–12.

Poésie musicale ou musique poétique? Sur les compositions S. Weöres – F. Sebő. 1998. In: *Revue d'Études Françaises, 3. Actes des Rencontres en l'honneur d'Iván Fónagy*. Budapest. 3: 181–95.

A fordíthatóság határaitól. Weöres Sándor néhány szövegének átültetéséhez. 1999. In: Lévi-Valensi, Jacqueline – Sebéné Madácsy Piroska – Bene Kálmán *Nouvelles tendances en littérature comparée / Új tendenciák a komparatistikában III*. Szeged – Amiens. 376–83.

Des limites de la traduisibilité. (Előadás 1999. november 8-án, Strasbourg-ban.) In: *ELTE Annales, Sectio Linguistica XXIV*.(1999–2001): 149–57.

For Learner Creativity. 2002. In: *ELTE Annales, Sectio Linguistica XXV*: 129–40.

A betű, az írás és a kultúra. A betű kultúrájától a kultúra írásjegyeiig. (W. S.: Az ábécé 25 betűjére.) 2003. In: Hódi Éva (szerk.) *Szarvas Gábor nyelvűvelő*

² Nagy L. János más kategóriák szerint közli a munkáit.

- napok 2002*. Szarvas Gábor Nyelvművelő Egyesület. Ada. 13–25.
- Chiasme: a semiotic outline. 2004. *Sprachtheorie und germanistische Linguistik Eine internationale Zeitschrift*. Nodus Publikationen. Münster (Herausg. András Kertész). 14.2: 153–70.
- Nyelvészet, retorikai és szemiotikai elemzések az evangéliumok nyelvéből. 2005. In: Benyik György (szerk.) *A Biblia értelmezése*. Nemzetközi Biblikus Konferencia, Szeged, 2004. augusztus 29–szeptember 1. JATEPress. Szeged. 143–59.
- A szintaxis poétikájához. 2004. In: Schaffner, Alain – Bene Kálmán – Madácsy Piroska (szerk.) *Új tendenciák a komparatistikában IV. – Nouvelles tendances en littérature comparée IV*. JGYTF. Szeged – Amiens. 291–304.
- Nagy János – Alexin Zoltán: Weöres Sándor költői nyelvének számítógépes feldolgozása. 2004. In: Alexin Zoltán – Csendes Dóra (szerk.) *II. Magyar Számítógépes Nyelvézeti Konferencia*. SZTE. Szeged. 219–27.
- Linguistic, rhetorical and semiotic analyses of the language of Gospels. 2005. *Sprachtheorie und germanistische Linguistik, Eine internationale Zeitschrift*. Nodus Publikationen. Münster (Herausg. András Kertész). 15.2: 117–52.
- Kognitív szempontok Brassai gondolkodásában. In: Péntek János (szerk.) *A nyelvész Brassai élő öröksége*. Erdélyi Múzeum Egyesület. Kolozsvár. 127–31.
- Váradtól Váradig. 2007. In: Benő Attila – Fazakas Emese – Szilágyi N. Sándor szerk. *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő könyv Péntek János tiszteletére*. Kolozsvár. II. 176–86.

Hazai folyóiratban vagy gyűjteményes kötetben megjelent tanulmány

- Fekete lyukak? 1986. *Magyar Nyelvőr* 234–8.
- A megnyilatkozás nyelvi értékéről. 1990. *Szemiotikai Szövegtan* 1. 29–35.
- Az elemző okokat keres. 1991. *Magyar Nyelvőr* 3: 189–93.
- Szótárak, sztenderdek, versenyek. 1991. *Első Alkalmazott Nyelvézeti Konferencia*. Nyíregyháza. 155–9.
- Egy szintaktikai szerkezet történetéhez. A *ha ki* kezdetű mellékmondatok. 1992. *Magyar Nyelvőr* 4: 448–54.
- Az Implom József helyesírási versenyről. (Előadás az 1992. nov. 15-ei konferencián) 1993. *Magyar Nyelvőr* 238–40.
- A nyelv bélyegei avagy a bélyegeg nyelve. 1993. *Harmadik Alkalmazott Nyelvézeti Konferencia*. Miskolc. II. 109–12.
- Rendszer-hangzás: hangzás-rendszer. 1993. *Magyar Nyelv* 1: 48–56.
- A szerkezet jelentése felé. 1993. *Magyar Nyelvőr* 3: 296–300.

- Weöres Sándor ünnepére. 1993. *Magyartanítás* 4: 6–8.
- Számok és színek: színek és számok. *Magyar Nyelv*, 1993. 4: 440–59.
- A szerkezettől a versegész felé vagy a versegésztől a szerkezet felé? 1993. In: *A szöveg szerkesztése, megértése, kidolgozása és megszólaltatása*. MNyTK. 196. 227–32.
- A művész szabályai avagy a szabály művésze. 1994. *Magyar Nyelv* 3: 275–87.
- Szembenéző kódexlapok kommentárokkal. 1994. *Szemiotikai Szövegtan* 7. 19–28.
- Ismétlésszerkezetek a *Halotti beszéd* szövegében. 1994. In: Békési Imre – H. Tóth Imre (szerk.) *Bárczi Géza centenáriuma*. SZAB. Szeged. 33–47. (Rövidítve: *Iskolakultúra* 1996/9: Melléklet, 10–6.)
- A helyesírás fejlesztésének 12 éve. 1994. *Magyartanítás* 1: 14–8.
- Matematikai tényezők az irodalmi szöveg értelmezésében. 1995. In: Lengyel Zsolt (szerk.) *Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia*. Veszprém. 186–92.
- A végtelen jele (?) a *Kézírásos könyvben*. 1996. In: Nagy L. János *Anyanyelvi nevelés és helyesírás*. Gyula. 84–91.
- Helyesírással (is) a kreativitásért. 1996. In: Fekete Péter – V. Raisz Rózsa (szerk.) *A szöveg szerkesztése, kidolgozása és értelmezése*. (Anyanyelv-oktatási napok, Eger) 263–8.
- Az európai paradoxon és a magyar népi aforizma. 1996. In: Rozgonyiné Molnár Emma (főszerk.) *Absztrakció és valóság. Békési Imre köszöntése*. JGYTF Kiadó. Szeged. 223–7.
- Egyféle vagy többféle az értelmezés? 1997. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. 296–300.
- A kis herceg* magyar nyelvű 'továbbírásai'. 1997. *Szemiotikai Szövegtan* 10. 179–85.
- Parafraztikai megközelítések Weöres Sándor egysorosaiban. 1997. *Magyar Nyelv* 345–48.
- Nyelvművelés és kreativitás. 1998. In: Sándor Klára (szerk.) *Nyelvi változó – nyelvi változás*. JGYTF Kiadó. Szeged. 235–8.
- A jelentéstől a jelentéshez? 1998. In: Horváth Katalin – Ladányi Mária (szerk.) *Elementszerkezet és linearitás. A jelentés és szerkezet összefüggése*. ELTE. Általános Nyelvészeti Tanszék. 175–9.
- Ismétlésszerkezetek – matematikai tényezők – értelmezések. 1998. In: Geecső Tamás és Spannraft Marcellina (szerk.) *A szinonimitásról*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 114–8.
- Egysoros ötletek univerzuma. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 109–30.
- Egysorosok és illusztrációk. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és*

- gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 130–8.
- A kis herceg francia nyelvű 'továbbírásai'. 1998. *Szemiotikai Szövegtan* 11. 233–41.
- Weöres Sándor: Fairy Spring. 1999. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában*. MNYTK. 212. Budapest. I. 139–50.
- A mondattan és a mondattanok. 1999. In: Galgóczi László (szerk.) *Nyelvtan, nyelvhasználat, kommunikáció*. Tanulmányok. JGYF Kiadó. Szeged. 11–35.
- Márai néhány chiazmusáról. 2000. In: Lőrinczy Huba – Czetter Ibolya (szerk.) „*Este nyolckor születtem*”. Bár-könyvek. Szombathely. 277–86.
- Weöres néhány metaforájáról. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 192–6.
- Miért főhangsúlyosak Weöres szövegmondatai? 2001. In: Kabán Annamária (szerk.) *Funkcionális mondatperspektíva és szövegszerkesztési stratégia*. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 95–104.
- Hangzó tartalmak felé. Mai líránkat tanítva. 2002. In: V. Raisz Rózsa – Zimányi Árpád (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején*. XIV. Anyanyelv-oktatási napok, Eger, 2001. július 9–12. MNYTK. 216. Budapest. 279–86.
- A cloze mint kompozíciós elv? 2002. In: Andor József – Benkes Zsuzsa – Bókay Antal (szerk.) *Szöveg az egész világ*. Petőfi S. János 70. születésnapjára. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 394–402.
- Változatok az anakreoni sorra? 2002. In: *Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László 70. születésnapjára*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 365–71.
- Az epiforától a sestináig. 2003. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára*. ELTE. Budapest. 248–51.
- A költői retoricitás fogalmához. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 142–57.
- A hangzástól a hangzáshoz. 2003. In: Hoffmann István – Kis Tamás (szerk.) *Köszöntő könyv Nyirkos István 70. születésnapjára*. Debrecen. 453–8.
- Nagy L. János – Vörös László: Weöres Sándor szegedi vonatkozásai. 2003. *Tiszatáj* 6: 70–4.
- A chiazmus: szemiotikai vázlat. 2003. *Szemiotikai Szövegtan* 15. 81–90.
- Nyelvészeti, retorikai és szemiotikai elemzések az evangéliumok nyelvéből. 2004. *Szemiotikai Szövegtan* 16. 29–43.
- Az alakzattársulás és az oszcilláció stilisztikájához. 2004. In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *Stílus és anyanyelv*. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. Szeged. 83–93.

- A nyelv kreativitásától a kreatív nyelvművelés felé. 2004. In: Balázs Géza (szerk.) *A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője*. MTA Társadalomkutató Központ. Budapest. I. 141–59.
- Walzer – Valse triste – valcer. 2004. In: Navracsics Judit – Tóth Szergej (szerk.) *Nyelvészet és interdiszciplinaritás. Köszöntőkönyv Lengyel Zsolt 60. születésnapjára*. Generália. Szeged – Veszprém. II. 568–72.
- „Tizenöt forint szála”. Stéhlík János festőművész beszélő címei. 2004. *Szeged* 9: 31–3.
- Idegen nyelvi elemek használata rádiós szövegekben.* (Nagy István Zoltánnal) 2004. Az ORTT megbízására. 27. (melléklettel)
- A rádiós szövegek szövegéről.* Az ORTT megbízására. 2004. 12.
- József Attila, Tisza, Török Gábor. 2005. *Szeged* 6: 28–33.
- József Attila költői nyelvéért. 2005. In: Veszelszkiné Huszárik Ildikó (szerk.) *Nyelvészek az irodalomról*. A Bibó István Alapítvány kiadása. Kiskunhalas. 17–25.
- Az alakzatok hangzásához. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai és stilisztikai alakzatok elemzése*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 72–81.
- Az alakzatok logikai megközelítéséhez. 2006. In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *A mondat: kaland. Hetven tanulmány Békési Imre hetvenedik születésnapjára*. JGYF Kiadó. Szeged. 281–7.
- Az elsőktől a legutolsóig. 2006. *Magyar Nyelv* 1: 15–33.
- Arról, aki Márait tanítja. In: *Köszöntő könyv Lőrinczy Hubának*. Életünk Könyvek. Szombathely. (Megjelenés alatt.)
- Nagy L. János: Az osztatlan filológiáról. Előadás az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar tudományos-művészeti ülészakán, 2007. április 10-én. 8. (Megjelenés alatt.)
- A mondat a versért van. 2007. In: Békési Imre (szerk.) *HatVan. Tandi Lajos köszöntése*. Bába Kiadó. Szeged. 221–5.
- A hangzó ritmus szemiotikájához. 2007. In: Balázs Géza – H. Varga Gyula (szerk.) *Szemiotika és tipológia*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest. Líceum Kiadó. Eger. 138–42.
- Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. Szócikkek: Antimetabolé, Epanodosz, Kettős szillogizmus, Kiazmus, Kommutáció, Metabázis, Metabolé, Metalepszisz, Metalogizmus, Metaplazmus, Metaszeméma, Metasztázis, Metataxis, Metatézis, Permutáció, Protézis, Szillogizmus, Transzmutáció. Oldalszámok: 105–7, 198–200, 327–32, 332–5, 343–5, 386, 386–9, 402, 403, 404–6, 406–7, 407, 407–8, 408–9, 462–3, 483–4, 535–8, 585–7.

„Vadrózsából tündérsipot csináltam.” Weöres Sándor, a falusi költő. 2007. *Parnasszus Tél*. 95–104.

Kodály Zoltán, a filológus. 2007. *Szeged* 12: 20–5.

Egy kerekasztal-beszélgetés elé. 2007. *Szeged* 12: 20.

Kodály Zoltán, a nyelvművelő. 2007. *Szeged* 12: 25.

Kodály Zoltán, a filológus. 2007. In: Tandi Lajos (szerk.) *Erkölc és művészet törvényhozója. Kodály Zoltán és Szeged*. Bába Kiadó. Szeged. 150–9.

Egy kerekasztal-beszélgetés elé. 2007. In: Tandi Lajos (szerk.) *Erkölc és művészet törvényhozója. Kodály Zoltán és Szeged*. Bába Kiadó. Szeged. 150–1.

Kodály Zoltán, a nyelvművelő. 2007. In: Tandi Lajos (szerk.) *Erkölc és művészet törvényhozója. Kodály Zoltán és Szeged*. Bába Kiadó. Szeged. 158–9.

Kodály Zoltán, a filológus. 2007. *Magyar Nyelvőr* 2008/4.

Weöres Sándor néhány dialógusáról. 2008. In: Tolcsvai Nagy Gábor – Tátrai Szilárd szerk. *Dialógus a grammatikában – grammatika a dialógusban*. ELTE. Budapest.

Szöveggkritikai közreadás belföldi kiadványban

Török Gábor 1998. *Ciszterna és forrás*. (A kéziratot gondozta és szerk. Nagy L. J.) JGYF Kiadó. Szeged.

Külföldön vagy belföldön kiadott kötet szerkesztése

Nagy L. J. (szerk.) 1992. *Rendszer és stílus a helyesírásban*. Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. (Deme László, Fábíán Pál, Nagy L. János, Rozgonyiné Molnár Emma, Szabó Istvánné Nagy Magdolna, Szathmári István tan.)

Nagy L. J. (szerk.) 1994. *Helyesírás és nyelvtudomány*. Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. (Békési Imre, Benkes Zsuzsa, Deme László, Cs. Nagy Lajos, Nagy L. János, Rozgonyiné Molnár Emma, Szathmári István tan.)

Rozgonyiné Molnár Emma – Galgóczi László – Nagy L. János (szerk.) 1996. *Absztrakció és valóság. Békési Imre köszöntése*. JGYTF Kiadó. Szeged.

Nagy L. J. (szerk.) 1996. *Anyanyelvi nevelés és helyesírás*. Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. (Szathmári István, Cs. Nagy Lajos, Deme László, N. Császi Ildikó, Péntek János, Seregy Lajos, Petőfi S. János, Békési Imre, Benkes Zsuzsa, A. Jászó Anna, Nagy L. János tan.)

Nagy L. J. (szerk.) 1998. *Helyesírás és nyelvpolitika*. Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. (Kiss Jenő, Grétsy László, Ágoston Mihály, Péntek János, Wacha Imre, A. Jászó Anna, Szathmári István, Szabó Mihály Gizella tan.)

- Nagy L. J. (szerk.) 2000. *Petőfi, névtan, helyesírás*. Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. (Benkes Zsuzsa, Kerényi Ferenc, Szathmári István, V. Raisz Rózsa, Hajdú Mihály, Ördög Ferenc, Mező András, Fercsik Erzsébet, Péntek János tan.)
- Nagy L. J. (szerk.) 2002. *A helyesírás és a millennium*. Erkel Ferenc Gimnázium. Gyula. (Szathmári István, Bencze Lóránt, Péntek János, Balázs Géza, A. Jászó Anna, Benkes Zsuzsa tan.)
- Nagy L. János (szerk.) 2004. *Retorika, Márai, helyesírás*. (CD, 53382. sz.) Implom József Helyesírási Verseny. Tanulmányi versenyek. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. (Békési Imre, Galgóczi László, Szathmári István, Wacha Imre, Szendrei János, Nagy L. János köszönti a jubiláns Rozgonyiné Molnár Emmát; Adamikné Jászó Anna, Balázs Géza, Bencze Lóránt, Benkes Zsuzsa, Czetter Ibolya, V. Raisz Rózsa, Szathmári István, Szigeti Lajos Sándor tan.)
- Nagy L. J. (szerk.) 2008. *Helyesírás, József Attila*. Implom József Helyesírási Verseny 2003-2007. Tanulmányi versenyek. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 226. p. 53382/CD/1. (Balázs Géza, Bencze Lóránt, Benkes Zsuzsa, N. Horváth Béla, Nagy L. János, Péntek János, Wacha Imre tan.)

Tudományos munka bírálata

- Seregy Lajos kandidátusi értekezésének bírálata*. TMB. Budapest. 1995.
- E. Benkes Zsuzsa kandidátusi értekezésének munkahelyi bírálata*. JGYTF. Szeged. 1997. *Máthé Dénes PhD-értekezésének bírálata*. BBTE. Kolozsvár. 2003.
- Szirányiné Pálfi Gyöngyi PhD-értekezésének bírálata*. ELTE. Budapest. 2005.
- Rádi Ildikó PhD-értekezésének bírálata*. BBTE. Kolozsvár. 2007.

Kisebb tudományos érdekű közlemények

- Diszkusszió: Szövegtan, interpretáció, interdiszciplinaritás. Résztevők: Békési Imre, Petőfi S. János, Csúri Károly, Nagy L. János. 1990. *Szemiotikai Szövegtan* 1: 57–83.
- Szathmári István – Várkonyi Imre (szerk.) A szövegtan a kutatásban és az oktatásban. *Szemiotikai Szövegtan* 2. 1991: 140–7. (Ismertetés)
- Békési Imre: Szövegszerkezeti alapvizsgálatok. *Szemiotikai Szövegtan* 2. 1991: 155–9. (Ismertetés)
- Horváth Iván – Veres András (szerk.). Ismétlődés a művészetben. *Szemiotikai Szövegtan* 3. 1992: 174–9. (Ismertetés)
- Diszkusszió: A tömbösödés vizsgálatának néhány aspektusa. *Szemiotikai Szövegtan* 8. 1995: 174–16.

Török Gábor nélkül. 1997. *Magyar Nyelv* 3: 295–7.

Baranyai Tiborné: Ludamus una. *Szemiotikai Szövegtan* 10. 228–30. (Ismeretetés)

Könyv az osztatlan (és osztthatatlan?) filológia professzorának. Nyelv, stílus, irodalom. Köszöntő könyv Péter Mihály 70. születésnapjára. *Magyar Nyelv* 2001/4: 505–9. (Orosz nyelvre fordítva is.)

A kettős szillogizmus. Békési Imre: Osztatlan filológia. *Szeged* 2001/1: 32–5. (Ismeretetés)

Kerekasztal-beszélgetés: Petőfi Sándor: *Nem súlyed az emberiség...* című költeményének szövegtani-stilisztikai megközelítései. *Szemiotikai Szövegtan* 14. 2001: 37–60. (Résztevők: Békési Imre, Eőry Vilma, Gáspári László, Kabán Annamária, Kocsány Piroska, Nagy L. János, B. Porkoláb Judit, Szathmári István, Tolcsvai Nagy Gábor)

Bírálat Weöres Sándor A vers születése című bölcsészdoktori értekezéséről. 2004. In: Szabó Tibor (szerk.) *Tanulmányok Halasy-Nagy József filozófiájáról*. Lectum Kiadó. Szeged. 155–64.

Az újra élő lexikon. Szathmári István 2004. Stilisztikai lexikon. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 250 p. *Magyar Nyelv* 2005/3: 366–9.

A kisújszállási diáktól az emeritus professzorig. Szathmári István: A szűkebb és tágabb haza nyelve. Népnyelvi és irodalmi nyelvi tanulmányok. (Szerkesztette Tátrai Szilárd és Tolcsvai Nagy Gábor.) ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 2005. 297 p. [p. 258 + bibl. p. 39] *Magyar Nyelvőr* 2005: 356–8.

Péter László 80 éves. *Magyar Nyelv* 2006: 249–50.

Implom-verseny Implom-díjjal. *Magyar Nyelv* 2006: 379–81.

A nyelvész Révai élő öröksége. *Magyar Nyelv* 2007: 355–7.

Tankönyvek (Kertész Józsefnével és Palotásné Nagy Évával)

Nyelv – szöveg – játék 13 éveseknek. 1994. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

Nyelv – szöveg – játék 14 éveseknek. 1995. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

NÉMETHNÉ VARGA ANDREA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

Tőismétlések és figura etymologicák Gyöngyösi István és Zrínyi Miklós művészetében. 2003. *Magyar Nyelv* 273–292.

A figura etymologica Gyöngyösi István költészetében. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 158–168.

A szójáték Gyöngyösi István költészetében. 2004. ELTE PhD-disszertáció. Budapest.

Metafora, szójáték a sajtónyelvben. 2007. In: Tordainé Vida Katalin (szerk.) *A világ útja az „egység” felé*. VJRKTF. Esztergom. 323–334.

Hangalak és jelentés – a szójáték dinamikája. 2008. In: Daczi – T. Litovkina – Barta (szerk.) *Ezerarcú humor*. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 79. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 63–72.

A szójáték a meggyőzés szolgálatában. A hatékony kommunikáció elmélete és gyakorlata XII. 2006c. VJRKTF. Esztergom. URL: <http://tulipan.vjrktf.hu/hefop>.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

Címek, sajtócímek a meggyőzés szolgálatában. A hatékony kommunikáció elmélete és gyakorlata XI. 2006a. VJRKTF. Esztergom. URL: <http://tulipan.vjrktf.hu/hefop>.

Nyelvhasználatunk tükre és formálója: a sajtónyelv. Sajtónyelv és stilisztika II. 2006b. VJRKTF. Esztergom. URL: <http://tulipan.vjrktf.hu/hefop>.

Egybeírás, különírás, kötőjelhasználat. 2007a. In: F. Kárpát Kinga (szerk.) *Titkárságvezetők és menedzserasszisztensek kézikönyve 2007. július*. Raabe Tanácsadó és Kiadó Kft. Budapest.

Idegen szavak, jövevényszók – szóban és írásban. 2007b. In: F. Kárpát Kinga (szerk.) *Titkárságvezetők és menedzserasszisztensek kézikönyve 2007. szeptember*. Raabe Tanácsadó és Kiadó Kft. Budapest.

PETHŐ JÓZSEF

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A halmozás alakzata. 2004. Akadémiai Kiadó. Budapest. Nyelvtudományi Értekezések 154. 151 p.

Krúdy-tanulmányok. 2005. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 163 p.

Stíloselemzés. (Főiskolai tankönyv.) 2008. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 167 p. (Társszerző: Jenei Teréz)

Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról 2004.. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 113 p. (Jenei Terézzel közösen szerk.)

Tanulmányok, cikkek

Az ismétlés formái és funkciói Krúdy Gyula Szindbád ifjúsága című kötetében. 2000. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *A nyelvészet és az irodalomtudomány új útjai.* Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 23–33.

A halmozás Krúdy Gyula első Szindbád-kötetében. 2001. *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle.*1: 81–92.

Krúdy Gyula A hídon című novellájának stíloselemzése. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája.* Tinta Kiadó. Budapest. 197–202.

A halmozás szerepe a Szindbád ifjúsága második kiadásában. 2001. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Bölcsészettudomány a millennium évében.* Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 9–26.

Szemantikai ismétlések a Szindbád útja a halálnál című Krúdy-novellában. 2001. *Magyar Nyelvőr* 465–477.

A halmozás alakzatának néhány elméleti kérdése. 2002. *Magyar Nyelvőr* 417–436.

Aspekte der textlinguistischen und semantischen Annäherung an die Häufung. 2002. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis. Sectio Linguistica.* Tomus XXV. 81–87.

Az alakzatok státusának kérdéséhez. 2003. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára.* Az ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete – Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 226–230.

- Diszciplínák találkozása az alakzatok kutatásában. 2003. In: Cs. Jónás Erzsébet (szerk.) *Diszciplínák találkozása*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 31–43.
- Koherencia és adjekció (Krúdy Gyula *Tájékoztató* című írásának szövegstilisztikai elemzéséhez). 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 169–182.
- Főfogalom vagy közös integrátor? A halmozás szemantikai jellemzésének kérdéséhez. 2003. *Magyar Nyelvjárások*. XLI. Köszöntő könyv Nyirkos István. 70. születésnapjára. 479–482.
- „Az emlékezet, amely váratlanul valahonnan idetévedt”. Emlékezés és halmozás Krúdy N. N. című kisregényében. 2004. In: Pethő József – Jenei Teréz (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 54–61.
- Adjekciós alakzatok József Attila verseiben. 2005. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila, a stílus művésze*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. Debrecen. 100–115.
- Alakzatok napjaink szónoki beszédeiben. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 90–98.
- Állandóság és változás. Krúdy utolsó alkotói korszakának stílusáról. 2007. *Magyar Nyelvőr* 63–75.
- Mindennapi metaforáink. A metaforák tanításáról és kommunikációs szerepéről. 2007. *Pedagógiai Műhely* 1: 80–87.
- A hasonlatok szövegszerkezeti szerepe Krúdy utolsó Szindbád-ciklusában. 2008. In: P. Lakatos Ilona – Pethő József (szerk.) *Elméletek és módszerek*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 69–79.
- A kognitív metaforaelmélet. 2008. In: P. Lakatos Ilona – Pethő József (szerk.) *Elméletek és módszerek*. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 81–98.
- Alakzat és jelentés. A retorikai-stilisztikai alakzatok jelentéstanához. 2008. In: Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.) *Jel és jelentés*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 281–288.
- Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 5 szócikk.
- Szintaktikai és szemantikai szerkezetek a reklámszlogenekben. 2009. In: Keszler Borbála – Tátrai Szilárd (szerk.) *Diskurzus a grammatikában – grammatika a diskurzusban*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 219–225.
- Megszemélyesítés és tárgyiasítás a Nyírség „lírai mitológiájá”-ban. Adalékok Krúdy Gyula N. N. című kisregényének stílusvizsgálatához. 2009. *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle*. 2: 246–252.

Recenziók (Ismertetések)

Bevezetés az alakzatok világába. Gáspári László: A funkcionális alakzatelmélet néhány kérdése. *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle*. 2002/1: 105–106.

Szikszainé Nagy Irma. A retorikai kérdés rövid tudománytörténete. *Magyar Nyelvjárások*. XL. 2002. 144–151.

Domonkosi Ágnes: Stílselemzés, trópusok, alakzatok. *Magyar Nyelvőr*. 2008: 376–379.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Elméletek és módszerek. 2008. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 137 p. (P. Lakatos Ilonával közösen szerk.)

Szövegértési feladatok érettségizőknek. 2007. Jedlik Kiadó. Nyíregyháza. 44 p. (Társszerző: Szabó G. Ferenc)

Szövegértési feladatok érettségizőknek. Megoldások. 2007. Jedlik Kiadó. Nyíregyháza. 24 p. (Társszerző: Szabó G. Ferenc)

Szövegértés. 2009. Pannon-Literatúra. Kisújszállás. 64 p.

Krúdy Gyula: Őszinte nyíregyházi kalauz. 2008. Krúdy Könyvkiadó. Nyíregyháza. 133. p. Szerkesztés és bevezető tanulmány (7–23).

Pragmatika és stilisztika. In: Zimányi Árpád (szerk.) *Szöveggyűjtemény az anyanyelvi tantárgy-pedagógia tanításához*. EKF Líceum Kiadó. Eger. 117–123.

„Gondolkodni és beszélni tanítunk...” A stilisztika az anyanyelvi nevelésben az 5–8. osztályban. In: Zimányi Árpád (szerk.) *Szöveggyűjtemény az anyanyelvi tantárgy-pedagógia tanításához*. EKF Líceum Kiadó. Eger. 124–131.

Tanulmányok, cikkek

Szükséges-e a harmadik évezredben a retorika? 2000. *Magyartanítás* 1: 3–4.

„Gondolkodni és beszélni tanítunk...” 2002. *Magyartanítás* 1: 24–27.

Pragmatika és stilisztika. 2002. *Magyartanítás* 2: 26–29.

A stilisztika az anyanyelvi nevelésben. 2002. In: Kovátsné Németh Mária (főszerk.) *Tanulmánykötet*. Nyugat-magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar. Győr. 229–235.

A gordonka hangja. Krúdy stílusáról. 2003. *Magyartanítás* 4: 3–7.

- Varga Sándor beszédének elemzése. 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 112–114.
- A stílselemzés újabb módszerei. 2005. In: Cs. Jónás Erzsébet – Székely Gábor (szerk.) *Nyelvek és nyelvoktatás Európa és a Kárpát-medence régióiban*. MANYE – Bessenyei György Könyvkiadó. Pécs – Nyíregyháza. 132–136.
- Varga Sándor „Golyóstoll” című beszédének elemzése. 2005. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szóképek és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 141–144.
- Stilanalytische Prinzipien und Methoden in der heutigen ungarischen Stilistik. 2003–2005. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis. Sectio Linguistica*. Tomus XXVI. 371–378.
- Dóbiás Anikó beszédének elemzése. 2006. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A prózaritmus és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 165–166.
- A tanító mese a szónoklatban. Héjja Márk beszédének elemzése. 2007. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A memória és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 107–109.
- „Legjobban azonban a hangja tetszett...” Krúdy stílusának jellemzése és értékelése a Nyugatban. 2008. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílárís sokszínűsége*. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 31–40.
- Allúzió és argumentáció. Szócs Attila beszédének elemzése. 2008. In: A. Jászó Anna (szerk.) *Az előadásmód és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 175–178.

Recenziók (Ismertetések)

- Szintézis és előremutatás. Szathmári István: A magyar irodalmi nyelv és a stílus kérdései. 2001. *Magyartanítás* 4: 38.
- Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.). A régi új retorika. *Magyar Nyelvőr* 2002: 110–113.
- Az anyanyelvi nevelés új módszertana. Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségig. *Módszertani Közlemények* 2002/3: 137–139.
- Két irodalom – egy stílus. Ajtay-Horváth Magda: A szecesszió stílusjegyei a századforduló magyar és angol irodalmában. *Magyartanítás* 2002/5: 38–39.
- Szikszainé Nagy Irma (szerk.): Kossuth Lajos, a szó művésze. *Magyar Nyelv* 2004: 376–382. Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra: Retorika. *Magyar Nyelv* 2006: 98–103.
- Kabán Annamária. Szövegek színeváltozása. *Magyartanítás* 2007/2: 37–38.
- Szathmári István. A magyar nyelvtudomány történetéből. *Magyartanítás* 2007/4: 36–

37.

Cs. Jónás Erzsébet. Kettős portré villanófényben. *Pedagógiai Műhely* 2008/2: 97–99.

Lőrincz Julianna. Kultúrák párbeszéde. *Modern Nyelvoktatás* 2009/1–2: 125–126.

„kérdősködjetek a régi ösvények felől...” Szathmári István: A magyar stilsztika útja. *Magyar Nyelvőr* 2009: 115–117.

Számos kisebb nyelvészeti, irodalom- és helytörténeti tárgyú ismeretterjesztő cikkem jelent meg a *Kelet-Magyarország* című megyei napilapban és Nyíregyháza hetilapjában, a *Nyíregyházi Napló*ban.

PINTÉRNÉ EŐRY VILMA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Tinta Könyvkiadó, Budapest. 594 p. Szócikkek: allúzió, anakoluthon, dierézis, exklamáció, gondolatalakzat, mondatalakzat, regresszió, szinerézis, szubnexió.

Tanulmányok, cikkek

Alakzat(társulások) a retorizált műfajok szöveg- és stílusstruktúrájában. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 64–73.

Konferencia- és kongresszusi előadások kötetben

Alakzatok a stilisztikában és a szövegtanban. 2002. In: Raisz Rózsa – Zimányi Árpád (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején*. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 219–228.

Az alakzatok és a norma. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 43–48.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

A Szindbád-novellák stílusa. 1989. In: Szathmári István – Fábrián Pál (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó. Budapest. 261–272.

Nyelvi norma – stílusnorma. 1992. In: Kemény Gábor (szerk.) *Normatudat – nyelvi norma*. MTA Nyelvtudományi Intézete. Budapest. 31–40.

Stílusrétegek – szövegtípusok. 1995. In: Keszler Borbála – Laczkó Krisztina (szerk.) *Emlékkönyv Szathmári István hetvenedik születésnapjára*. ELTE BTK. Budapest. 128–133.

Szövegtipológia – stílustipológia. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 138–151.

Konferencia- és kongresszusi előadások

- Stílusirányzat és mondatszerkesztés. 1991. In: Jankovich József – Kósa László – Nyerges Judit – Seidler, Wolfram (szerk.) *Magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében*. Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság. Budapest – Wien. 992–995.
- Balázs Béla Bécsben és a Csodálatosságok könyve. 1993. In: Békési Imre – Jankovich József – Kósa László – Nyerges Judit (szerk.) *Régi és új peregrináció. Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon*. Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság. Budapest – Szeged. 736–741.
- A szöveg- és stílustípusok a gimnáziumi anyanyelvi órán. 1996. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. XII. anyanyelv-oktatási napok, Eger, 1996. július 8–11. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 336–341.
- Egy Krúdy-mondatról. 2004. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 25–32.
- A Balázs Béla-féle szimbolizmus a Nyugat első korszakában. 2008. In: *A Nyugat stiláris sokszínűsége*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 87. 77–86.

Recenziók

- Stilisztika és gyakorlat. *Magyar Nyelv* 1999/4: 485–489.

V. RAISZ RÓZSA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A közbevetés és a közbeékelés a Mikszáth-prózában. 2005. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 33 p. (Az alakzatok világa 11.)

Tanulmányok, cikkek

A retorikai kérdés intonációs problémáihoz. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai kérdés a nyelvhasználatban.* Nemzeti Tankönyvkiadó. 21–29. (Az alakzatok világa 2.)

Kossuth Lajos körmondatairól. 2002. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze. Tanulmányok Kossuth stílusművészetéről.* A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 78. Debrecen. 62–77.

Az adiectiós alakzatok és a körmondatok Márai Sándor kisprózájában. 2004. In: Szabó Géza – Molnár Zoltán – Guttmann Miklós (szerk.) *Emberközpontúság a magyar nyelv oktatásában és kutatásában.* Szombathely. 137–142.

Rendszer és funkció a közbevetés alakzataiban. Előadás a VII. Nemzetközi Magyar Nyelvtudományi Kongresszuson 2004. augusztus 31-én.

A közbevetéses retorikai alakzatok fogalma és példatára. (Előmunkálat lexikoncikkekhez.) 2005. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Linguistica.* 67–75.

Halmazástípusok Márai-szövegekben. 2006. In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *A mondat: kaland. Hetven tanulmány Békési Imre 70. születésnapjára.* Szeged. 328–334.

A körmondat mint alakzat. Márai Sándor körmondatairól. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta Könyvkiadó. 119–129.

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Könyvkiadó, Budapest. 594 p.

Ebben szócikkek:

Alakzat és grammatika 25–30.

Alakzat és szemantika 54–56.

A következők Lőrincz Julianna társszerzőségével:

Adjekció 15.; Ektázis 166–167.; Epentézis 174–177.; Eufónia 220–224.;

Hangszimbolika 260–263; Hangutánzás és hangfestés 263–266.; Hiperbaton 284–296.; Homonímia 294–296.; Immutáció 303–304.; Kakofónia 325–327.; Paragógé 439–440.; Parentézis 447–450.; Szinonímia 560–565.; Tmézis 584–585.

Egy határon túli magyar fiatal beszéde a retorika szükségességéről. 2000. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 142–143.

Srancsik Tamás beszéde a könyvek értékéről. 2001. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd részei és a beszédformák*. Budapest. 110–111.

Megjegyzések Bölkei Zsolt különdíjas versenyző szónoki beszédéhez. 2002. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A klasszikus retorikai bizonyítás. A régi új retorika*. Trezor. Budapest. 114–115.

Dudás Róbert Gyula szónoki beszédének elemzése. 2004. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) In: *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 117–119.

Gondolatok Kovács Dénes beszédének olvasása közben. 2006. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A prózaritmus és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 105–107. (sorozatcím: A Régi Új Retorika)

Kérdések és megjegyzések Tóth Melinda beszédét olvasva. 2007. In: A. Jászó Anna – L. Aczél Petra (szerk.) *A memória és a szónoki beszéd*. Trezor Kiadó. Budapest. 218–219.

Szövegszerkezet és retorikai alakzatok Balázsfalvi Balázs szónoki beszédében. 2008. In: A. Jászó Anna (szerk.) *Az előadásmód és a szónoki beszéd. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 127–128.

Elemző megjegyzések Schilling Tamás szónoki beszédéhez. 2009. In: A. Jászó Anna (szerk.) *Testbeszéd és szónoklat*. Trezor Kiadó. Budapest. 110–112.

Recenziók

Szathmári István (szerk.). A retorikai-stilisztikai alakzatok világa. *Magyar Nyelv* 2004: 371–6.

Sziksainé Nagy Irma: A retorikai kérdés rövid tudománytörténete. Az alakzatok világa 3. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. 217–218.

Czetter Ibolya: Az ismétlés gondolatalakzatainak értelmezése Márainak Napló 1943–44 és 1984–1989 című művében. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. 219–220.

Heltainé Nagy Erzsébet: Az ismétlés és az ellentét alakzatai Sinka István Kadocsa, merre vagy c. kisregényében. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. 221–222.

Pethő József: A halmozás alakzata. A halmozás fogalmának, típusainak és funkcióinak vizsgálata (Krúdy Gyula Szindbád ifjúsága című kötete alapján). [Nyelvtudományi Értekezések] *Irodalomtörténet* 2007/4: 614–617.

Domonkosi Ágnes 2006. Stíloselemzés, trópusok, alakzatok. Pandora Könyvek 5. Líceum Kiadó. Eger. 187 p. In: Zimányi Árpád (szerk.) *Tanulmányok a magyar nyelvről*. Eger. 2007. 183–185.

Szathmári István 2008. A magyar stilisztika útja. Javított, jelentős mértékben bővített kiadás. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó. Budapest. 624 lap. *Magyar Nyelvőr* 2009: 112–115.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Aki megszelídítette a magyar mondatot. (Dolgozatok Mikszáth Kálmán stílusáról.) 2008. Mikszáth Kálmán Táraság. 75 p.

Szövegszerkezet és stílus Márai Sándor kisprózai műveiben. 2008. Pandora Könyvek 11. Líceum Kiadó. Eger. 138 p.

Tanulmányok, cikkek

Kaffka Margit prózája és stílusa. 1980. *Hevesi Szemle* 1980. aug.: 13–14.

Határozói igenevek szintagmatikus kapcsolatokban. 1980. In: Imre Samu – Szathmári István – Szűts László (szerk.) *A magyar nyelv grammatikája. A magyar nyelvészek III. nemzetközi kongresszusának előadásai*. Nytud. Ért. 104. Akadémiai Kiadó. 641–647.

Szarvas Gábor és Eger. 1981. *Hevesi Szemle* 1981/4: 29–31.

A szövegkoherencia mutatóinak méréséhez. 1984. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. XVII. 167–196.

Ötödik osztályos tanulók szókincsének vizsgálata. 1986. In: Szende Aladár (szerk.) *Program az anyanyelvi nevelés továbbfejlesztésére*. Tankönyvkiadó. Budapest. 413–430. Társszerzők: D. Berencsi Margit, Fekete Péter, O. Bozsik Gabriella, Pásztor Emil, Varga Gyula.

A kvantitatív módszer mondatstilisztikai alkalmazhatóságáról. 1986. *Magyar Nyelvőr* 1986: 161–169.

A szókincsfejlesztés szükségessége és lehetőségei az általános iskolában. 1988. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. VIII/3: 21–106. (társszerzőkkel)

Szépirodalmi szövegek jellemzése mondattani sajátosságok gyakorisági adataival. 1988. In: Kiss Jenő – Szűts László (szerk.) *A magyar nyelv rétegződése*.

- Budapest. 802–814.
- Mondatszerkezeti jellemzők gyakorisági vizsgálata Petelei-, Kaffka- és Krúdy-novellákban. 1989. In: Fábíán Pál – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiből*. Tankönyvkiadó. Budapest. 317–338.
- Irányzati és stílusjegyek Babits "A gólyakalifa" c. regényében. 1989. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. XIX. Eger. 43–51.
- A főiskolára jelentkező fiatalok grammatikai szemléletéről. In: *Az anyanyelv értékrendje és az iskola*. MNyTK. 189. 84–88.
- Kálmán Mikszáth: Az öreg Prikler néni (Die alte Tante Prikler) Zu den stilistischen Merkmalen der Erzählung. 1988. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös*. Sectio Linguistica. XIX. Red.: István Szathmári. 256–63.
- Móricz: Esőleső társaság. 1991. *Nyr.* 3: 192–205.
- Mondattani fogalmak értelmezésének változásai a tanárképző (pedagógiai) főiskolák jegyzeteiben és tanterveiben. 1991. In: Kiss Jenő – Szűts László (szerk.) *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének témaköréből*. Akadémiai K. 537–42.
- Mikszáth Kálmán: Az öreg Prikler néni. Az elbeszélés szövegstilisztikai jellemzőiből. 1991. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. XX. 49–48.
- Szépirodalmi szövegek elemzésének szerepe a szövegértő és szövegalkotó képesség fejlesztésében. In: *MNyTK*. 196: 201–205.
- Válasz a „Vélemények a szövegtani kutatásról” kérdéssorra. 1992. In: Petőfi S. János – Békési Imre (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 5. Szövegtani kutatás: témák, eredmények, feladatok*. 197–9.
- Egy szabadon választott versenyszövegről és megszólaltatásának kérdésköreiről. 1993. *Egyetemi Fonetikai Füzetek* 8. Budapest. 118–121. (A szabadon választott szövegek 1990-ben. Uo. 155–160.)
- Mondatstilisztikai sajátosságok Gárdonyi „Ebéd a körtefa alatt” c. novellájában. 1994. *Magyartanítás* 1: 19
- A Mikszáth-elbeszélések mondatszerkesztése. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis* XXI. 59–82.
- Anyaszült meztelen, anyaszűz meztelen, szűzanya meztelen, szűz meztelen. 1994. *Nyr.* 2: 249–51.
- Márai Sándor: A válogatásról és a húségről. Füves Könyv 109. (Műfaj és szövegszerkezet) 1995. In: Laczkó Krisztina (szerk.) *Emlékkönyv Szathmári István 70. születésnapjára*. Budapest. 328–333.
- Mondat- és szövegformálás a tanár beszédében. 1995. In: Szende Aladár (szerk.) *Anyanyelvi nevelés – embernevelés*. MNyTK. 198. 115–122.

- Szövegszerkezet, szövegjelentés és műfaj. Márai Sándor: A remekműről és a tündérről. 1996. In: R. Molnár Emma (szerk.) *Absztrakció és valóság. Békési Imre köszöntése*. Szeged. 285–289.
- Hangzó forma és írásrendszer. 1996. *Egyetemi Fonetikai Füzetek 18*. Budapest. 72–77.
- Márai Sándor: Arról, hogy a szívek összetörnek. 1994. In: H. Varga Gyula (szerk.) *Tanulmányok a magyar nyelvről*. Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. 35–41.
- Két témakör a mondattan stilsztikájából. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilsztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 214–233.
- A kvantitatív módszer a stilsztikában. Uo. 387–395.
- Elbeszélő szövegek kvantitatív vizsgálatának egy lehetséges szempontjáról. 1996. In: Terts István (szerk.) *Nyelv, nyelvész, társadalom. Emlékkönyv Szépe György 65. születésnapjára barátaitól, kollégáitól, tanítványaitól*. Pécs. I. 229–234.
- Szöveg- és mondatszerkezeti tényezők szerepe a szövegmondásban. 1997. In: *A szép magyar beszédért*. Egyetemi Fonetikai Füzetek 21. Budapest. 91–94.
- Egy Mikszáth-elbeszélés nyelvi világa. A Pluto. 1997. *Nyr.* 121: 158–170.
- Állandóság és változás szólásainkban, közmondásainkban. 1996. In: *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. MNyTK. 207. Budapest. 198–202.
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. 1997. *Magyartanítás* 4: 3–6.
- A nevek szövegbe épülése egy kisregényben (Mikszáth: A gavallérok). 1997. In: B. Gergely Piroska – Hajdú Mihály (szerk.) *MNyTK. 209. Az V. Magyar névtudományi konferencia előadásai*. Budapest.– Miskolc. 536–541.
- Az ellentét mint szövegszervező elv (Márai Sándor Füves könyvének néhány maximájáról) 1997. In: Péntek János (szerk.) *Szöveg és stílus. Szabó Zoltán köszöntése*. Kolozsvár. 367–371.
- Szállóigék Mikszáth írói nyelvében. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. XXIII. 119–127.
- Szövegtípus, szövegszerkezet és retorizáltság. Márai Sándor Füves-könyvéről. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilsztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 295–312.
- Népnyelv, nyelvjárás – és Mikszáth. 1998. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Eger. 24–37.
- Márai Sándor Egy polgár vallomásai című regénye részletének szövegstilsztikai elemzése. 1999. *MNyTK* 212. Budapest. 100–107.
- Márai Sándor nyelvi nézeteiről. 1999. In: Kugler Nóra – Lengyel Klára (szerk.) *Ember és nyelv*. ELTE BTK. 272–277.

- A közbeékelés két Veres Péter-szövegben. *Magyar Nyelvjárások*. XXXVII. 497–503.
- Beszédszünet – okkal és megokolatlanul. 2000. In: Földi Éva – Gadányi Károly (szerk.) *Vox humana. Bolla Kálmán professzor hetvenedik születésnapjára*. Budapest. 343–348.
- „A stílus nemcsak az ember, a nagy stílus világkép is” Márai Sándor stíluszemléletéről. 2000. *Északkelet-Magyarország*. Társadalompolitikai folyóirat. 2000/9: 14–16.
- Márai Sándor stíluseszményéről. 2000. In: Lőrinczy Huba – Czetter Ibolya (szerk.) *„Este nyolckor születtem...” Hommage a Márai Sándor*. Szombathely. 211–7.
- Az elbeszélő és a szereplő jelenléte a Mikszáth-szövegben. 2001. In: Csatár Péter – Maitz Péter – Trónka Krisztián (szerk.) *A nyelvtantól a szövegtanig. Tanulmányok Kocsány Piroska tiszteletére*. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 300–304.
- Beszélt nyelvi elemek a tanári megnyilatkozásban. 2002. In: Balázs Géza – A. Jászó Anna – Koltói Ádám (szerk.) *Éltető anyanyelvünk. Nyelvművelésünk elmélete és gyakorlata. Írások Grétsy László 70. születésnapjára*. Tinta Kiadó. Budapest. 410–414.
- A szereplők megjelölései a Szent Péter esernyője néhány részletében. In: *MNyTK*. 216. 245–252.
- Szentenciák és aforizmák szövegbe épülése. 2002. In: Andor József – Benkes Zsuzsa – Bókay Antal (szerk.) *Szöveg az egész világ. Petőfi Sándor János 70. születésnapjára*. Tinta Kiadó. Budapest.
- Nyelv, irodalmi szöveg és stílus. Szempontok egy Mikszáth-karcolat iskolai elemzéséhez. 2002. *Módszertani Közlemények* 42: 208–13.
- A nevek mint informáló tényezők két Márai-regényben. 2002. In: *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére*. Miskolc. 159–163.
- Mikroszerkezeti egységek a szövegben. 2002. In: Frantisek Alaban (szerk.) *Literárne a jazykové interpretácia. Irodalmi és nyelvi interpretációk*. Banská Bystrica. 70–77.
- Mikro- és mezoszerkezeti egységek a szövegben. 2002. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Az EKF Tudományos Közleményei. 149–160.
- Az okosságról és a bölcsességről. Egy Márai-maxima mint szöveg. 2003. *Magyar Nyelvjárások*. XLI. Debrecen. 509–512.
- Órarend. Márai Sándor három kisprózai szövegének elemzése. 2004. Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Felkészítés a beszédversenyre. (R. Molnár Emma tiszteletére) In: Galgóczi László – Vass László (szerk.) *Stílus és anyanyelv*. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. Szeged. 129–133.

- Szövegszerkezeti egységek funkcionális vizsgálata egy Márai-szövegben. A világ hívásáról. Füves könyv 16. Uo. 163–168.
- Nézőpont, időviszonyok és szövegszerkezet egy elbeszélő szövegben. Uo. 345–351.
- Szövegszerkezet és stílusjellemzők. Krúdy Gyula: Őszi versenyek. 2004. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 106–113.
- Szövegszerkezeti egységek és topik–comment-rendszer. (Márai Sándor: Egy polgár vallomása.) Részlet. 2004. In: Kurtán Zsuzsa – Zimányi Árpád (szerk.) *A nyelvek vonzásában. Köszöntő kötet Budai László 70. születésnapjára*. Eger – Veszprém. 140–148.
- Magyar szakos főiskolai hallgatóink szótári kultúrájáról. 2006. In: Mártonfi Attila – Papp Kornélia – Slíz Mariann (szerk.) *101 írás Pusztai Ferenc tiszteletére*. Argumentum Kiadó. 466–470.
- Egy szüzsé – két elbeszélés. 2007. In: Benő Attila – Fazakas Emese – Szilágyi N. Sándor (szerk.) *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére*. Kolozsvár. 210–217.
- Órarend. Márai Sándor három kispróza szövegének elemzése. 2007. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Eger. 105–112.
- Hatásszándék és stílustulajdonítás. Az agresszív kifejezésmódtól az átlagosig egy konvencionális metaforában. 2008. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. 35. 173–181.
- Közléstípusok és stílusirány egy Kaffka-elbeszélésben (Polixéna tant) In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílárís sokszínűsége*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének kiadványai 87. 151–158.

Recenziók

- B. Fejes Katalin: Egy korosztály írásbeli nyelvhasználatának alakulása. In: Petőfi S. János – Békési Imre (szerk.) *A verbális szövegek megközelítésének aspektusaihoz I. Szemiotikai szövegtan*. 4. 125–8. 1992.
- Kernya Róza: A szöveg néhány sajátossága kisiskolások foglalkozásaiban. Uo. 157–60.
- Tolcsvai Nagy Gábor: A szövegek világa. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis*. Eger. 1994. 121–123.
- A stílus és a formák. Czetter Ibolya tanulmánykötete a nyelvművész Márairól. *Életünk XXXVIII*. Szombathely. 2000. 574–6.
- Ruzsiczky Éva: Szinonimaszótár diákoknak. *Nyr*. 2000: 529–31.
- Szikszainé Nagy Irma: Leíró magyar szövegtan. *Magyar Nyelvjárások*. XXXIX.

- Debrecen. 2001. 183–199.
- Korszerű magyar szövegtan. Tolcsvai Nagy Gábor: A magyar nyelv szövegtana. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 2001. 380 p. *Könyv és Nevelés*. 2002/4: 61–62.
- Szathmári István: A stíluselemzés elmélete és gyakorlata. *Magyartanítás* 2003/5: 36–8.
- Szathmári István: Stilisztikai lexikon. *Módszertani Közlemények* 2004/4: 184–185.
- Zimányi Árpád (szerk.) A II. egri kiejtési konferencia. *Magyar Nyelvőr* 2006: 382–386.
- Szikszaíné Nagy Irma (szerk.) 2005. József Attila, a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről. A Debreceni Egyetem Nyelvtudományi Intézetének Kiadványa. 84. Debrecen. 137 p. *Magyar Nyelv* 2006: 351–355.
- Eőry Vilma (főszerk.) Értelmező szótár+ 2007. *Módszertani Közlemények* 2008/2: 92–94.
- Zimányi Árpád 2006. Nyelvhasználat, nyelvváltozás. Pandora Könyvek. 4. kötet. Líceum Kiadó. Eger. *Magyar Nyelvőr* 2008: 252–255.
- Értelmező szótár +. *Magyartanítás* 2008/2: 37–38.
- Zimányi Árpád 2006. Nyelvhasználat, nyelvváltozás. Pandora Könyvek 4. Líceum Kiadó. Eger. 210 p. *Módszertani Közlemények* 2008: 190–192.

RÓKA JOLÁN

Tanulmányok, cikkek

Impresszionista stílusjegyek Ignó: Bródy Sándor című irodalmi kritikájában.
Magyar Nyelvőr 1984/2: 146–53.

Kiss József, a publicista. *Magyar Nyelvőr* 1986/4: 449–57.

A századforduló egy stílusáramlatáról az irodalmi kritika fényében. Ignó és az impresszionizmus. 1989. In: *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó. 78–90.

A századforduló stílusáramlatai a szovjet kutatások tükrében. Az impresszionizmus. 1989. In: *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó. 78–90.

A nem verbális és vizuális kommunikáció stíluslehetőségeiről. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stílisztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. 349–386.

A reklámról történeti távlatokban. (A két világháború közti vizuális reklám néhány stílusfogásáról) 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stílisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. 351–373.

ROZGONYINÉ MOLNÁR EMMA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Alakzattársulások egy szépprózai műalkotásban. 2002. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

Tanulmányok, cikkek

Vokális jelek szépirodalmi szövegben. 1999. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában.* Magyar Nyelvtudományi Közlemények 212. Budapest. 498–505.

Verbális szerzői instrukciók a drámában a nonverbális szint megjelenítéséhez. 2002. In: Andor József – Benkes Zsuzsanna – Bókay Antal (szerk.) *Szöveg az egész világ.* Tinta Kiadó. Budapest. 438–447.

Alakzattársulások az ironia nyelvi megjelenítésében. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai stilisztikai alakzatok világa.* Tinta Kiadó. Budapest. 183–191.

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.* Tinta Könyvkiadó, Budapest. 594 p. Szócikkek: Anagoge, antitézis, enigma, paradoxon

Ellentételezés az alakzatok körében. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta Kiadó. Budapest. 112–118.

Szecessziós látásmód multimediális megközelítésben. 2005. In: Hoffmann István – Kis Tamás – Nyirkos István (szerk.) *Magyar nyelvjárások. XLIII.* Debrecen. 33–41.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Stilisztikai ábécé a magyar nyelv és irodalom tanításához. 1989. Módszertani Közlemények Könyvtára 11. Szeged. (Társszerző Vass László.)

Tanulmányok, cikkek

Hálódigram a verselemzéshez. *Magyar Nyelv* 1982: 146–153.

A szólások és közmondások szövegbe szerkesztése. *Magyar Nyelvőr* 1982: 352–

356.

A cselekmény színhelye Elek Artúr novelláiban. In: *Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei*. Szeged. 1987–1988.

Stílusmotívumok keveredése egy század eleji novellában. *Magyar Nyelvőr* 1987: 32–45.

A hálódigram mint módszer a stíluskutatásban. 1989. In: Fábíán Pál – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Budapest. 339–347.

Az idő jelenléte Elek Artúr novelláiban. 1989. In: Fábíán Pál – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Budapest. 231–237.

Stíluszótár gyerekeknek. 1991. In: Lengyel Zsolt (szerk.) *Első Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia*. Nyíregyháza. 325–329.

Stílusos helyesírás a szépirodalomban. 1992. In: Nagy L. János (szerk.) *Rendszer és stilisztika a helyesírásban*. Gyula. 35–49.

Válaszok a feltett kérdésekre szemiotikai aspektusból. 1994. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 7*. JGYTF Kiadó. Szeged. 161–167.

Írásjelek ortográfiájának vizuális és auditív rendeltetése. 1993. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Acta Aegriensis*. Eger. 21–23.

Nonverbális jelek verbális kódja. 1994. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 7*. JGYTF Kiadó. Szeged. 85–97.

Grammatikai terminus technikuskok stiláris lehetőségei. 1995. In: Szende Aladár (szerk.) *Anyanyelvi nevelés – embernevelés*. MNyTK. 198. Budapest. 157–165.

Az idiómák nyelvi természete és stiláris lehetőségei. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Tankönyvkiadó. Budapest. 184–213.

Egy történelmi regény stíluskontúrjai. 1997. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Tankönyvkiadó. Budapest. 242–257.

Szecessziós díszítőmotívumok egy lírai elbeszélésben. 1997. In: Péntek János (szerk.) *Szöveg és stílus*. Kolozsvár. 291–296.

Úti jegyzetek összehasonlító elemzése Elek Artúr írásai alapján. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 317–330.

A szövegfeldolgozás elméleti és gyakorlati kérdései egy modell értékű példán. 1998. In: Bolla Kálmán (szerk.) *Egyetemi Fonetikai Füzetek*. 22. Budapest. 50–52.

Nonverbális jelek a szólásokban, közmondásokban. 1999. In: Kugler Nóra – Lengyel Klára (szerk.) *Ember és nyelv*. ELTE BTK Budapest. 288–292.

Recenziók

Szathmári István: Bárczi Géza. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez*. JGYTF Kiadó. Szeged. 1997. 302–304.

Szabó Zoltán: Szövegnyelvészet és stilisztika. In: Petőfi S. János – Békési Imre – Vass László (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 3*. JGYTF Kiadó. Szeged. 1991. 187–193.

Szikszaíné Nagy Irma: Leíró magyar szövegtan. *Magyar Nyelvőr* 2000/4: 526–529.

Szathmári István 2004. Stilisztikai lexikon. Tinta Kiadó. Budapest. In: Pethő József A halmozás alakzata. *Módszertani Közlemények* 2005/4: 188.

Kabán Annamária (szerk.) 2001. Funkcionális mondatperspektíva és szövegszerkesztési stratégia (Szövegtani tanulmányok). Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 3–123.

Retorikai dolgozatok elemzése³

Bungledich Attila szónoki beszédének elemzése. 2000. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A régi és új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 15–117.

Maricza Andrea beszédének elemzése. 2001. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd részei és a beszédformák*. Trezor Kiadó. Budapest. 114–116.

Szontágh Pál: „Hölgyek akkor és ma” – című szónoki beszédéről. 2002. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A modern retorikai bizonyítás*. Trezor Kiadó. Budapest. 89–91.

Vélemény Fitos László: „Mi az, mi embert boldoggá tehet?... Kincs, hír, gyönyör” témájú szónoki beszédéről. 2003. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) Trezor Kiadó. Budapest. 134–135.

Furó József: Mi mostan a magyar? Kulturális és mentális megközelítésből. 2005. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) Trezor Kiadó. Budapest.

Egy szónoki beszéd margójára. Jakus Ágnes szónoki beszédéről. 2007. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) Trezor Kiadó. Budapest.

Kerekes Miklós: „Csendesen, feltűnés nélkül halt meg a magánügy...” Egy eklektikus szónoki beszédéről. 2008. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.): Trezor Kiadó. Budapest.

Gondolatok szellemi értékeinkről: Papp Márton szónoki beszédéről. 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó.

³ A stílusra utaló megjegyzések az alakzatok felhasználására vonatkozó megállapításokat is tartalmaznak.

Budapest. 107.

A nők körében a női szerepről Balázs Katalin: Mi (legyen) a nő szerepe ma? – című szónoki beszédéről. 2006. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) Trezor Kiadó. Budapest.

Szónoki beszéd? Magánlevél? Pölcz Ádám: A családban marad – a jövőnk? 2009. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A testbeszéd és a szónoklat*. Trezor Kiadó. Budapest. 165.

SZATHMÁRI ISTVÁN

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Alakzatok Márai Sándor Halotti beszéd c. versében. 2002. In: *Az alakzatok világa sorozat 9.* Budapest. 27 p.

Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve. 2008. Tinta Könyvkiadó, Budapest. 594 p. Szócikkek: Előszó, enjambement, eufemizmus, paralelizmus. 5–12, 187–193, 216–221, 441–447.

Tanulmányok, cikkek

„látomás”. 1982. In: Király István (főszerk.) *Világirodalmi lexikon 7.* kötet. Budapest. 69.

Földrajzi nevek mint szimbólumok. 1989. In: Balogh Lajos – Ördögh Ferenc (szerk.) *Névtudomány és művelődéstörténet.* A IV. Magyar Nyelvtudományi Konferencia előadásai. Zalaegerszeg. 174–7.

Az alakzatok kutatásáról – egy pályázat ürügyén. *Magyar Nyelvőr* 1999: 303–309.

Czetter Ibolya Márai könyvének (A stílus és a formák. 1999.) bemutatása. In: BAR IV. és V. 1999/4. és 2000/1: 131–135.

Alakzatok kutatásunkról. 2001. In: Szathmári István (sorozatszerk.) *Az alakzatok világa 1.* Budapest. 5–11.

Paralelizmusok Márai Halotti beszéd c. versében. 2001. In: Csatár Péter et al. (szerk.) *A nyelvtantól a szövegig.* Debrecen. 159–165.

A retorikai-stilisztikai alakzatok világa. 2003. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 227 lap. (szerkesztés)

Az alakzat mint szövegszervező erő. 2003. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa.* Tinta Kiadó. Budapest. 191–200.

Az alakzatok rendszerezéséről. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése.* Tinta Kiadó. Budapest. 11–15. Előszó: 7, Zárószó: 207.

A stilisztikai alakzatok rendszerezése. 2006. Tinta Kiadó. Budapest. 207 p. (szerkesztés)

Az alakzat vitatott kérdései az alakzatlexikonban. *Nyr.* 2008: 18–26.

Recenziók

- Büky László 1989. Képzalkotás és képrendszer Füst Milán és Karinthy Frigyes költői nyelvében. Akadémiai Kiadó, Budapest. *MNy.* LXXXIX. 362–5.
- Forgács Tamás 2003. Magyar szólások és közmondások szótára. Mai nyelvünk állandósult szókapcsolatai példákkal szemlélítve. Tinta Kiadó. Budapest. 822 p. *Magyar Nyelv* 2004: 103–105.
- Forgács Tamás 2005. „Állati” szólások és közmondások. Akadémiai Kiadó. Budapest. *Nyr.* 2006: 510–511. Rövidítve: *Magyartanítás* 2007/1: 35.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

- Három előadás a magyar nyelv múltjáról és jelenéről. 1971. Krajsky pedagogicky ustav v Bratislave. Segédlet a magyar szakos tanárok számára. Bratislava.
- Benkő Loránd – Imre Samu (szerk.) 1972. *An Outline of the Hungarian Linguistics In The Hungarian Language.* Budapest. 349–377.
- A százéves Magyar Nyelvőr és a stilisztika. 1974. *MNyTK.* 136 p.
- Verseghy, a stilisztikus. 1974. In: Szauder József – Tarnai Andor (szerk.) *Irodalom és felvilágosodás.* Budapest. 901–927.
- Fejezetek a magyar költői stílus történetéből.* 1990. *Castrenianumin toimitteita* 38. *Folia Hungarica* 5. Helsinki.
- A reformáció és benne a Vizsolyi Biblia nyelvi hatása. 1990. In: Barcza József (szerk.) *Emlékkönyv a Vizsolyi Biblia megjelenésének 400. évfordulójára.* Budapest. 184–202.
- A magyar irodalomtörténet-írás forrásai. 1991. In: Erdélyi János. *Nyelvészeti és népköltészeti, népzenei írások.* Budapest. 287–319.
- Stílusról, stilisztikáról napjainkban.* 1994. Budapest.
- A magyar helyesírás alapjai.* 1995. Budapest.
- Bárczi Géza. A múlt magyar tudósai.* 1995. Budapest.
- Három fejezet a magyar költői stílus történetéből.* 1995. *NytudÉrt.* 140.
- A funkcionális stilisztika megalapozása. 1996. In: Szathmári István (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika? (Stíluselméleti tanulmányok.)* Budapest. 13–33.
- A stilisztika története. 1996. In: *Pannon Enciklopédia.* Magyar nyelv és irodalom. 133–5.
- Az élő stílus. 1996. In: *Pannon Enciklopédia.* Magyar nyelv és irodalom. 129–32.

- Az irodalmi nyelv. 1996. In: *Pannon Enciklopédia*. Magyar nyelv és irodalom. 133–5.
- Szerkesztés: Stilisztika és gyakorlat*. 1998. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 374 p.
- Stílusról stilisztikáról napjainkban*. Második kiadás. 1998. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 102 p.
- Szathmári István (szerk.) 1992–1998. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*. Sectio Linguistica, Tomus XXIII. Budapest. 314 p.
- Szathmári István (szerk.) 1999–2001. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*. Sectio Linguistica, Tomus XXIV. Budapest. 344 p.
- Szathmári István (szerk.) 2002. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*. Sectio Linguistica, Tomus XXV. Budapest. 230 p.
- A magyar irodalmi nyelv és a stílus kérdései*. 2001. Kodolányi Füzetek 9. Székesfehérvár. 104 p.
- Az Osztrák–Magyar Monarchia 1867–1918. 2. fejezet: Nyelvtörténet. 2001. In: Szentpéteri József (szerk.) *Magyar Kódex. A magyar művelődéstörténet évszázadai*. 5. kötet. Kossuth Kiadó. Budapest. 117–130.
- Nyelvtörténet. A történeti háttér és nyelvünk alakulása. Az irodalmi és a köznyelv. 2001. In: Szentpéteri József (szerk.) *Magyar Kódex 6. Magyarok a 20. században. Magyarország művelődéstörténete 1918–2000*. Budapest. 115–125.
- A stilisztika története. 2002. In: Sípos Lajos (főszerk.) *A magyar nyelv és irodalom enciklopédiája*. Budapest. 168–171.
- Az élő stílus. In: *uo.* 172–177.
- Az irodalmi nyelv. In: *uo.* 178–182.
- Alakzatok Márai Sándor Halotti beszéd c. versében. 2002. In: *Az alakzatok világa 9*. Budapest. 27 p.
- 25 Édes anyanyelvünk-előadás. 2003. In: Kövesdi Zsuzsa (szerk.) *Kedves Hallgatóim! Válogatás a Magyar Rádió Édes anyanyelvünk c. műsorából*. Tinta Kiadó. Budapest. 421 lap. (5 társszerzővel)
- Stilisztikai lexikon. Stilisztikai fogalmak magyarázata szépirodalmi példákkal szemléltetve*. 2004. Tinta Kiadó. A magyar nyelvtudomány kézikönyvei VII. Budapest. 250 p.
- A magyar stilisztika a kezdetektől a XX. század végéig*. (Stilisztikatörténeti áttekintés.) 2005. Tinta Kiadó. Budapest. 201 p.
- Tátrai Szilárd – Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) 2005. *A szűkebb és tágabb haza*

nyelve. Népszerű és irodalmi nyelvi tanulmányok. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 297 p.

Stílusról, stilisztikáról napjainkban. 2005. Tinta Kiadó. Budapest. 102 p.

Szathmári István (szerk.) 2003–2005. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Ronaldo Eötvös nominatae.* Sectio Linguistica Tomus XXVI. Budapest. 438 p.

A magyar nyelvtudomány történetéből. 2006. Tinta Kiadó. Budapest. 284 p.

A magyar stilisztika útja (javított és jelentős mértékben bővített kiadás). 2008. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó. Budapest. 624 p.

Tanulmányok, cikkek

Anyanyelvünk életéből. *MNy.* LXVI. 405–11.

A hangszimbolikáról. *Néprajz és Nyelvtudomány* XIV. 75–91.

Megemlékezés Sajnovics Jánosról. *MNy.* LXVI. 504–6.

A magyar nyelvtudomány-történet korszakai. *MNy.* LXVII. 18–35.

Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXVII. közgyűlésén. *MNy.* LXVII. 502–6.

A propos d'un nouveau traité de stylistique hongroise. 1971. *AUB SLingu.* II. 101–5.

Misztótfalusi Kis's Bemühungen um die Sprachpflege. 1971. *Acta Litteraria* XIII. 493–507. (Tolnai-Eml)

Első magyar nyelvtörténeti gyakorlatok az egyetemen. 1971. In: Hajdú Mihály – Pusztai Ferenc (szerk.) *A magyar nyelv kutatásának és oktatásának módszertani kérdései.* Nyelvtudományi Dolgozatok 6. 119–126.

Qu'est-ce qui entre dans la symbolique des sons. 1971. *ALinguH* XXI. 87–104.

Szenczi Molnár Albert, a nyelvudós. 1971. *Irodalmi Szemle* XIV. Pozsony. 942–8.

Szenczi Molnár Albert nyelvtanának új kiadása ürügyén. *Nyr.* 95: 385–95.

Papp István hetvenedik születésnapjára. *Nyr.* 95: 503–4.

Hozzászólás az 1968-i verselemző vitaülésen. 1971. In: Hankiss Elemér (szerk.) *Formateremtő elvek a költői alkotásban.* Budapest. 533–7.

Hozzászólás „A magyar romantika jellegéről” című vitán. *Irodalomtörténet* 1971: 869.

Les variantes de texte d'un roman de Jókai et l'évolution de la langue littéraire hongroise. Mélanges offerts à Aurélien Sauvageot pour son soixantequinzième anniversaire. Rédacteurs: J. Gergely, J. Moreau, J. Perrot (France), J. Erdődi (Hongrie) Budapest, 271–8. (1972)

La formation d'une langue littéraire: problèmes généraux avec application de la

- langue littéraire hongroise (XVI–XVII siècles). In: *Etudes Finnoougriennes VI–VII*. (1969–1970) Paris, 108–20.
- Bessenyei és a magyar irodalmi nyelv. *MNy*. LXVIII. 385–93.
- Búcsúzunk Terestyéni Ferenctől. *MNy*. LXVIII. 126–7.
- A Magyar Nyelvőr Szarvas Gábor szerkesztősége idején és a stilisztika. 1972. In: *A Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményei IV/13*. Novi Sad. 13–25.
- Összevető nyelvtan – irodalmi nyelv – stílus. 1972. In: Horváth Miklós – Temesi Mihály (szerk.) *Összevető nyelvvizsgálat, nyelvoktatás*. Budapest. 436–47.
- Király István (szerk.) 1972. Világirodalmi Lexikon II. Budapest. „epexegézis”, „exmetafora”: 1146, 1321–2.
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXVIII. közgyűlésén. *MNy*. LXVIII. 501–6.
- A százéves Magyar Nyelvőr és a stilisztika. *Nyr*. 97: 385–403.
- Budenz József és a korabeli magyar nyelvtudomány. *Magyar Nyelvjárások XIX*. 5–16.
- A rádiós műfajok stílusáról. 1973. In: Wacha Imre (szerk.) *A rádióbemondó beszéde*. Az MRT Tömegkommunikációs Kutatóközpont Szakkönyvtár 21. Budapest. 9–24.
- Búcsú O. Nagy Gábortól. *MNy*. LXIX. 372–4.
- Hogyan mutatkozik meg Verseghy, a stilisztikus *Usus Aestheticus Linguae Hungaricae* című munkájában? 1973. In: Szurmay Ernő (szerk.) *In memoriam Verseghy Ferenc*. Emlékkönyv a Szolnokon 1972. december 14–15-én tartott ülésanyagából. Szolnok. 49–70.
- Balassa József nyelvtudós, a Fazekas Mihály Főreáliskola volt tanára (1864–1945). 1973. In: Nábrádi Mihály (szerk.) *A debreceni Fazekas Mihály Gimnázium (volt Főreáliskola) értesítője az 1972–73-as centenáriumi tanévről*. Budapest. 71–7.
- A legújabb stilisztikai eljárásokról. 1973. In: Szathmári István (szerk.) *Nyelvtudományi vándorgyűlés, Hódmezővásárhely, 1972. október 20–21*. *MNyTK*. 135. Budapest. 37–46.
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXIX. közgyűlésén. *MNy*. LXIX. 377–82.
- A magyar stilisztika az utóbbi két évtizedben. 1974. In: Imre Samu – Szathmári István – Szűts László (szerk.) *Jelentéstan és stilisztika*. A magyar nyelvészek II. nemzetközi kongresszusának előadásai. *NytudÉrt*. 83. 23–39.
- Leíró nyelvészet – leíró nyelvtani tankönyv. 1974. In: Rácz Endre – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből*. Budapest. 5–20.

- Gondolatok a regionális köznyelvek kutatásáról. *MNy.* LXXI. 307–15.
- Az első magyar költői szótárról. *Nyr.* 98: 405–14.
- A tragédia szövegmódosításai és a korabeli irodalmi nyelv. 1974. *Irodalomtörténet* LVI. 653–62.
- József Budenz und die zeitgenössische ungarische Sprachwissenschaft. 1974. *AUB SLingu* V. 83–95.
- Búcsú Kubinyi Lászlótól. *MNy.* LXX. 126–8.
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXX. közgyűlésén. *MNy.* LXX, 505–11. Nyelvünk alakulása az utóbbi három évtizedben. *MNy.* LXXI, 274–87.
- Les perspectives de la stylistique. *Acta Litteraria* XVII, 1975. 415–25.
- Langue littéraire et réforme de la langue. 1975. In: Eduard Bene – Ilona Kovács (éd.) *Les Lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale. Actes de Deuxième Colloque de Mátrafüred, 2–5 octobre 1972.* Budapest. 135–43.
- Irodalmi nyelv és korstílus. 1975. In: Szathmári István – Ördög Ferenc (szerk.) *Pais Dezső tudományos emlékülés Zalaegerszegen.* *MNyTK.* 140. 79–86.
- Király István (főszerk.) 1975. *Világirodalmi Lexikon* III. Budapest. „gyermeknyelv”, „hangkivetés”: 105–6.; 205. p.
- Petőfi és irodalmi nyelvünk. 1976. In: Paál Rózsa – Wéber Antal (szerk.) *Petőfi-mozaik.* Budapest. 219–33.
- Nyelvjárási szöveg Kisújszállásról. 1975. In: Hajdú Mihály – Kázmér Miklós (szerk.) *Magyar nyelvjárási olvasókönyv.* Budapest. 177–80.
- Die ungarische Sprachnorm im 16–17. Jh. und die Anfänge der Sprachpflege in Ungarn. 1975. In: Volmen Hallap (szerk.) *Congressus Tertius Internationalis Fenno-Ugristarum* (Tallinae, 1970. VIII, 17–23). Pars I. *ALinguH.* Tallin. 698–703.
- Főtitkári beszámoló a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXI. közgyűlésén. *MNy.* LXXI. 504–8.
- Laziczus és a stilisztika. *NyK.* 77. 466–74.
- Notre langue littéraire à l'époque de Rákóczi. 1976. In: M. T. Gökbilgin (szerk.) *Türk-Macar Kültür Münasebetleri Isigi Altinda II. Rákóczi Ferenc ve Macar Mültecileri sempozyumu* (31 Mayıs –3 Haziran 1976. Istanbul Üniversitesi Edeliyat Fakültesi. Istanbul. 48–56.
- A szavak, kifejezések mai nyelvi rétegbeli hovatarozásának jelölése a Történeti-etimológiai szótárban. 1976. In: Benkő Loránd – K. Sal Éva (szerk.) *Az etimológia elmélete és módszere.* (Az 1974. aug. 22. és 24. között rendezett nemzetközi konferencia előadásai.) *NytudÉrt.* 89. 277–82.

- Nyelv és stílus. 1976. In: *Savremeno obrazovanje* XII. 1. Korszerű Magyartanítás. Újvidék. 58–79.
- Nyelvművelés az iskolában. 1976. In: *Savremeno obrazovanje* XII. 1. Korszerű Magyartanítás. Újvidék. 33–57.
- Die Sprachliche Wirkung von Albert Molnár Szenczi. 1976. *AUb SLingu*. VII. 119–34.
- Die Entwicklung der ungarischen Sprachwissenschaft in den letzten Jahrzehnten. Finnisch-ugrische Forschungen* XLII. 1976. Helsinki. 281–97.
- Búcsú Bárczi Gézától. *MNy*. LXXII. 4–7.
- Tompa József hetvenedik születésnapjára. *Nyr*. 100: 126–7.
- Megjegyzések az Üzenet című folyóirat nyelvéről és stílusáról. 1976. *Üzenet* 10. Szabadka. 544–57.
- A tragédia szövegmódosításai és a korabeli irodalmi nyelv. 1976. In: Mezei József (szerk.) *Madách Imre ma*. Budapest. 116–30.
- Főtitkári beszámoló a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXII. közgyűlésén. *MNy*. LXXII. 505–10.
- Gombocz Zoltán és a stilisztika. *MNy*. LXXIII. 435–443.
- A nyelv (és benne a mondat) „felbomlása” és újabb költői stílusban. 1977. In: *Tanulmányok a mai magyar nyelv mondattana köréből*. Budapest. 189–203. (Egyetemi segédkönyv)
- L'influence des lumières sur la formation de la langue et de la culture linguistique. 1977. In: Köpeczi Béla – Bene Ede (szerk.) *Les lumières en Hongrie, en Europe Centrale et en Europe Orientale*. Budapest. 203–9.
- A stilisztikai kategóriák hatása az egyén nyelvére, stílusára. 1977. In: *A nyelvész szerepe a kriminalisztikában*. VII. Országos Kriminalisztikai Tanácskozás (1975. XII. 4.) Budapest. 61–73.
- Főtitkári beszámoló a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXIII. közgyűlésén. *MNy*. LXXIII. 499–505.
- Géza Bárczi (1894–1975) et la linguistique hongroise. 1977. *ALinguH*. XXVII. 355–93.
- Bárczi Géza (1894–1975) és a magyar nyelvtudomány. *NyK*. 80: 174–205.
- Megjegyzések Ady stílusforradalmához. *NyK*. 82: 464–70.
- Szakszavak használata a csehszlovákiai magyar sajtóban. *Nyr*. 102, 33–45.
- Mádl Antal – Juhász János – Széll Zsuzsa (szerk.) 1978. *Vorwärtsweisende Tendenzen im sprachwissenschaftlichen Schaffen von Albert Szenczi Molnár. Festschrift für prof. Sc. Karl Mollay*. Budapest. 183–293.
- Sauvageot professzor nyolcvanadik születésnapjára. *MNy*. LXXIV. 250–2.
- Irodalmi nyelvünk Szenczi Molnár Albert szótárainak tükrében. 1978. In: Csanda

- Sándor – Keserű Bálint (szerk.) *Szenczi Molnár Albert és a magyar késő-
reneszánsz*. Szeged. 75–81.
- Barla Gyula (1925–1977). *Nyr.* 102: 119–20.
- Horváth Jánosra emlékezünk. 1978. *Honismeret* 5–6: 90–3.
- Christoph Gläser – János Puszta (ed.) 1979. *Die Mundarten und die sog. Regionalen
(landschaftlichen) Umgangssprachen in Ungarn. Festschrift für Wolfgang
Slachter zum 70. Geburtstag*. Veröffentlichungen der Societas Uralo- Altaica.
Band 12. Wiesbaden. 286–96.
- Contributions à l'étude de problème de la révolution stylistique chez Ady. 1979. In:
Z dziejów polsko- węgierskich stosunków historycznych i literackich. Red.: I.
Csapláros i A. Sieroszewski. Warszawa. 73–84.
- Kiss István (1922–1978). *Magyar Könyvszemle* XCV: 95–6.
- Kevesebbel többet. A rádió gazdaságpolitikai műsorainak nyelvezetéről. 1979. *Rádió
és Televízió Szemle* 4: 109–16.
- Gondolatok a kisújszállási Móricz Zsigmond-napokról. *Jászkunság* 1979.szept.: 83–5.
- Le rapport de l'enseignement et de la recherche à l' Université. *AUB SPP* VI. 261–6.
- Főtitkári beszámoló a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXIV. közgyűlésén. *MNy.*
LXXV. 116–23.
- A hangszimbolika a magyar népballadákban. 1980. In: Ortutay Gyula (főszerk.) *Népi
kultúra – népi társadalom*. Az MTA Néprajzi Kutató Csoportjának évkönyve.
Budapest. 299–331.
- Zoltán Gombocz und die Stilistik. 1980. *AUB SLingu.* IX. 77–89.
- Az avantgarde stílárís nyomai József Attila költészetében. 1980. In: Fenyő D. György
– Fráter Zoltán – Gelniczky Györgyi – Nagy András (szerk.) „A lét dadog, csak
a törvény a tiszta beszéd”. (Az ELTE József Attila Tudományos ülészakán
elhangozott előadások anyaga.) Budapest. 44–56.
- A nyelvi tudatosság alakulása Magyarországon a felvilágosodás korában. *MNy.*
LXXVI. 157–65.
- A magyar jelentéstan kezdetei. 1980. In: Szathmári István – Rácz Endre (szerk.)
Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből.
Budapest. 237–52.
- Y-a-t-il des types parmi les langues littéraires de l'Europe Centrale et Orientale?
1980. *Studia Slavica* XXV. 385–90. (HadrovicsEml.)
- Németh László és a stilisztika. *Nyr.* 104: 175–8.
- Mit tett a Magyar Nyelvtudományi Társaság háromnegyed századon át a
nyelvtudományért és az anyanyelvi műveltségért? *MNy.* LXXVI. 265–73.
- Irodalmi nyelvünk a Rákóczi-korban. 1980. In: Benda Kálmán (szerk.) *Európa és a*

- Rákóczi-szabadságharc* (A II. Rákóczi Ferenc születésének 300. évfordulója alkalmából Sárospatakon 1976. május 24–28-án rendezett nemzetközi tudományos konferencia előadásai). Budapest. 269–75.
- Bárczi Géza, a tudós és a nevelő. 1980. In: Papp László (szerk.) *Bárczi Géza: A magyar nyelv múltja és jelene*. (Válogatott tanulmányok.) Budapest. 7–39.
- Uroczystość inauguracji Katedry Filologii Polskiej na Uniwersytecie Budapeszteńskim (5 grudnia 1978 r.) Przemówienia. *Studia Slavica XXVI*. 1980. 235–6.
- Szövegtan és stilisztika. 1980. In: Gyivicsán Anna (szerk.) *Tanulmányok a kelet-európai irodalmak és nyelvek köréből Dobossy László 70. születésnapjára*. Budapest. 351–8.
- Les Lumières et les débuts de la linguistique en Hongrie. Transactions of the Fifth International Congress on the Enlightenment. Pisa, 1979. August/September. 1980. Oxford. 1227–33.
- A reformáció és a magyar irodalmi nyelv. 1980. In: *Ünnepi tanulmányok Sinkovics István 70. születésnapjára*. Budapest. 169–281.
- Megjegyzések Ady stílusforradalmához. 1980. In: Csáky Edit (szerk.) *„Akarom tisztán lássátok.” Tudományos ülésszak Ady Endre születésének 100. évfordulóján*. Budapest. 155–64.
- Főtitkári beszámoló a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXV. közgyűlésén. *MNy*. LXXVI. 105–12.
- Faludi és a magyar irodalmi nyelv. *MNy*. LXXVII. 136–41.
- Quand la langue littéraire s'est-elle fixée? Congressus Quartus Internationalis Fenno-Ugristarum Budapestini habitus 9–15 Septembris 1975. In: Gyula Ortutay (ed.) Pars III. ASL. Budapest. 1981. 157–62.
- L'influence de la linguistique de texte sur la stylistique. Congressus Quintus Internationalis Fenno-Ugristarum Turku, 20–27. VIII. 1980. Pars VII. In: *Dissertationes sectionum: Lexicologia et onomastica, alia linguistica et litteraria*. Redigit Osmo Ikola. Suomen Kielen Seura. Turku. 1981. 268–73.
- Les langues littéraires et typologie de langue, le type de la langue littéraire hongroise. Atti del IV. convegno interuniversitario dei docenti de lingua e letteratura ungherese e di finno-ungarica in Italia. Torino 15–18 ottobre 1979. In: A cura die Paolo Santarcangeli. Torino. 1981. 29–38.
- Mészöly Gedeon és a stilisztika. *MNy*. LXXVII. 291–8.
- Linguistique de texte et stylistique. 1981. *Folia Linguistica* (Mouton, The Hague) XIII. 117–24.
- Tótfalusi Kis Miklós és nyelvtudományunk. 1981. In: *Nyelvészeti Tanulmányok*. Budapest. 179–91. (Lakó-Eml.)

- Remarques sur les dialectes hongrois dans les grammaires des XVIe–XVIIe siècles. *AUB SLingu.* X. 121–7.
- Benkő Loránd köszöntése. Tanulmányok a magyar nyelv múltjáról és jelenéről. 1981. Budapest.
- 5–14. (Benkő-Eml.)
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXVI. közgyűlésén. *MNy.* LXXVII. 245–51.
- Az avantgarde stiláris nyomai József Attila költészetében. *MNy.* LXXVIII. 129–36.
- Kazinczy stilisztikai nézeteiről. *MNy.* LXXVIII. 270–6.
- Mészöly Gedeon munkássága. 1982. In: *Mészöly Gedeon: Népünk és nyelvünk.* Budapest. 593–610.
- Irodalmi nyelvünk és helyesírásunk. 1982. *Oktatás és nevelés* (Pedagógiai folyóirat, Szabadka) 45: 25–32.
- The Society of Hungarian Linguistics Science is 75 Years old. 1982. *AUB SLingu.* XI. 3–10.
- Antécédents de la textologie dans nos anciennes grammaires. *Études Finnougriennes* XV. 381–9.
- Bárczi életművének időszerűsége. 1982. In: Sebestyén Árpád (szerk.) *Hagyomány és megújulás.* Debreceni Magyar Nyelvészeti Napok 1981. nov. 12–14. Opera Facultatis Philosophicae Universitatis de Ludovico Kossuth Nominatae 8. Debrecen. 69–83.
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXVII. közgyűlésén. *MNy.* LXXVIII. 116–23.
- Arany János és a magyar nyelvtudomány. *MNy.* LXXIX. 397–408.
- A szövegstilisztika tárgyköréről. *MNy.* LXXIX. 149–62.
- Die Entwicklung des sprachlichen Bewußtseins in Ungarn der Aufklärungszeit. 1983. In: *Sprache und Volk im 18 Jh. Symposium in Reinhausen bei Göttingen 13–6 Juli 1979.* Hrsg. Hans-Hermann Bartens. Opuscula Fenno- Ugrica Göttingensia. Bd. I. Redigit János Gulya. Verlag Peter Lang. Frankfurt am Main – Bern. 161–73.
- L'évolution de la langue hongroise, au cours des trois dernières décennies. 1983. *Études Finno-Ougriennes* XVI. Paris – Budapest. 113–33.
- Az irodalmi nyelv, a nyelvújítás és a nyelvtudomány a felvilágosodás első szakaszában. 1983. *Irodalomtörténeti Közlemények* 399–408.
- Über den Gegenstand der Textstilistik. 1983. *Finnisch-Ugrische Forschungen* XLV/1–3. 1–24.
- A Budai Egyetemi nyomda reformkorszaki szerepe a magyar irodalmi nyelv

- kialakulásában. 1983. In: *Typographia Universitatis Hungaricae Budae 1777–1848* („A budai Egyetemi nyomda szerepe a kelet- európai népek kulturális, társadalmi és politikai fejlődésében” c. 1977-es nemzetközi kollokvium aktái.). Publié par Péter Király. Budapest. 243–52.
- Beszélhetünk-e szövegstiliztikáról? 1980. In: Rácz Endre – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a mai magyar nyelv szövegtana köréből*. Budapest. 320–55.
- Zárószavak a „Szép vagy Alföld...” c. műveltségi játék (Magyar Rádió) befejező előadásán. *Nyr.* 107: 127–8.
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXVIII. közgyűlésén. *MNy.* LXXIX. 234–40.
- A magyar irodalmi nyelv a XVII. század végén. 1984. In: Szvircsek Ferenc (szerk.) *Magyarország társadalma a török kiűzetése idején*. (Szécsény, 1983. ápr. 6– 8.) *Discussiones Neogradienses* 1. Salgótarján. 103–12.
- Megjegyzések a nyelvi stilisztikai normák kapcsolatához. 1984. In: Bencze Lóránt – Szathmári István (szerk.) *Studia in honorem J. Balázs offerta a collegis et discipulis*. Budapest. 267–75.
- Nykyunkari-nyky-Unkarissa. 1984. *Virittájä* LXXVIII. 457–63.
- Bemerkungen zum Verhältnis von sprachlichen und stilistischen Normen. 1984. *AUB SLingu.* XV. 231–7.
- La conscience linguistique en Hongrie à l’époque des Lumières. 1984. In: *Les Lumières en Hongrie, en Europe centrale et en Europe orientale*. Actes du Cinquième Colloque de Mátrafüred 24–28. octobre 1981. Budapest. 401–9.
- Főtitkári jelentés a Magyar Nyelvtudományi Társaság LXXIX. közgyűlésén. *MNy.* LXXX. 107–114.
- A két világháború közötti költői stílus és az izmusok. 1985. In: Béládi Miklós – Jankovics József – Nyerges Judit (szerk.) *A magyar vers*. Az I. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus előadásai. 1981. aug. 10–14. Budapest. 276–80.
- Alesis Kivi és a magyar kultúra. *Nyr.* 109: 419–24.
- Über den Zustand der Mundarten in Ungarn von heute. 1986. *Finnisch-ugrische Forschungen*. XLVII. Heft 2–3. 144–55.
- Der Stil als „écart” oder als „déviation”. Festschrift für István Futaky. 1986. *Finnisch-Ugrische Mitteilungen*. Herausgegeben von Wolfgang Veenker. Hamburg. 451–6.
- Magyarságtudomány (hungarológia) a külföldi felsőoktatásban. Az V. Anyanyelvi konferencián az egyetemi és főiskolai oktatók fórumára írt vitaindító előadás. 1986. *Nyelvünk és Kultúránk* 64: 24–9.
- Hungarologian opetus maaimalla Unkaria Suomessa. Helsingissä 14. 11. 1986

- järjestetyn hungarologiseminaarin esitelmät ja alustukset. *Folia Hungarica* 2 (Castrenianumin toimitteita 28). Toimittaneet: Ilkka Firon ja Mikko Korhonen. Helsinki. 1987. 14–20.
- Attila T. Szabó (1906–1987) zum Gedenken. 1987. *Ungarn Jahrbuch* 15. München. 263–4.
- A magyar nyelvi, nyelvészeti oktatás külföldi egyetemeken; a hungarológiai központok lehetőségei. 1987. *Nyelvünk és Kultúránk* 67: 18–23.
- Magyar stilisztika (tervezet új egyetemi tankönyv kidolgozására). *MNy.* LXXXIII. 284–97.
- Személytelen formák a mai magyar nyelvben. *MNy.* LXXXIII. 385–92.
- Nyelvtudomány, stilisztika, fordításelmélet és -gyakorlat. *MNy.* LXXXIII. 536–42.
- Bíró Ferenc – Hopp Lajos – Zofia Sinko (eds.) 1988. *Les Lumières et la langue littéraire hongroise. Les Lumières en Pologne et en Hongrie.* (Etudes sur les Lumières sous la direction de Béla Köpeczi.) Budapest. 290–305.
- Väinö Linna „Tuntematon sotilas” c. regénye magyar fordításának stílusáról. 1988. In: *Bereczki-Eml.* Budapest. 343–7.
- Kiss Jenő – Szűts László (szerk.) 1988. *Nyelvi változások – nyelvi norma. A magyar nyelv rétegződése. A magyar nyelvészek IV. nemzetközi kongresszusának előadásai I.* Budapest. 39–49.
- Új jelenségek nyelvünkben a XX. század fordulója körül. 1989. In: Fábrián Pál – Szathmári István (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről.* Budapest. 105–20.
- Unkarin sanajärjestyksen ominaispiirteistä Helsingin yliopiston unkarilainen laitos on 60 vuotias. 1989. *Folia Hungarica* 3. Helsinki. 51–67.
- Fordítás és stilisztika Pilinszky János Apokrif c. versének első soráról. Esitelmia unkarin kielestä. 1989. *Folia Hungarica* 4. Helsinki. 7–20.
- Aurélien Sauvageot-ra emlékezünk. *MNy.* LXXXV. 505–507.
- Hungarológia a Helsinki Egyetemen – levonható tanulságokkal. 1990. In: Egyed Orsolya – Giay Béla – B. Nádor Orsolya (szerk.) *I. Hungarológiai ismerettár* 7. Budapest. 294–301.
- Babits „Messze... messze...” c. verse és a nominális szerkesztésmód. 1990. In: Zsilka-Eml. Budapest. 136–241.
- Aurélien Sauvageot 1897–1988. *Hungarológiai Értesítő* 3–4: 219–21. 1990.
- Ady Endre: Sóhajtás a hajnalban. Verselemzés. In: *Bolla-Eml.* 169–76. (EFF 1990. 3.)
- A magyar szórend legfőbb sajátosságairól. *MNy.* LXXXVI. 68–72.
- Gondolatok a kontrasztív nyelvészeti munkálatokról. 1991. In: Alho Alhoniemi –

- István Nyirkos – Heikki Paunonen (eds.) *Suomi ja Unkari rinnakkain, Suomalais-unkarilaisia kontrastiivisia tutkielmia*. Publications of the Department of Finnish and Generally Linguistics of the University of Turku 38. Turku. 9–21.
- Ki lehet a szerzője a Magyar Tudós Társaság 1846. évi nyelvtanát névtelenül ismertető korabeli recenziójának? 1991. In: Kiss Jenő – Szűts László (szerk.) *Tanulmányok a magyar nyelvtudomány történetének köréből*. Budapest. 643–50.
- Die Reformation und die ungarische Literatursprache. 1991. *Finnisch-ugrische Forschungen* L. 21–33.
- Unpersönliche Formen in der ungarischen Gegenwartssprache. 1991. *Finnisch-ugrische Forschungen* L. 35–45.
- Rektiot Albert Szenczi Molnárin vuoden 1610 kielipissa. 1991. *AUB SLingu*. XIX. 297–301.
- Mit jelentett, és ma mit jelent a *versmondát* megnevezés? *MNy*. LXXXVII. 23–31.
- A nyelvészetről – eddigi életpályám tükrében. 1991. In: Sz. Bakró-Nagy Marianne – Kontra Miklós (szerk.) *A nyelvészetről – egyes szám első személyben*. Budapest. 241–9.
- A magyar irodalmi és köznyelv a XX. század fordulója körül. 1991. In: Jankovics József – Kósa László – Nyerges Judit – Wolfram Seidler (szerk.) *A magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében*. II. Budapest–Wien. 1186–93.
- Mikes és irodalmi nyelvünk. *MNy*. LXXXVII. 298–306.
- Visszapillantás a Mai Magyar Nyelvi Tanszék két évtizedére. 1991. In: Balázs Géza (szerk.) *Hagyomány és újítás a mai magyar nyelvi kutatásban és oktatásban*. ELTE Nyelvtudományi Dolgozatok 38. Budapest. 7–18.
- Magyar irodalmi nyelv – finn irodalmi nyelv. 1991. In: *Benkő-Eml.* Budapest. 597–9.
- Vörösmarty reprezentatív verse, A vén cigány. *Nyr.* 116: 33–49.
- Benkő Loránd hetvenéves. *Nyr.* 116: 240–5.
- Milyen napjaink stilisztikája? *MNy*. LXXXVIII. 272–9.
- Búcsúzás Tompáné Lovas Rózsától. *MNy*. LXXXVIII. 365–8.
- Wegweisende Züge in der Grammatik von Albert Szenczi Molnár. 1992. *Studia Slavica* 36. 382–90.
- Változások mai nyelvünkben. 1992. *EFF* 5. 17–24.
- A népnyelv gazdagságáról. 1992. In: *Fülöp-Eml.* Budapest. 6–8.
- Találkozásaim Klaniczay Tiborral. 1992. *Irodalomismeret* 2–3: 85–6.
- Búcsú Szemere Gyulától. *MNy*. LXXXVIII. 506–7.
- Egy nagyon rövid versről. 1992. *Édes Anyanyelvünk* 2: 9. p.

- Szenczi Molnár Albert és Petrus Remus. 1992. In: *Rácz-Eml.* Budapest. 232–7.
- A magyar nyelv tudatosodásának útja a Halotti Beszéd-től a felvilágosodás kezdetéig. 1993. In: Kováts Dániel (szerk.) *A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve.* Sátoraljaújhely. 27–37.
- A diakrónia és a szinkrónia „ütközése”: Balassi Katonaénekének „teljes” megértéséhez. 1993. In: Horváth Katalin – Ladányi Mária (szerk.) *Állapot és történet – szinkrónia és diakrónia – viszonya a nyelvben.* Budapest. 167–71.
- Benkő László köszöntése 80. születésnapján. *MNy.* LXXXIX. 123–4.
- Kresznerics és a mai magyar nyelvtudomány. *MNy.* LXXXIX. 508–10.
- Gondolatok helyesírásunk múltjáról, jelenéről és jövőjéről. 1993. In: *Fábián-Eml.* Budapest. 256–61.
- Szenczi Molnár Albert német földön. 1993. In: Békési Imre – Jankovics József – Kósa László – Nyerges Judit (szerk.) *Régi és új peregrináció. Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon.* II. Budapest–Szeged. 639–45.
- Nyelv és sajtónyelv. *Nyr.* 117: 267–75.
- Szövegsemantikai sajátosságok Ady Endrének „A hazaszeretet reformja” c. írásában. 1993. *EFF* 8. 93–7.
- Szabó Pál a nevekről és a névdivatról. 1993. *Névtani Értesítő* 15. 293–5.
- A magyar helyesírás alapjai. 1993. In: Az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. Eger. 11–9.
- Die Stilistik, eine Disziplin im Grenzgebiet zwischen der Sprachwissenschaft. *SUB SLingu.* XXI. 219–28.
- A közéleti beszéd és a stílus. 1994. *EFF* 10. 12–7.
- Kossuth és a szónoki beszéd. *MNy.* XC: 257–63.
- Aranka György és a stilisztika. 1994. In: *Az Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társaság 200 éve, 1793–1993.* Erdélyi Tudományos Füzetek 218. Kolozsvár. 62–7.
- Verseghy stilisztikájának egyik fontos területéről – mai szemmel. 1994. In: Szurmay Ernő (szerk.) *In memoriam Verseghy Ferenc* 4. Szolnok. 33–9.
- Nyelv, anyanyelv, nyelvművelés. 1994. *Magyar Élet* 7: 1–4.
- Lőrincze Lajosra emlékezve. 1994. *Confessio* 1: 62–6.
- Kányádi Sándor: Játzsva magyarul. 1994. *Édes Anyanyelvünk* 5: 11.
- Végső búcsú Benkő Lászlótól. *MNy.* XC: 372–3.
- Papp László köszöntése 70. születésnapján. *MNy.* XC: 493–6.
- Weöres Sándor stílusújítása. 1995. In: Kováts Dániel (szerk.) *Széphalom. Újszászi Kálmán emlékére.* 409–12.

- Nyelvtudomány. 1995. In: Schranz András (főszerk.) *A tudomány térképe. Kisenciklopédia a tudomány egészéről.* Budapest. 144–8.
- A Halotti Beszéd mint nyelvi teljesítmény. 1995. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle* 4: 474–481.
- Szenczi Molnár Albert és a nevek. 1995. *MNyTK.* 209. Budapest. 530–8.
- Szilády Áron és a nyelvtudomány. A Szilárdy Áron Társaság Évkönyve 1994–1995. Kiskunhalas. 3–20.
- A szép szavú Móra Ferencről. 1996. In: *Békési-Eml.* 313–8.
- Legenda Bárczi Gézáról. 1996. *Forrás* 1: 84–92.
- A nyelvi funkcióról – a funkcionális stilisztika kapcsán. 1997. In: *Nyomárkai-Eml.* Budapest. 299–303.
- Szülőföldem, a Nagykunság. 1997. *Forrás* 12: 66–74. (Nagykun Kalendárium 1998. Kisújszállás. 90–101.)
- Stílusértelmezésekről. 1997. In: B. Lőrinczy-Eml. Budapest. 156–9.
- Miért szép a mi nyelvünk? 1997. *Nyelvünk és Kultúránk* 97: 10–5.
- Mikes Kelemen nyelvéről és stílusáról. 1997. *Nyelvünk és Kultúránk* 99: 102.
- A „Sportszombat” nyelvéről és stílusáról. 1997. In: *Nyíri-Eml.* Szeged. 151–8.
- Illyés Gyula: Szekszárd felé. 1997. *Édes Anyanyelvünk* 4: 12.
- Gergely Jánosra emlékezve. *MNy.* XCIII: 250–1.
- B. Lőrinczy Éva köszöntése születésnapján. *MNy.* XCIII: 251–3.
- Végső búcsú Mollay Károlytól. *MNy.* XCIII: 500–4.
- Utolsó búcsú Vértes O. Andrástól. *MNy.* XCIII: 505. p.
- A nyelvi és stilisztikai normáról. 1998. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *E. Abaffy-eml.* Budapest. 180–182.
- Bessenyei magyar nyelvi programja – mai szemmel. 1998. In: Csorba Sándor – Margócsy Klára (szerk.) *A szétszórt rendszer. Tanulmányok Bessenyei György életművéről.* Nyíregyháza. 15–25.
- Nyíri Antal köszöntése. 1998. *MNy.* 94: 229–230.
- Bevezetés. A kötetéről és a stilisztika jelenlegi helyzetéről. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 7–12.
- Stíluselemzés és stílusirányzat. 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 15–32.
- Három erdélyi nyelvművelő munka (Komoróczy György: Magyar szavaink nyomában. – Murádin László: Anyanyelvünk ösvényein. – Danielisz Endre: „És áhítattal ejtsétek a szót”). 1998. *Nyelvünk és kultúránk* 102: 46–49.

- Tanácskozás a XX. századi magyar irodalom oktatásáról. 1998. *Nyelvünk és kultúránk* 102: 82–86.
- Stilisztika, magyar stilisztika anno 1997. *MNy.* 94 (1998): 369–373.
- Bitnitz Lajos (1790–1871). 1998. In: Köbölkúti Katalin (szerk.) *Tudós tanárok.* Szombathely. 76–93.
- Újabb szólásainkról. 1998. In: *Szolnoki Tudományos Közlemények* I. Szolnok. 127–130.
- „Irodalmi nyelv” vagy „nyelvi sztenderd”? 1998. In: Zoltán András (szerk.) *Nyelv, stílus, irodalom.* Budapest. 515–17. (Péter Mihály-empl.)
- Versek a nyelvész szemével (Ady: Májusi zápor után, Áprily: Tavasz a házsongárdi temetőben, Illyés: Új nép a parton, Kányádi: Játszva magyarul) 1998. *Nyelvünk és kultúránk* 103: 83–88.
- Kaunokirjallisuuden kääntämisen merkityksestä. 1998. *Annales...* Sectio Linguistica XXIII. 23–28.
- Dialecte et style littéraire. 1998. *Annales...* Sectio Linguistica XXIII. 235–240.
- Szabó T. Attiláról – Balassa Iván könyvéhez kapcsolódva. 1999. *Nyelvünk és kultúránk* 105: 58–71.
- Bitnicz Lajos a stilisztika tudósa. 1999. *MNy.* 95: 241–245.
- Ady egyéni stílusáról. 1999. *Nyelvünk és kultúránk* 107: 73–74.
- Személy- és földrajzi nevek Szenczi Molnár Albert 1621-i magyar–latin szótárában. 1999. *Névtani Értesítő* 21: 270–74. (Mező András-Eml.)
- A funkcionális stilisztika és a szótóváltozatok. 1999. In: Kugler Nóra – Lengyel Klára (szerk.) *Ember és nyelv.* 301–304. (Keszler-Eml.)
- A kisújszállásiak nyelvjárásáról, beszédéről. 1999. *Magyar Nyelvjárások* 37: 413–418 (Sebestyén Árpád-Eml.)
- Szenczi Molnár Albert és az abaúji, zempléni régió. 1999. In: *Széphalom* 10. Sátoraljaújhely. 351–58. (Kováts Dániel-Eml.)
- Petőfi nyelvi hatása. 1999. In: *Akadémiai Műhely.* Közgyűlési előadások 1998. MTA. Budapest. I. 63–75.
- Van-e szükség stíloselemzésre? 1999. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában.* XIII. Anyanyelvi- oktatási napok. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 212. 57–66.
- Kallós Zoltán új népballada-kötetéről. 1999. *Nyelvünk és kultúránk.* 108: 181–182.
- A stilisztika helye a szöveget vizsgáló diszciplínák között. 1999. In: *Szemiotikai Szövegtan* 12. Szeged. 63–68.
- Nyelvjárás és szépirodalmi stílus. 2000. In: *Nép – nyelv – társadalom.* Szombathely. 110–114. (Végh József-empl.)

- Németh László költői nyelvéről. 2000. *MNy.* 94: 68–74.
- Tanácskozás a kognitív nyelvszemléletről. 2000. *Nyelvünk és kultúránk* 109: 45–49.
- Hány nyelv van a világon? A világ nyelvei c. lexikonról. *Forrás* (Kecskemét) 2000. ápr.: 91–94.
- A Gondolat-jel c. rádióműsorról. 2000. In: Fábíán Miroszláva – Horváth Katalin (szerk.) *Jubileumi kötet Lizanec Péter professzor 70. születésnapjára*. Ungvár. 468–472.
- A zeneiség és a verselés eszközei az ÓMS-ban. 2000. In: Földi Éva – Gadányi Károly (szerk.) *Vox humana*. Budapest. 382–385. (Bolla Kálmán-empl.)
- Államiságunk, kultúránk, nyelvünk ezer éve. 2000. *Nyr.* 124: 141–148.
- Mészöly Gedeon életműve. 2000. In: *A Lidércfény*. Sárbogárd. III/2: 32–36. (Árgus 2000/4: 66–70.
- Czuczor Gergelyre emlékezünk. 2000. *Magyartanítás* 4: 3–4.
- Irodalmi nyelvünk Laczka János Zair-fordításában és Bessenyeiről szóló életrajzában. 2000. *Nyr.* 124: 310–14.
- Vörösmarty és a magyar nyelvtudomány. 2000. *MNy.* 96: 310–16.
- Balázs János és a stilisztika. 2000. *A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai* 213. 67–73.
- Az ikés ragozás régi nyelvtanainkban. 2000. *Magyar Nyelvjárások* 38: 379–384. (Jakab László-Eml.)
- Czuczor Gergely és a népdalok. 2000. *Nyelvünk és kultúránk* 111: 34–35.
- Vörösmarty közreműködése a nyelvtudományban. 2000. In: *Vörösmarty mai szemmel*. Árgus Kiadó. Székesfehérvár. 71–83.
- Miről tájékoztat a Magyar Helyesírási Szótár? 1999–2000. In: Bozsik Gabriella – V. Raisz Rózsa (szerk.) *Helyesírás és tanárképzés*. Eger. 17–21.
- Márai Halotti beszéd c. verséről. 2000. In: Lőrinczy Huba – Czetter Ibolya (szerk.) *„Este nyolckor születtem...” Hommage à Márai Sándor*. BÁR-könyvek. Szombathely. 267–275.
- Az „irodalmi nyelv” és a „nyelvi sztenderd” elnevezésekről és ami mögöttük van. 2000. In: Mihalovics Árpád (szerk.) *Tanulmánykötet Jean Perrot tiszteletére*. Bessenyei György Kiadó. Budapest. 135–141.
- Révai Miklós és a magyar stilisztika. 2000. In: Kiss Jenő (szerk.) *Révai Miklós-jubileum*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 215. Budapest. 35–45.
- A műfordítás jelentőségéről. 2001. In: Andor József et. al. (szerk.) *Színes eszmék nem alszanak...* Pécs. 1171–1176. (Szépe-Eml.)

- Nyelvünk ezer éve. 2001. *Irodalomismeret* 1–2: 255–260.
- Mészöly Gedeon életműve. 2001. *MNy.* 97: 129–134.
- Végső búcsú Nyíri Antaltól. 2001. *MNy.* 97: 252–254.
- Nyelvünk ezer éve. 2001. In: Gergely András – Izsák Lajos (szerk.) *A magyar államiság ezer éve...* ELTE- kiadás. Budapest. 503–512.
- Kossuth Lajos nyelve és stílusa kilenc 1845–1846 közötti hivatalos levele alapján. 2001. In: Szűcs Judit (szerk.) *A csongrádi Kossuth-levelek.* Csongrád. 59–77.
- Éder Zoltán hetvenéves. 2001. *MNy.* 97: 375–377.
- Brève histoire de la linguistique hongroise au XXe siècle. 2001. In: *Revue d' Etudes Francaises.* N°. 6 – 2001. Mélanges offerts à Mme Jolán Kelemen par ses collègues et amis. Directeks: Imre Szabics. Budapest. 161–168.
- Kossuth nyelve és stílusa kilenc 1845–1846-os hivatalos levele alapján. 2001. *Nyr.* 125: 453–465.
- Irodalmi nyelvünk Laczka János Zair-fordításában és Bessenyeiről szóló életrajzában. 2002. In: *Karcagi Kalendárium.* Karcag. 92–96.
- A tárgyias intellektuális stílus Pilinszky Apokrif c. költeményében. 2002. *MNy.* 98: 49–55. (*Árgus* 2002/3: 60–66.)
- A Mai Magyar Nyelvi Tanszék első másfél évtizedéről és a Stíluskutató Csoport működéséről. 2002. In: Keszler Borbála – Kiss Róbert Richard (szerk.) *Harmincéves a Mai Magyar Nyelvi Tanszék.* Budapest. 7–15.
- A XX. századi magyar szókészletről. 2002. In: Andor József et. al. (szerk.) *Szöveg az egész világ.* Budapest. 469–472. (Petőfi S. János-Eml.)
- Hozzászólás Békési Imre Petőfi-elemzéséhez (Nem súlyed az emberiség). 2001. *Szemiotikai Szövegtan* 14. 37, 56–59.
- A nyelv, beszéd, stílus és szöveg összefüggéséről. 1991. *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* XLIII. 1991/2: 101–104. (Cluj–Napoca).
- Domokos Mátyás – Szathmári István (vál.) 2002. *Utószó Illyés Gyulának A törzs szavai c. kötetéhez.* Nap K. Budapest. 241–250.
- Illyés Gyula írásai az anyanyelvről (1930–1982). 2002. *Irodalomismeret* 3–4: 157–162.
- Kruzsok (A nyelvésztársadalom egysége). Hiány-lexikon. 2002. *Forrás* 2002. júl.–aug.: 103–104, 145–146.
- A XX. századi magyar nyelvtudomány rövid története. 2002. In: *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére.* Miskolc. 172–177.
- A nyelvészeti irányzatokról, a korstílusokról és a stílusirányzatokról. 2003. In: Hajdú Mihály et. al. (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára.* Budapest.

210–213.

- Közös emlékeink. 2002. In: Hajdú Mihály (szerk.) *Köszöntő Fábián Pál 80. születésnapjára*. Budapest. 54–55.
- Mit mondanak a harangok? 2003. *Ethnica* V. 1: 1–5.
- Macskanevek egy kisiskolás lány szépirodalmi igényű írásaiban. 2003. *Névtani Értesítő* 25: 234–236. (Ördög Ferenc-Eml.)
- A funkcionális stilisztika és a rádió nyelve. (Van-e rádiós stílus?) 2003. In: *Anyanyelvi konferencia 2002. dec. 6*. Budapest. 17–22.
- Illyés Gyula írásai az anyanyelvről. 2003. In: Görömbei András (szerk.) *Csak az igazat. Tanulmányok Illyés Gyula születésének centenáriumán*. Kortárs Kiadó. Budapest. 339–345.
- Juhász Gyula költői nyelvének egy sajátos stíluseszkozeról. 2003. *MNy.* 99: 188–193. (Péter Lászlóval)
- Huszadik századi nyelvünk történetéhez. 2003. *Magyar Nyelvjárások* 41: 555–558. (Nyirkos-Eml.)
- Nyelvünk közéleti szerepéről. 2003. *Nyr.* 127: 288–291.
- A harangok szava. 2003. *Napút* 6: 30–37.
- Krúdyról – Márai szemével. 2003. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle* 4: 379–384.
- Balassi Bálint, a magyar nyelv és stílus művésze. 2003. In: Újvári Gábor (főszerk.) *A Balassi Bálint Intézet évkönyve 2003*. Budapest. 16–25.
- Móricz Zsigmond a nagykunságiak hanglejtéséről. 2004. In: dr. Ducza Lajos et al (szerk.) *Kisújszállási Nagykun Kalendárium a 2004- es szökőévre*. Kisújszállás. 135–136.
- A funkcionális stilisztika Versegly műveiben. 2003. In: Szurmay Ernő (szerk.) *In memoriam Versegly Ferenc* 6. Szolnok. 96–104.
- Krúdy stílusáról – a Márai szemével. 2004. *MNy.* 100: 180–185.
- Krúdy stílusáról – a Márai szemével. 2004. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta Kiadó. Budapest. 69– 74.
- Milyen indíttatásokra írta meg Márai Halotti beszéd c. versét? 2004. In: Szabó B. István (szerk.) *Kenyeres Zoltán-Emlékkönyv. Értés – megértés*. Anonymus. Budapest. 367–373.
- Balassi Bálint, a tudós költő. 2004. *Napút* 6: 37–43.
- Bevezetés Szenczi Molnár Albert nyelvtanának magyar fordításához. 2004. In: *Szenczi Molnár Albert Novae grammaticae ungaricae libri duo. Új magyar grammatika két könyvben*. Fordította, az előszót és a jegyzeteket írta C. Vladár Zsuzsa. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 222.

Budapest. 5–7.

- Orbán Ottó verse Illyés Gyuláról. 2004. In: Csepregi Márta – Várady Eszter (szerk.) *Permie, finnek, magyarok. Írások Szíj Enikő 60. születésnapjára*. Uralisztikai Tanulmányok 14. Budapest. 378–379.
- A stilisztika ma. 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása*. Trezor Kiadó. Budapest. 23–28.
- A funkcionális stilisztika történetéhez. 2004. *Nyr.* 128: 435–440.
- Irodalmi nyelvi vizsgálat a Prágai Nyelvész kör módszerével: Medgyesi Pál művei alapján. 2005. *MNy.* 101: 21–27.
- „Mindig a forrás-nál.” (Szekér Endre 70. születésnapjára). *Forrás* 2005. jún.: 84–87.
- A feleslegekről. Fölösleg-lexikon. *Forrás* 2005. júl.–aug.: 52–54.
- A tárgyias-intellektuális stílus József Attila költészetében. 2005. *MNy.* 101: 414–419. (*Bástya* 2005/3: 53–60.)
- Móricz Zsigmond 1929-i beszéde Tiszacsécsén. 2005. *Nyr.* 129: 65–66. (Lőrincze-
emlékszám)
- Mai nyelvújításunkról. 2006. In: *Pusztai-Eml.* 649–650.
- Bálint Sándor és a Szegedi szótár. 2006. In: *Békési-Eml.* Szeged. 352–354.
- Száz éve született Szabó T. Attila, Erdély nagy nyelvtudósa. 2006. *MagyTan.* 3: 3.
- Kozocsa Sándor Géza 70 éves. 2006. *MNy* 102: 252–253.
- Szabó T. Attila, a nyelvjárások kutatója és a stílus mestere. 2006. *Művelődés* (Kolozsvár) LIX/5: 10–13. (*MNy.* 102 (2006): 280–284.)
- Papp Lászlóra emlékezve. 2006. *Nyr.* 130: 514–516.
- Előszó. Pereszlényi Pál: A magyar nyelv grammatikája. 2006. *MNyTK.* 226. Ford. C. Vladár Zsuzsa. Budapest. 9–10.
- Mennyiben szolgálták Szenczi Molnár Albert szótárai a magyar irodalmi nyelv (sztenderd) létrejöttét? 2007. In: Szabó András (szerk.) *Dictionarium 1604. Szenczi Molnár Albert szótára*. Az Országos Széchényi Könyvtár és az Osiris kiadása. Budapest. 9–22. (*Nyr.* 131 (2007): 163–172.)
- Über eine wichtige Arbeit von István Nyomárcay. 2007. In: *Nyomárcay-Eml.* *Studia Slavica* 52. 381–393.
- Kodály és anyanyelvünk. 2007. *Parlando. Zenepedagógiai folyóirat* XLIX/2: 1–9. (*MNy.* 103 (2007): 129–137.)
- Simonyi és helyesírásunk. 2007. *Nyr.* 131: 265–270. (Továbbá: Bozsik Gabriella (szerk.) 2008. *Két évtized a helyesírásért*. Eger. 129–134.)
- Elhunyt Szabó Zoltán kolozsvári egyetemi tanár. 2007. *MNy.* 103: 375–376.
- Ötvenéves a Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények. 2006. *NyIrK.* L/1–2: 4–6.

(Kolozsvár)

- Szenczi Molnár Albert zsoltárai és a magyar irodalmi nyelv (sztenderd). 2007. *MNy.* 103: 399–408.
- Ady: A Kalota partján. 2007. In: Benő Attila – Fazekas Emese – Szilágyi N. Sándor (szerk.) *Nyelvek és nyelvváltozatok. Köszöntő kötet Péntek János tiszteletére.* Kolozsvár. II. 331–332.
- Előszó Gárdonyi Géza: Egri csillagok c. kínai nyelvre fordított regényéhez. 2007. Ford. Mao Sou-Fu. Sanghaj. 1–2.
- Verseghy nyelvi-stilisztikai nézetei Értekezés a Szentírás magyar fordításáról... c. utolsó munkájában. 2008. *Nyr.* 132: 181–188.
- A zempléni-abaúji régió és anyanyelvünk. 2008. *Nyelvünk és Kultúránk 2:* 9–14. (Továbbá: Kováts Dániel (szerk.) 2008. *A Kazinczy Ferenc Társaság évkönyve.* 18. Sátorajújhely. 29–33.
- Stilisztika és szövegtan: szövegstilisztika? 2008. In: Tátrai Szilárd – Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) *Szöveg, szövegtípus, nyelvtan.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 37–40.
- Az elferdített szólásokról és közmondásokról. 2008. *Magyartanítás 4:* 32–33.
- A zempléni-abaúji táj és anyanyelvünk. 2008. *MNy.* 104: 479–483.
- Búcsú Fábián Páltól. 2008. *MNy.* 104: 512.
- Miről vallanak a földrajzi nevek? 2008. *Névtani Értesítő 30:* 213–215.
- Opponensi vélemény Hoffmann Istvánnak A Tihanyi Alapítólevél mint helynévtörténeti forrás c. akadémiai doktori disszertációjáról. 2008. *Névtani Értesítő 30:* 247–250.
- Két verses széphistória vallatása. Adalékok a reneszánsz magyarországi jelentkezéséhez. 2008. In: Balázs Géza (szerk.) *A magyar reneszánsz stylus.* Budapest. 87–95.
- A beszélt nyelv a funkcionális stilisztikában. 2009. In: Keszler Borbála – Tátrai Szilárd (szerk.) *Diskurzus a grammatikában – grammatika a diskurzusban.* Tinta Kiadó. Budapest. 92–96.
- Végső búcsú Nyéki Lajostól. 2009. *Nyr.* 133: 118–119.
- Heltai Gáspár-e a fordítója, átdolgozója a Fortunatusról szóló XVI. századi verses széphistóriának. 2009. *MNy.* 105: 30–37.
- Kazinczy stilisztikai nézeteiről – még egyszer. 2009. In: Kováts Dániel (szerk.) *Széphalom 19. A Kazinczy Társaság 2009-es évkönyve.* Sátorajújhely. 59–63.

Recenziók

- Molnár Szenciensis, Albertus: *Nova Grammatica ungarica*. With an Introduction by Gyula Décsy. Indiana University Publication. Uralic and Altaic Series, Volume 98. Bloomington: Indiana University – The Hague: Mouton Co. 1969. XXXII + 202 p. *Ural – Altaische Jahrbücher* XLIV. 249–51.
- Szabó T. Attila: *Anyanyelvünk életéről (Aus dem Leben unserer Muttersprache)* 1970. Bukarest. 574. *ALinguH*. XXII. 219–24.
- A Petőfi-szótár I. kötete. *Kritika* 1974/8: 28–9.
- Szilágyi Ferenc 1974. Csokonai dunántúli tájszógyűjtése. (Egy fejezet irodalmi nyelvi szókincsünk történetéből.) *NytudÉrt* 82. Budapest. *Irodalomtörténeti Közlemények* 1974: 112–6.
- Grétsy László (szerk.) 1976. *Mai magyar nyelvünk*. Akadémiai Kiadó. Budapest. *MNy*. LXXVII. 106–9.
- Imre Samu (szerk.) 1979. *Tanulmányok a regionális köznyelviség köréből*. *NytudÉrt*. 100. Budapest. *NyK*. LXXXIII. 227–30.
- Nagy Ferenc 1981. *Bevezetés a magyar nyelv szövegtanába*. Budapest. *MNy*. LXXIX. 357–9.
- Szép filológus munka. Szekér Endre „Hagyomány és újítás mai költői nyelvünkben” c. könyvéről. *Forrás* 1990/10: 90–2.
- Nagy Ferenc: *Bevezetés a magyar nyelv szövegtanába*. In: Petőfi Sándor János – Békési Imre (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 2. A magyar szövegtani kutatás irodalmából*. Szeged. 151–4.
- Török Gábor: *Pontok és kérdőjelek az általános stíluselméletben*. In: Petőfi Sándor János – Békési Imre (szerk.) *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz*. Szeged. I. 160–6.
- B. Lőrinczy Éva: *Vigyázó, mit mondasz az éjszakáról?* *Nyr*. 121: 231–4.
- Kemény Gábor két munkájáról. *MNy*. XCIII. 375–8.
- Fodor István (főszerk.) 1999. *A világ nyelvei*. Budapest. *Nyelvünk és Kultúránk* 107 (1999. júl.–szept.): 141–145.
- Szabó Zoltán: *A magyar szépírói stílus történetének fő irányai*. *MNy*. 96 (2000): 237–239.
- Benkő Loránd 1999. *Nemzet és anyanyelve*. Osiris Kiadó. Budapest. *Nyelvünk és Kultúránk* 111 (2000. júl.–szept.): 119–121.
- Móser Zoltán: „Körülvesznek engem a dalok. A népdalgyűjtő és népdalíró Czuczor Gergely.” *Nyr*. 124 (2000): 521–523.
- Benkő Loránd 1999. *Nemzet és anyanyelve*. Osiris Kiadó. Budapest. *Magyar*

Tudomány 2001/1: 106–107.

G. Bárczi 2001. Geschichte der ungarischen Sprache. Deutsche Fassung redigiert von Wolfgang Meid. Innsbruck. *MNy.* 98 (2002): 219–222.

Minya Károly: Mai magyar nyelvújítás... *Nyr.* 127 (2003): 338–340.

Kiss Lajos: Magyar írók a térképről. Budapest. *Nyr.* 129 (2005): 126–128.

Magay Tamás (szerk.) 2007. Fél múlt és közeljövő. Lexikográfiai Füzetek 3. Akadémiai Kiadó, Budapest. *Nyr.* 132 (2008): 494–496.

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A retorikai kérdés rövid tudománytörténete. 2001. In: Szathmári István (szerk.) *Az alakzatok világa sorozat 3.* Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó. 117 p.

Szikszainé Nagy Irma – Kocsány Piroska 2006. Előtanulmányok egy tervezett alakzatlexikon számára. In: Szathmári István (szerk.) *Az alakzatok világa sorozat 16.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 56 p.

A kérdésalakzatok retorikája és stilisztikája. 2008. Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója. Debrecen. 408 p.

Tanulmányok, cikkek

Kérdéstípusok szerepe a szórólapos gyógyszerreklámokban. 2001. In: Andor József – Szűcs Tibor – Terts István (szerk.) *Színes eszmék nem alszanak. Szépe György 70. születésnapjára.* Lingua Franca Csoport. Pécs. II. 1196–1208.

A frazeológiai egység mint retorikai kérdés. 2001. In: Csatár Péter – Maitz Péter – Tronka Krisztián (szerk.) *A nyelvtantól a szövegtanig. Tanulmányok Kocsány Piroska tiszteletére.* Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója. 304–310.

Németh László-i vitairatok kérdései. 2001. In: *Ünnepi könyv Keresztes László tiszteletére.* Folia Uralica Debreceniensia 8. 601–611.

A reklámcélú banki nyomtatott ismertető kérdéshalakzatai. 2002. In: Géczi-Zsoldos Enikő – Kovács Mária (szerk.) *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére.* A Miskolci Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Miskolc. 178–181.

Kérdéshalakzatok retoricitása és szövegszervező ereje egy Kossuth-szónoklatban és -újságcikkben. 2002. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze.* A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 78. 88–98.

Kérdésfajták az írott autóreklámokban. 2002. In: Andor József – Benkes Zsuzsa – Bókay Antal (szerk.) *Szöveg az egész világ. Petőfi S. János 70. születésnapjára.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 479–489.

A „miért?”-ek stilisztikája és retorikája. In: Szathmári István (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa.* Tinta Könyvkiadó. 201–217.

- A retorikai kérdés és felkiáltás határsávja. 2003. *Magyar Nyelvjárások* 571–580. A retorikai kérdések kérdő névmásai és partikulája. 2003. *Magyar Nyelv* 300–310.
- Interrogatiók a szlengben – mint nyelvi tükrök. In: Hajdú Mihály – Keszler Borbála (szerk.) *Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára*. ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete – Magyar Nyelvtudományi Társaság. 379–383.
- Retorikus kérdésfunkciók Krúdy Az útitárs című kisregényében. 2004. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés*. Tinta Könyvkiadó. 75–84.
- Kérdésalakzat-típusok a retorikában. 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 29–35.
- Retorikai kérdések szleng variációi. 2004. In: Gecső Tamás (szerk.) *Variabilitás és nyelvhasználat*. Tinta Könyvkiadó. 262–267.
- A kérdésalakzatok egy lehetséges tipológiája. 2004. In: Büky László (szerk.) *A mai magyar nyelv leírásának újabb módszerei*. VI. Szegedi Tudományegyetem. 135–142.
- Ekvivalencia és ellentét a retorikai kérdésben. 2004. *Magyar Nyelv* 337–340.
- A kérdésalakzatok világa. 2004. *Magyar Nyelvjárások* 51–58.
- Kérdésalakzatokra épített József Attila-i verskompozíciók. 2005. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila, a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai. 84. 116–123. (Debreceni Szemle 2005/4: 559–565.)
- A kérdésalakzat-típusok szöveggörnyezeti meghatározottsága. 2005. In: Vass László (szerk.) *A mondat: kaland. Hetven tanulmány Békési Imre 70. születésnapjára*. JGYF Kiadó. Szeged. 370–374.
- A kérdésalakzatok tipizálásának gondjai. 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Könyvkiadó. 68–73.
- Szathmári István (szerk.) 2008. *Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve*. Budapest. Tinta Könyvkiadó. Szócikkek: Alakzatfunkciók 56–61.; Dubitáció 160–165.; Hangalakzatok 259–260.; Interrogáció 304–310.; Kommunikáció 339–343.; Locus communis 378–379.; Perkontáció 454–455.; Raciocináció 486–492.; Szubjekció 575–581.

Recenziók

- Szathmári István – Gáspári László. Az alakzatok világa I. *Magyar Nyelvjárások* 2002: 140–144.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Leíró magyar szövegtan. 1999. Osiris Kiadó. Budapest. 509 p.

Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás. 2001. Osiris Kiadó. Budapest. 375 p.

Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás. (Második kiadás) 2001. Osiris Kiadó. Budapest. 375 p.

Leíró magyar szövegtan. (Második kiadás) 2004. Osiris Kiadó. Budapest. 524 p.

Leíró magyar szövegtan. (Harmadik kiadás) 2006. Osiris Kiadó. Budapest. 524 p.

Magyar stilisztika. 2007. Osiris Kiadó. Budapest. 752 p.

Tanulmányok, cikkek

Spezifische Charakteristika der Zwillingswörter. 2006. *Sprachtheorie und germanistische Linguistik* 16. 1: 79–93.

Die Figuren der Frage: Probleme ihrer Typologie. 2006. *Sprachtheorie und germanistische Linguistik* 16. 2: 181–194.

On the rhetoric and stylistics of interrogative figures. 2009. *Sprachtheorie und germanistische Linguistik* 19. 1: 61–68.

La question rhétorique dans quelques ouvrages-clés hongrois. 2002. In: Szathmári István (red.) *Annales XXV.* 45–56.

L'univers des figures d'interrogation: interprétations terminologiques. 2003–2005. In: Szathmári István (red.): *Annales XXVI.* 361–370.

Die rhetorische Frage in den Rhetoriken des Altertums. 2004. *Werkstatt* 3: 39–50.

Nyitott és zárt szöveg. *Magyar Nyelvjárások* 1995: 95–106.

Út a komplex szövegelemzés elsajátíttatásához. 1995. In Lengyel Zsolt – Navracsics Judit (szerk.) *V. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia.* Veszprém. 32–34.

Az igenevek tanítása a középiskolában. *Magyartanítás* 1996: 43–47.

A Hortobágy nyelvi világa Móricz novellájában. *Magyar Nyelvjárások* 1996: 113–120.

József Attila: Ősz (Tar ágak-bogak...) (Stilisztikai elemzés). *Magyar Nyelv* 1996: 181–186.

Az ikerítés a nyelvgazdagítás folyamatában. 1996. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón.* Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 207. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 173–183.

- Néhány érdekesség a szóképzés világából. 1996. In: V. Raisz Rózsa (szerk.) *Anyanyelv és iskola az ezredfordulón*. Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 207. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 267–277.
- Meditáció az álmondatról. 1996. In: Mikola Tibor (szerk.) *A mai magyar nyelv leírásának újabb módszerei*. Néprajz és Nyelvtudomány 37: 159–167.
- Sűrítettség és terjengősség Arany Zács Klára című balladájában. 1997. In: Péntek János (szerk.) *Emlékkönyv Szabó Zoltán 70. születésnapjára*. Presa Universitara Clujeana. Cluj-Napoca. 384–391.
- József Attila: Falu. Leíró jellegű vers szövegtani megközelítése. *Magyar Nyelv* 1997: 43–54.
- „Nagyságos puszta”, rideg paraszti lélek és írói megközelítése. (Móricz Komor Ló című novellája alapján) *Magyar Nyelvjárások* 1997: 193–212.
- Ikerítéssel alakult becéző keresztnéveink a névvel csúfolókban. 1997. In: B. Gergely Piroska – Hajdú Mihály (szerk.) *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 209. A Magyar Nyelvtudományi Társaság – Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézete. Budapest – Miskolc. I. 173–181.
- A stiláris adekvátságot érvényre juttató korreferencia. 1998. In: Petőfi S. János (szerk.) *Koreferáló elemek – koreferenciarelációk*. Officina Textologica 2. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 208–222.
- Határozottság – határozatlanság. (Egy magyar népmese intratextuális névelőhasználata) *Magyar Nyelvjárások* 1998: 171–182.
- A szövegpragmatikai adekvátságot biztosító eszközök összefonódása egy reklámszövegben. *Magyar Nyelv* 1998: 453–461.
- HB. – halotti beszédek – Kosztolányi: Halotti beszéd. (Disszonancia és konszonancia szövegen belül és szövegek között). 1998. In: Szathmári István (szerk.) *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 43–69.
- Ikerülés – ikerítés. *Magyar Nyelvjárások* 1999: 107–113.
- Versről textológiai megközelítésből. *Magyar Nyelv* 1999: 267–282.
- Az elvont fogalmat megnevező főnevek előtti névelőhasználatról – szövegösszevető megközelítésben. *Magyar Nyelvjárások* 1999: 429–434.
- Az ikerítő becézés a magyar szakirodalomban. 1999. *Névtani Értesítő* 21: 251–256.
- A Julia szép leány kezdetű népballada stilisztikai elemzése. 1999. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 212. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. I. 117–123.
- Tűnődés a linearitás kérdésein. 1999. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez*.

- Officina Textologica 3. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 132–141.
- Vélemény Benedek Fülöp beszédéről. 2000. In: A. Jászó Anna (szerk.) *A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 119–124.
- A reklámszlogenek hatásának nyelvi okai. *Magyar Nyelvjárások* 2000: 393–402.
- Egy Kosztolányi-glosszarészlet textológiai elemzése. 2000. *Magyartanítás* 1: 15–18.
- Gondolatok anyanyelvünk tanításáról és tanítóiról. 2001. *Magyartanítás* 1: 38–39.
- A diákszleng metaforái az „elégtelen”-re. 2001. In: Kemény Gábor (szerk.) *A metafora grammatikája és stilisztikája*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 273–280.
- Vélemény Lakatos Mária Csilla szónoki beszédének írott változatáról. 2001. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd részei és a beszédfajta. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 128–131.
- Tóth Árpád *Jó éjszakát!* című versének multidiszciplináris elemzése. 2002. In: V. Raisz Rózsa – Zimányi Árpád (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 216. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 235–244.
- A mondatszerkezet fellazulása. 2002. In: Balázs Géza – A. Jászó Anna – Koltói Ádám (szerk.) *Éltető Anyanyelvünk. Írások Grétsy László 70. születésnapjára*. Tinta Könyvkiadó. 451–453.
- Salga Imre beszédének elemzése. 2002. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A klasszikus retorikai bizonyítás. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 108–111.
- Gondolatok a szövegértő olvasásról A. Jászó Anna cikke kapcsán. *Magyar Nyelvőr* 2003: 57–64.
- Esszé az esszéről. 2003. In: Fercsik Erzsébet (szerk.) *A nevekről*. Kronika Nova Kiadó. Budapest. 50–59.
- Egy főiskolás lány szónoki beszéde. 2003. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra *A modern retorikai bizonyítás. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. 132–136.
- Nem elég logikusnak tűnni, annak is kell lenni! 2004. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szónoki beszéd kidolgozása. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 131–135.
- Szépen szóló sípon. Hevér Lóránt beszédének elemzése. 2005. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A szóképek és a szónoki beszéd. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 127–131.
- Reflexiók szövegnyelvészeti részkérdésekről vallott nézetekre. 2005. In: Petőfi S. János – Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Adalékok a magyar nyelvészet szövegtani diszkurzusához*. Officina Textologica 11. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 53–80.
- Férfi szemléletmód – férfias stílus. Erdélyi Péter szónoklatának elemzése. 2006. In:

- A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A prózaritmus és a szónoki beszéd. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 178–182.
- A szónoki hatás egyik kulcsa a jó témaválasztás. Vélemény Soltész Márton beszédéről. 2007. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *A memória és a szónoki beszéd. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 115–116.
- Irányzatok stílusjegyeinek keveredése. 2007. In: Maticsák Sándor (szerk.) *Nyelv, nemzet, identitás*. A VI. Nemzetközi Hungarológiai Konferencia előadásai. Nemzetközi Magyarástudományi Társaság. Budapest – Debrecen. I. 375– 380.
- A szerzőség problémája. Vélemény Hubbes Emese szónoklatáról. 2008. In: A. Jászó Anna – Aczél Petra (szerk.) *Az előadásmód és a szónoki beszéd. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 167–168.
- A Tóth Árpád-i impresszionizmus. 2008. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílári sokszínűsége*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 87. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. Debrecen. 159–166.
- A Tóth Árpád-i „hegyi beszéd”. 2009. In: Zimányi Árpád (szerk.) *Tanulmányok a magyar nyelvről*. Acta Academiae Paedagogicae Agriensis XXXVI. 250–255.
- Hallgatóság nélkül nincs szónoki beszéd. 2009. In: A. Jászó Anna (szerk.) *A testbeszéd és a szónoklat. A régi új retorika*. Trezor Kiadó. Budapest. 136–139.
- Kazinczy Ferenc, a stílus teoretikusa és művésze. 2009. In: Balázs Géza (szerk.) *A nyelvújítás világa*. Magyar Szemiotikai Társaság. Budapest. 22–31.

Recenziók

- Erzsébet Fehér: L’instauration des chercheurs textologiques dans la linguistique hongroise. *Acta Linguistica Hungarica* 51. 2004: 214–218.
- Czetter Ibolya: A stílus és a formák. Tanulmányok a nyelvész Márai Sándorról. *Magyar Nyelvjárások* 2001: 188–191.
- Fehér Erzsébet 2001. A szövegkutatás megalapozása a magyar nyelvészetben. *NyudÉrt.* 147. Akadémiai Kiadó. *Magyar Nyelvőr* 2001: 257–261.
- Szathmári István: A magyar irodalmi nyelv és stílus kérdései. *Magyar Nyelvőr* 2001: 500–506.
- Kemény Gábor: Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába. *Modern Filológiai Közlemények* 2003/1: 115–120.
- Szabó Zoltán (szerk.). „Arany-alapra arannyal”. Tanulmányok a magyar irodalmi szecesszió stílusáról. *Magyar Nyelvőr* 2003: 113–120.
- Péter Mihály: Nyelv, stílus, költői beszéd. Válogatott tanulmányok. *Nyelvtudományi*

Közlemények 2007: 316–323.

Bozsik Gabriella (szerk.) 2009. Két évtized a helyesírásért. *Magyar Nyelvőr* 496–498.

Egyéb publikációk

In memoriam Dr. Nagy János. 1996. *Magyartanítás* 4: 3.

Jó bornak is kell cégér. Állandósult szókapcsolatok, szólások és közmondások a reklámszövegekben. 1999. *Édes Anyanyelvünk* 2: 3.

Hogy oda ne rohanjunk... Szállóigék, idézetek, közhelyek a reklámhatás szolgálatában. *Magyar Tudomány* 1999: 848–849.

A Tanár úr öröksége. 2000. In: Ungvári János (szerk.) *Emlékezés Nagy Jánosra*. H-B-M. Neveléstörténeti Egyesület. Debrecen. 82–83.

Előszó. (Petőfi S. Jánossal együtt) 2001. In: Petőfi S. János – Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Grammatika – szövegnyelvészet – szövegtan*. Officina Textologica 5. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 7–10.

Előszó. 2002. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez. Magyar nyelvű szövegek elemzése. Diskusszió*. Officina Textologica 6. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 7–10.

Költői-e a költői kérdés? 2002. *Édes Anyanyelvünk* 4: 3.

Előszó. 2002. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 78. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézet. Debrecen. 5–6.

Előszó. 2002. (Dobi Edittel közösen) 2002. In: Petőfi S. János – Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A korreferencialitás poliglott megközelítése*. Officina Textologica 12. 7–9.

Előszó. 2005. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila, a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 84. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. Debrecen. 5–6.

A Nyugat öröksége és továbbélése. 2008. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *A Nyugat stílári sokszínűsége*. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 87. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézete. Debrecen. 3.

Kornyáné Szoboszlai Ágnes 70 éves. *Magyar Nyelvjárások* 2008: 187–191.

TÁTRAI SZILÁRD

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A történet hangsúlyozott elbeszéltsége mint a történetmondás pragmatikus alakzata. 2002. Az alakzatok világa 7. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 24 p.

Szathmári István (főszerk.) 2008. *Alakzatlexikon.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. Szócikkek: Aszindeton 132–134.; Exemplum 225–230.; Facetia 236–237.; Irónia 311–320.; Korrekció 353–357.; Obszegráció 429–432.; Poliszindeton 472–475.

Tanulmányok, cikkek

Az alakzatok kontextuális értelmezéséről (pragmatikai megközelítés). 2006. In: Szathmári István (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése és rendszere.* Tinta Könyvkiadó. Budapest. 83–89.

Az irónia alkalmazásának stílustörténeti vonatkozásaihoz. 2007. In: Maticsák Sándor (szerk.) *Nyelv, nemzet, identitás* I. Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság. Debrecen–Budapest. 395–403.

Recenziók

Szathmári István: *Stilisztikai lexikon.* 2005. *Édes Anyanyelvünk* 5: 14.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

Az 'én' az elbeszélésben. A perszonális narráció szövegtani megközelítése. 2002. Argumentum Kiadó. Budapest. 168 p.

Tátrai Szilárd – Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) 2005. *Szathmári István: A szűkebb és tágabb haza nyelve. Népryelvi és irodalmi nyelvi tanulmányok.* ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék. Budapest. 297 p.

Tanulmányok, cikkek

A kontextus fogalmáról. 2004. *Magyar Nyelvőr* 128: 479–494.

Műfaj és stílus. Krúdy Gyula: *Szindbád utazása* és Kosztolányi Dezső: *Esti Kornél*. 2004. In: Jenei Teréz – Pethő József (szerk.) *Stílus és jelentés. Tanulmányok Krúdy stílusáról*. Tinta könyvkiadó. Budapest. 85–92.

Problémavázlat a lírai diskurzusok résztvevői szerepeinek stilisztikai vizsgálatához (József Attila: Kosztolányi és Nagyon fáj). 2005. In: Szikszainé Nagy Irma (szerk.) *József Attila, a stílus művésze. Tanulmányok József Attila stílusművészetéről*. Debreceni Egyetem. Debrecen. 124–135.

Narratív távolság – lírai közvetlenség. 2008. In: Tátrai Szilárd – Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) *Szöveg, szövegtípus, nyelvtan*. Tinta Könyvkiadó. Budapest. 49–55.

Recenziók

Stilisztika és gyakorlat. 1996. *Édes Anyanyelvünk*. 6: 14.

A művész és a nyelv. (Czetter Ibolya: A stílus és a formák.) *Pannon Tükör* 2000/3: 72–74.

Kossuth Lajos, a szó művésze. *Édes Anyanyelvünk* 2003/5: 13.

TOLCSVAI NAGY GÁBOR

AZ ALAKZATOKKAL FOGLALKOZÓ MUNKÁK

Tanulmányok, cikkek

Az alakzatok kognitív nyelvészeti megalapozása. 2003. In: Szathmári I. (szerk.) *A retorikai-stilisztikai alakzatok világa*. Tinta. Budapest. 218–227.

A transzmutáció jelentéstana. 2006. In: Szathmári I. (szerk.) *A stilisztikai alakzatok rendszerezése*. Tinta Kiadó. Budapest. 61–67.

EGYÉB NYELVÉSZETI, STILISZTIKAI MUNKÁK

Könyvek, könyvfejezetek

A Cognitive Theory of Style. 2005. Peter Lang. Frankfurt am Main. 162 p.

A magyar nyelv stilisztikája. 1996. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 281 p.

Nagy László. 1998. Kalligram. Pozsony. 218 p. (Tegnap és ma. Sorozatszerk. Szegedy-Maszák Mihály.)

Pilinszky János. 2002. Kalligram. Pozsony. 200 p. (Tegnap és ma. Sorozatszerk. Szegedy-Maszák Mihály.)

A stílus diszkurzív elmélete. 1995. *Helikon* 3: 217–385.

Tanulmányok, cikkek

Quantity and style from a cognitive point of view. 1998. *Journal of Quantitative Linguistics*. 5 (3): 232–239.

Metaphor in Discourse: A Dynamic Approach. 2006. In: R. Benczes – Sz. Csábi (eds.) *The metaphors of sixty*. Papers Presented on the Occasion of the 60th Birthday of Zoltán Kövecses. Department of American Studies Eötvös University. Budapest. 251–259.

Az elbeszélő nézőpont Herczeg Ferenc Pogányok c. regényében. 1989. In: Fábán P. – Szathmári I. (szerk.) *Tanulmányok a századforduló stílustörekvéseiről*. Tankönyvkiadó. Budapest. 209–221.

Az elrejtett metafora verse. (Nagy László: Ki viszi át) *Magyar Nyelvőr* 1989: 326–331.

Péterfy Jenő nyelvészeti nézeteiről. *Magyar Nyelvőr* 1991: 167–172.

„Új szójáték-kultúra felé avagy a dogmatikus akcidentalizmus szabályairól” (Szentkuthy és a nyelv). 1992. *Literatura* 2: 149–59.

Stilizáltság, stíluspluralizmus Babits egyik korai művében. 1993. In: Kozocsa S. G. (szerk.) *Emlékkönyv Fábán Pál hetvenedik születésnapjára*. ELTE. Budapest.

262–266.

- A személyiséget állító tökéletes nyelv eszménye. 1993. In: Kabdebó L. – Kulcsár Szabó E. (szerk.) *Szintézis nélküli évek. Nyelv, elbeszélés és világkép a harmincas évek epikájában*. Janus Pannonius Egyetemi Kiadó. Pécs. 181–195.
- Bizonyosság és kétely határán. Babits első kötetének stílusrétegzettségéről. 1994. *Literatura* 1: 73–87.
- Nyelv, a magasban. (Csokonai Lili [Esterházy Péter]: Tizenhét hattyúk) 1994. *Alföld* 7: 47–54.
- A dogmatikus nyelvészeti válfajai: mit adott a hazai stilisztika az irodalomértésnek az elmúlt évtizedekben. 1994. *Literatura* 2: 213–224.
- Szövegvariációk és szövegglobalitás Márai Napló 1943–44. c. művében. *Magyar Nyelvőr* 1994: 300–312.
- Állat, ember, szolidaritás. Mészöly Miklós állatmotívumairól. 1994. *Pannonhalmi Szemle* 4: 90–7.
- A mai nyelvtudomány lehetőségei az irodalomértésben. 1995. *Irodalmi Szemle* 6: 74–87.
- Az újabb irodalom nyelviségének leírhatósága nyelvészeti keretben. 1995. In: Bolla K. (szerk.) *Nyelvhasználat és beszédkultúra*. Egyetemi fonetikai füzetek 16. 17–26.
- Kognitív grammatika: lehetséges új nyelvelméleti paradigma az irodalomértés horizontján. 1995. *Literatura* 2: 107–121.
- Finnegan ébredése, magyar nyelven. 1995. *Irodalomtörténet* 2–3: 277–294.
- A stílus diszkurzív elmélete felé. *Helikon* 1995: 219–231.
- A dogmatikus nyelvészeti válfajai. (Mit adott a hazai stilisztika az irodalomértésnek az elmúlt évtizedekben.) 1995. In: Kabdebó L. – Kulcsár Szabó E. (szerk.) *Az irodalomértés horizontjai. Párbeszéd irodalomtudományunk modern hagyományával*. Janus Pannonius Egyetemi Kiadó. Pécs. 142–159.
- A nyelv fennköltségének megvonása Esterházy Péter prózájában. (A nyelvileg kifejtett vagy bennfoglalt informalitás irodalmisága.) *Irodalomtörténet* 1996: 224–239.
- Stílus, norma, cselekvés. *Magyar Nyelv* 1996. 1–11.
- Tökéletes visszatérés. Esterházy Péter: A szív segédigéi c. művének stíluszervezetéről. 1996. *Pannonhalmi Szemle* 1: 113–123.
- A stílusfogalom értelmezése a nyelvi norma viszonyában. 1996. In: Szathmári I. (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 81–107.
- A konnotáció a stílusértelmezésben. 1996. In: Szathmári I. (szerk.) *Hol tart ma a stilisztika?* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 108–129.
- Dolgok a szövegben. A reprezentáció egy példája Mészöly Miklós prózájában. 1996. *Alföld* 9: 57–66.
- Kognitív szemantika és stilisztika. 1996. In: Maleczki M. (szerk.) *A mai magyar nyelv leírásának újabb módszerei*. JATE. Szeged. 169–180.
- Esztétikai világszemlélet – szekularizált eszkatológia. (Kazinczy életművéről.) 1996. *Protestáns Szemle* 2: 77–90.

- „Kimeredek a földből.” Az elemi tér-idő kontinuum Pilinszky lírájában. 1996. *Literatura* 2: 210–225.
- A stílus történetisége. 1996. In: Péntek J. (szerk.) *Szöveg és stílus. Szabó Zoltán köszöntése*. Kolozsvári Egyetemi Nyomda. Kolozsvár. 414–418.
- A párhuzamos ellentét jelentésstiliztikája Szentkuthy Miklós prózájában (Fejezet a szerelemről, 1936). 1998. In: Szathmári I. (szerk.) *Stiliztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 268–279.
- Babits: Kölcsey. 1998. In: Szathmári I. (szerk.) *Stiliztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 283–294.
- Önmegértés a fordításban, nyelvtani modalitásváltással. Gottfried Benn: Mann und Frau gehn durch die Krebsbaracke, Szabó Lőrinc fordításában. 1998. In: Kabdebó L. – Kulcsár Szabó E. (szerk.) *A fordítás és intertextualitás alakzatai*. Anonymus. Budapest. 239–254.
- Style and Text. 1992–1998. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nomina. Sectio Linguistica*. XXIII. Budapest. 221–233.
- A nézőpont, amint alakítja önmagát. 2000. *Kalligram* 4: 137–43. (Esterházy-szám.) Két napihír összehasonlító stílusérték-vizsgálata befogadói válaszok alapján. *Magyar Nyelvőr* 2001: 299–319.
- Békési Imre: Az előre vetett következtetés. Hozzászólás. 2001. In: Petőfi S. J. – Békési I. – Vass L. (szerk.) *Szemiotikai szövegtan* 14. Szeged. 44–49.
- Retorikai cselekvés és valóságképezés a klasszicizmus és a romantika határán. 2002. In: Szikszainé N. I. (szerk.) *Kossuth Lajos, a szó művésze. Tanulmányok Kossuth stílusművészetéről*. DE Magyar Nyelvtudományi Intézet. Debrecen. 19–31.
- A szöveg értelemszerkezete és a stílusstruktúra. 2002. In: V. Raisz R. – Zimányi Á. (szerk.) *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. sz. elején*. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 209–218.
- A metafora alakulástörténete a magyar lírai modernségben. Történeti tipológiai vázlat. 2003. In: Bednánics G. – Bengi L. – Kulcsár Szabó E. – Szegedy-Maszák M. (szerk.) *Hang és szöveg. Költészettörténeti kérdések a lírai modernségben*. Osiris. Budapest. 26–61.
- „Apa” – „édesapám”. Megértéslehetőségek a Harmonia Caelestisben. 2003. In: Zemplényi F. – Kulcsár Szabó E. – Józán I. – Jeney É. – Bónus T. (szerk.) *Látókörök metszése. Írások Szegedy-Maszák Mihály születésnapjára*. Gondolat Kiadói Kör. 492–504.
- A stílus. 2003. In: Kiefer F. (szerk.) *A magyar nyelv kézikönyve*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 257–268.
- A nyelvi variancia kognitív leírása és a stílus (Egy kognitív stíluselmélet vázlat) 2004. In: Büky L. (szerk.): *A mai magyar nyelv leírásának újabb módszerei VI*. SZTE Általános Nyelvészeti Tanszék – Magyar Nyelvészeti Tanszék. Szeged. 143–160.
- A képzeleti jelentéstana Krúdy műveiben. 2004. In: Jenei T. – Pethő J. (szerk.) *Stílus és jelentés. Krúdy stílusáról*. Tinta. Budapest. 93–105.
- „Leng a lelkem.” Egy metafora világa József Attila költészetében. 2005. In:

- Szükszainé Nagy I. (szerk.) *József Attila, a stílus művésze*. DE Magyar Nyelvtudományi Tanszék. Debrecen. 56–62.
- Líra és folklór. Kognitív nyelvészeti megközelítés. 2005. In: Szemerényi Á. (szerk.) *Foklór és irodalom*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 265–276.
- Stilisztika. 2006. In: Kiefer F. (szerk.) *Magyar nyelv*. Akadémiai Kiadó. Budapest. 628–652.
- Hermeneutika és kognitív nyelvészet találkozása egy irodalomtörténeti korszakváltás értelmezésében. 2007. In: Györffy M. – Kelemen P. – Palkó G. (szerk.) *Prózafordulat*. Kijárat Kiadó. Budapest. 256–264.
- A nyelvi megalkotottság eszméje a Nyugat első korszakában*. 2008. Előadás az MTA *A Nyugat útjai* – centenáriumi emlékülés című konferenciáján. http://www.mta.hu/fileadmin/l_osztaly/eloadastar/Tolcsvai_Nyugat.pdf
- A különbözés egysége. Kazinczy nyelvértelmezésének funkcionális alapjai*. Előadás az MTA *Kazinczy Ferenc–emlékülés* című konferenciáján. 2009. 5. 7. http://www.mta.hu/fileadmin/l_osztaly/eloadastar/Kazinczy_TolcsvaiNG.pdf.
- Az imperatívusz szemantikája Márai Naplójában. 2009. In: Zimányi Á. (szerk.) *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Sectio Linguistica Hungarica*. XXXVI. EKF Líceum Kiadó. Eger. 256–262.

Recenziók

Katie Wales: *A Dictionary of Stylistics*. *Helikon* 1995: 382–385.